ProARME

Anul VI ● Nr. 4 (19) ● octombrie–decembrie 2014

Revistă trimestrială de cultură militară şi patriotică

www.proarme.ro

pag. 3

Interviu

Americanii nu au forţa morală să câştige al Treilea Război Mondial

Dan Zamfirescu

pag. 11

In memoriam

Testamentul regelui Carol I

pag. 43

ProARTE

Ion Crăciun
in memoriam

Ceea ce suntem contribuie mai mult la fericirea noastră decât ceea ce avem.

Arthur Schopenhauer

Comentariul ediţiei

Crăciun cu Hänsel, la Casa Albă, Gretel la Berlin şi Ivan Turbincă, la Kremlin

de **Ion Petrescu**

Anul viitor, Germania şi Rusia îşi vor menţine, cel mai probabil, stilul preferat, în politica externă, Berlinul promovând discuţiile în spatele uşilor închise, iar Moscova păstrând imprevizibilul, ca o armă dovedită, drept eficientă, în cursul anului 2014. Motiv pentru care, peste Ocean, la Casa Albă, atenţia va fi distributivă, atât la opţiunile cancelarului german – *de facto premierul statelor membre ale Uniunii Europene* –, cât şi la deciziile preşedintelui rus, în practică restauratorul – *pas cu pas, omuleţ verde cu omuleţ verde, peninsulă ocupată cu tot cu portul militar visat, republici create de urmaşii de azi ai celebrului Ivan Turbincă, hrăniţi, echipaţi, înarmaţi, instruiţi şi plătiţi de Maica Rusia* – Uniunii ieri Sovietice, din ianuarie 2015 Euroasiatice, cu acte în regulă. În neregulă fiind gândurile imperiale ale autoritarului şef de federaţie – *în vizibilă extindere teritorială* – situată, încă, la est de Ucraina şi Republica Moldova. În neregulă fiind, la Berlin, şi faptul că deşi preşedintele american a anunţat stoparea ascultării telefonului doamnei cancelar european Angela Merkel, nu numai că nu şi-a cerut scuze, cum sperau unii jurnalişti din redacţia prestigioasei publicaţii „Der Spiegel”, dar oficiali americani au respins o solicitare a omologilor germani, aceea de a fi perfectată o înţelegere vizând… *nespionarea reciprocă.* În traducere liberă, americanii ţin cont, involuntar, de proverbul românesc: „paza bună trece primejdia rea.” Nu de alta, dar la mijlocul verii trecute, Germania a trimis acasă pe şeful rezidenţei CIA din Berlin, după ce un birocrat, încadrat în serviciul german de informaţii, a fost prins cu documente destinate Agenţiei Centrale de Investigaţii/CIA. Aici merită a fi inserate două întrebări, ambele retorice:

1. Cine era interesat ca să existe un pretext formal pentru ca şefului nucleului CIA, din capitala germană, să i se arate primul avion spre Washington D.C.?

2. Ce serviciu de intelligence jubilează acum, în estul Europei, de apariţia unor asemenea disensiuni în NATO?

Oricât de neplăcut surprinsă a fost opinia publică germană de monitorizarea convorbirilor cancelarului Angela Merkel, de aliatul de peste Ocean, fum fără foc nu iese.

După cum este o glumă bună, de Radio Erevan, că **BND/ *Bundesnachrichtendienst/ Serviciul Federal de Informaţii al Germaniei*** nu avea habar de atenţia acordată de Agenţia Naţională de Securitate a SUA convorbirilor cu locatarul numărul 1 de la Kremlin. Oricât de diplomatice şi nevinovate ar fi putut fi acestea… Până la urmă, la originea acestui scandal stă protejatul lui Putin, nimeni altul decât refugiatul Snowden, pe teritoriul rus, cu date clasificate despre sistemul american de informaţii. Şi nu au fost puţini jurnaliştii amatori de lovituri de presă, bazate pe informaţii parţial verificabile, care au generat reacţia negativă a opiniei publice germane, în rândurile căreia doar jumătate dintre cei intervievaţi, la un recent sondaj de opinie, mai au păreri favorabile Unchiului Sam, a se citi Statele Unite ale Americii. Unchiul Sam, cel tradiţional fiind în această relatare… Hänsel, fratele lui Gretel, respectiv… Angela Merkel, de la Berlin, cu care pare a se înţelege mai bine, în limba germană, Ivan Turbincă, de la Kremlin.

Aşa că de la luminile Crăciunului european la Sfântul Paşti… eliberator, vorba vine, de ocupanţi ai teritoriului ucrainean este un drum lung, imprevizibil, deseori întortocheat, cu **Generalul Iarnă gata să ne… alinieze în vechile frontiere sovietice.**

Singurul lucru cert este efortul Departamentului de Stat, de a menţine dialogul minimal cu structura similară de la Moscova, ministerul similar de la Berlin fiind constant în poziţia promovării unor compromisuri succesive, ale căror consecinţe le vom vedea în primăvara viitoare.

Crăciun liniştit…

ProARME
Revistă de cultură militară şi patriotică
ISSN 2065-9903
2065 9905
Preţ: 5 lei

În colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovişteni

Director fondator: Bogdan DIDESCU

Colegiul editorial: George COANDĂ, Mihai STAN, Tudor CRISTEA, Victor PETRESCU
Redacţia: Karola KIM, Marius VASILE, Rheea DELFI (redactori), Cezar PÂRLOG (redactor asociat), Puşa POPA (tehnoredactor), Octavian COVACI (grafică), Nicu TĂBĂCARU (marketing şi publicitate)

Adresa redacţiei:
Bucureşti, sector 6, strada Sibiu nr. 4, bloc OD2, sc. 1, ap. 5, cod 061541
E-mail: *pro.arme@yahoo.com*
Telefon: 0727.309.606

„Reporter de front”, Foto **TPA.**

Se permite orice reproducere cu citarea sursei. Răspunderea juridică aparţine semnatarilor articolelor. Manuscrisele nu se înapoiază.

Prof. univ. dr. Dan Zamfirescu:

„Americanii nu au forţa morală să câştige al Treilea Război Mondial”

un interviu de **Dan Gîju**

– Acum aproape un sfert de veac, stimate domnule profesor Dan Zamfirescu, într-un articol din ziarul „Şansa” (nr. 2/martie 1991), vedeaţi o „conspiraţie a răului” împotriva României, cu finalitate în dezmembrarea ei. Întrebarea e: Ce mai ştiţi despre proiectul de dezmembrare a României sub bagheta SUA? Mai este valabilă teoria – sau „premoniţia” – aceea, ţinând cont că, între timp, am intrat în NATO, zi de zi suntem tot mai „integraţi” în Europa şi aşa mai departe?

– Nu s-a schimbat nimic din program. Programul „Distrugerea României”, formulat încă din 1985, la Stuttgart, unde istoricului Ioan Talpeș i s-a spus că „România va fi distrusă în următoarea perioadă”, este mai departe valabil. Faptul că în ‘89, când trebuia imediat aplicat, s-a evitat distrugerea României, nu înseamnă că respectivul plan a fost abandonat, ci numai convertit într-unul de distrugere în rate. Problema, deci, a rămas; smulgerea Transilvaniei din componența României fiind foarte actuală, ceea ce nu impietează cu nimic asupra faptului că suntem în NATO sau în Uniunea Europeană. Adică, acest amănunt nu împiedică Uniunea Europeană să-i ajute pe alții împotriva noastră. Uniunea Europeană a avut grijă să ne dea ordin ca nu cumva să ne unim cu Basarabia. Știți foarte bine că trimișii Uniunii Europene au venit la București în mod special ca să ne oprească să ne unim cu Basarabia. Parcă-l văd pe Adrian Păunescu, într-o emisiune la televiziune, când i-a adus aminte lui Adrian Severin: „Știi când ne-au pus pe noi, la Bruxelles, să facem declarații că nu ne vom uni niciodată cu Basarabia?” Și Severin a recunoscut. Deci, ordinul este să nu ne unim cu Basarabia pentru ca România să devină o țară puternică. Mai mult decât atât: distrugerea României s-a combinat cu încă un program, și anume cu exterminarea poporului român. Mai precis, dacă programul inițial, cel din 1985, avusese în vedere numai dezmembrarea, distrugerea României ca stat, la ora actuală suntem pe cale de dispariție ca națiune, deja fiind cu patru milioane de români mai puțini decât am moștenit de la Ceaușescu. Și intenția este ca, încet, încet, să nu mai fim deloc! Ni se prevede, tot de UE, dispariția ca națiune în câteva decenii, dacă e adevărat ce am citit în revista „Q Magazine”. Programul este, deci, neschimbat. Singura problemă este că, de 25 de ani, poporul român a reușit să facă în așa fel încât programul inițial să nu fie pus în aplicare. Din nenorocire, s-a reușit însă ceea ce nu știuse nici Stalin și de aceea a pierdut războiul cu noi: anume că românii nu pot fi distruși de alții, ci doar de ei înșiși. Nici de polonezi, nici de unguri, nici de turci, nici de rușii pravoslavnici, nici de rușii bolșevici, nici chiar de către cei trimiși cu avionul de Stalin…

– Pe cine a trimis Stalin cu avionul?

– Mă refer la celebrul avion pe care l-a întâmpinat Gheorghe Gheorghiu-Dej la Băneasa, la 15 septembrie 1944, împrejurare în care cică ar fi comentat: „Mă, când au început să coboare din avion, umpleai cu ei o sinagogă și mai rămâneau pe afară!”. Practic, a fost un veritabil asalt al Kominternului, prin Ana Pauker – principalul promotor – și prin alții ca ea, inclusiv sinistrul Nikolski, artizanul ororilor de la Pitești, asalt căruia i s-au opus patru oameni, un careu de care planul lui Stalin s-a lovit și a căzut. Acești patru oameni au fost: Gheorghe Gheorghiu-Dej – cea mai mare personalitate istorică

DAN ZAMFIRESCU (n. 21 decembrie 1933, Bucureşti), licențiat în teologie (1956), doctor în filologie (1971), teolog, bizantinolog, slavist, ziarist, specializat în studiul literaturii române vechi, director al Editurii Roza Vânturilor (din 1990), în care au fost editate lucrările lui Nichifor Crainic, Mircea Eliade ş.a., profesor de istoria literaturii române la Facultatea de Teologie-Litere a Universităţii „Valahia” din Târgovişte (1994–2005), membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România și *Doctor Honoris Causa* al Universității „Sfinții Kiril și Metodie” din Veliko Târnovo. Din vasta sa operă, ce vine în siajul tradițional conturat de marii cronicari ai nației române începând cu Nicolae Bălcescu până la Nicolae Iorga, se reţin: *Studii şi articole de literatură română veche* (1967), *Neagoe Basarab şi învăţăturile către fiul său Teodosie. Problemele controversate* (1973), *Contribuţii la istoria literaturii române vechi* (1981), *Ortodoxie şi romano-catolicism în specificul existenţei lor istorice* (1992), *O nouă viziune asupra istoriei culturii bulgare din secolele XIV–XVIII* (2013). De precizat că acest interviu, acordat special pentru revista „ProARME”, este oarecum complementar celui consemnat în urmă cu mai bine de 15 ani sub titlul În lumea ipotezelor, pentru „Viața armatei” (nr. 8/1998), și inclus de profesor în culegerea de articole *Spre o nouă contraofensivă spirituală*, Editura Roza Vânturilor, București, 2006, p. 55–57.

Profesorul Dan Zamfirescu, la interval de... 62 de ani

a României moderne după Ion C. Brătianu-Bătrânul, o repet mereu –, al doilea a fost Petru Groza, care l-a secondat, al treilea a fost Ion Gheorghe Maurer, care a fost mereu unul din mentorii lui, și al patrulea a fost popa Marina, alias Patriarhul Justinian. Aceștia patru au dat peste cap primul plan de exterminare a poporului român, conceput de Stalin și aplicat prin ceea ce am putea numi „comandoul aviatorilor". În momentul de față, schimbându-se metoda, s-a reușit și se reușește pas cu pas recrutarea unei armate din ce în ce mai eficiente, deși nu prea numeroasă, de distrugători ai românilor prin ei înșiși. Tineretul, mai ales, este obiectivul principal al acestui program care vizează ștergerea memoriei și zăpăcirea lui printr-un învățământ pervertit nu numai la noi, prin celebrele dispoziții ale dezastruosului „Acord de la Bologna"... În orice caz, învățământul este distrus sistematic în toată zona asta și, deci, în concluzie, planul de care aminteați a rămas în picioare și este mai virulent acum decât în momentul la care v-ați raportat în întrebarea dumneavoastră.

– *Ţinând cont şi de rezultatul recent încheiatelor alegeri prezidenţiale, dar şi de faptul că o mare putere precum China are şi ea afaceri aici, la noi, de faptul că românii înşişi, şi încă de ordinul milioanelor, au luat cu asalt toate ţările bogate ale lumii, în special Anglia şi SUA, în ultima vreme, mai constituie România la ora de faţă o piedică în calea planului de „anexiune colonială" a Răsăritului Europei de către Occident?*

– Anexiunea este realizată deja, așa că nu mai avem cum să fim o piedică. La ora actuală, singura problemă pe care n-au prevăzut-o – dar eu am prevăzut-o, că scriu de vreo cinci ani despre aceasta – este ridicarea din nou a Rusiei, care în momentul de față, prin Putin, a reușit să demonstreze că este la egalitate ca forță militară și că este din nou în stare să facă o politică europeană și mondială, la egalitate cu America. Pentru că Uniunea Europeană nu contează; Uniunea Europeană, dacă vă uitați pe hartă, este o mică biată prelungire a Asiei. Plus că, în prezent, Asia, Africa și America de Sud, după cum știți, s-au cam aliniat cu Rusia și, actualmente, obiectivul principal al umanității începe să devină scăparea din „îmbrățișarea" noului imperiu, al „mairăului". Știți foarte bine că Ronald Reagan a dat această definiție genială Imperiului bolșevic: „imperiul răului". Eu am dat numele de „imperiul mairăului" acestui „imperiu al haosului", cum au fost denumite (de un autor francez) SUA. La ora aceasta, spre tristețea ei, America este pe cale de a deveni tumoarea canceroasă a umanității. Și când zic America zic SUA, țara lui Woodrow Wilson, a lui Roosevelt și Ronald Reagan, cândva campioana libertății și a demnității umane.

– *De când au devenit SUA ceea ce susțineți dumneavoastră?*

– De când cu Kosovo… Am și spus din 1999 că la Kosovo, unde în Evul Mediu a pierit Serbia ca stat, dar a renăscut spiritual, tot la Kosovo, în zilele noastre, a pierit America aceea, campioana democrației și a umanității, și s-a născut un terorism de mare putere și, totodată, s-a născut un „imperiu al mairăului". De aici și faptul că în momentul de față România a ajuns, practic, o colonie.

– *Poate că n-ar trebui să fim atât de pesimiști…*

– Nu este vorba de pesimism, ci dimpotrivă, de faptul că astăzi, acum, se pune o problemă foarte serioasă: aceea că Rusia nu mai acceptă să fie înconjurată în aşa fel încât să poată fi atacată. Dovadă Crimeea! Și cineva mi-a spus – de altfel, în 1997, am publicat o carte, *A treia Europă*, *alternativa realistă la iluziile sinucigașe* – că una dintre soluțiile care se preconizează este tocmai activarea grupului de state tampon între aceste două mari puteri, ca să nu se ia de păr, târându-ne pe toți în prăpastie. Se pare că acest proiect al meu, cu *A treia Europă*, a devenit, în mod paradoxal – deşi Păunescu a scris că este „o utopie extraordinară a unui extraordinar intelectual român" –, a devenit un program posibil. Pentru că la ora de faţă nu există decât două soluţii: ori omenirea îşi găseşte un nou umanism, al restaurării omului, al regăsirii valorilor care ne-au fost distruse şi înlocuite cu singura valoare a banului, a profitului cu orice preţ, ori, dacă ne menţinem pe calea aceasta, mergem spre al Treilea Război Mondial. Practic, în momentul de faţă, suntem pe calea spre cel de-al Treilea Război Mondial. Pe care Rusia nu se teme să-l facă, iar America mai crede că a câştigat ea Războiul Rece! Or, nu l-a câştigat ea; Războiul Rece l-au câştigat naţiunile acestea de aici,

care s-au ridicat împotriva ordinii dictate în 1945 la Ialta și Potsdam. Și, de fapt, l-au câştigat și doi oameni uriaşi ai secolului XX, cei mai mari oameni buni ai secolului XX cel plin de monștri: Mihail Gorbaciov – care a reuşit să aducă Rusia în poziţia să lichideze „Imperiul răului" din interior – şi Papa Ioan Paul al II-lea. Aceştia au creat posibilitatea unei omeniri care să-şi regăsească valorile ei vitale şi să-şi facă o lume ca lumea.

– Dar nu aceasta este și propaganda Occidentului? Adică, „o lume ca lumea", cum v-ați exprimat dumneavoastră, fără terorism, fără nenorociri?

– Nu! Occidentul, mai exact America, a crezut că Rusia, fiind prăbuşită, este timpul să sară pe ea, și nu numai pe ea… S-a sărit pe toate aceste ţări ca nişte piraţi la abordaj. Din această cauză, care a durat 25 de ani, americanii au scăpat din vedere că Rusia, totuși, nu este o biată ţară care poate să fie îngenuncheată și distrusă ca Iugoslavia, cea bombardată până și în ziua de Paști. Eu am scris un articol încă din '90 în care arătam că cine crede că Rusia lui Serafim de Sarov, a lui Dostoievski şi a lui Tolstoi poate fi îngenuncheată, se înşeală. Ei bine, la ora actuală, s-a făcut demonstraţia, de către Putin, că rușii pot risca un război mondial, al treilea, dacă occidentalii încearcă să facă un război cu Siria. Or, la ora actuală, Rusia este pe cale să dobândească supremaţia militară, iar în ce privește supremaţie politică este gata s-o realizeze și pe aceasta prin solidarizarea tuturor ţărilor care au ceva de rezolvat cu America… Singurul „călcâi al lui Ahile" al Rusiei rămâne economia, dezastrele organizate de bolșevism n-au fost încă depășite și peste ele s-au adăugat cele ale noului capitalism. Dar este un fapt că s-au schimbat polii Pământului! Polul binelui, la ora actuală, este apărat, în mod tot mai clar, de către ruşi, în vreme ce polul răului este acum America. Şi atunci, dacă americanii vor al treilea război mondial şi cred că-l pot câştiga împotriva ruşilor, se înşeală.

– De ce nu l-ar câștiga dacă tot ei, în primul rând ei, le-au câștigat și pe celelalte două?

– Fiindcă nu mai au forţa morală. Atunci când Reagan a mobilizat America să distrugă „Imperiul răului", avea el forţa morală. Acum însă forţa morală este de partea ceastălaltă… În vreme ce America nu mai are nicio acoperire din acest punct de vedere și cele întâmplate în Asia și Africa o dovedesc. Să nu mai spunem că în joc va trebui să se ţină cont şi de China! Dumneavoastră chiar credeţi că marea Chină le iartă americanilor faptul că le-au bombardat ambasada de la Belgrad, spunând „Pardon, am făcut-o din greşeală"? „V-am călcat în picioare din greşeală!..." Nu mai pot să calce în picioare Rusia şi China. America, la ora actuală, mai are o singură şansă: să evite a deveni inamicul public al întregii umanităţi și să se regăsească pe sine în ceea ce ea a însemnat cândva pentru această umanitate. Îi urez din tot sufletul să n-o piardă.

– Totuși, lăsându-i deoparte pe acești coloși, America și Imperiul Rus, de ce credeţi dumneavoastră în continuare în așa numita „disoluţie universală" când alte şi alte popoare luptă – şi încă nu fără succes, unele – pentru identitatea şi independenţa lor; kurzii şi armenii, georgienii şi cecenii fiind doar câteva dintre exemple?

– Am scris recent un articol intitulat *Neamul românesc faţă cu Marele Degradant şi cu stihia disoluţiei universale*, publicat în „Săgetătorul" de la Pitești, suplimentul cultural al cotidianului „Argeșul", singura gazetă unde pot scrie ce gândesc și care, prin Internet, poate fi citită pe tot globul. Am arătat acolo că „Marele Degradant" este numele dat de către André Malraux diavolului. Diavolul are această vocaţie, să distrugă, să degradeze totul; uitaţi-vă bine cum se degradează totul în jurul nostru și în primul rând valorile… Or, asta este opera diavolului. Și eu cred în diavol; sunt şi teolog, nu pot să nu cred în diavol!

– Cine crede în Dumnezeu, trebuie să creadă şi în diavol…

– Eu cred şi-n Dumnezeu, şi cred şi-n diavol; cred şi-n minune, şi cred şi-n lupta cu diavolul. Diavolul este o realitate; chiar noul Papă a spus-o. Iar noi ne batem cu această încercare a diavolului de a distruge omenirea lui Dumnezeu.

– Și de unde vine acea „stihie a disoluției universale" despre care ziceți că ați și scris?

– Stihia disoluţiei universale este apanajul unor oameni dintr-o anumită zonă a umanităţii care au această vocaţie de a produce disoluţia valorilor pe care se sprijină existența umană, inclusiv a noastră ca națiie, în ultimă instanță a omului ca om. Stihia disoluţiei universale care bântuie lumea este reprezentată în momentul de faţă de America. Mai exact spus, centrul ei este America, de unde a pornit și ceea ce eufemistic și înșelător se numește *globalizare*. Adică expresia umană a lucrăturii Marelui Degradant.

– Revenind mai către zona noastră de interes imediat, din câte am remarcat, cunoscând şi teoria lui Hitler cu ţinerea sub tensiune a celor două „fiare", Ungaria şi România, ca el să culeagă roadele, şi mizând pe faptul că adevăraţii unguri, ca şi români, de altfel, care cunosc bine respectivul aspect, nu vor cădea în capcană, dumneavoastră probabil că şi din acest motiv nu prea vedeţi un potenţial şi periculos inamic în unguri cât în alţii. Oare, chiar credeţi că pe ungurii de azi nu-i mai doare Ardealul? De ce n-ar face ei tot ce este posibil ca să ni-l smulgă din nou, fie şi indirect, prin alţii și pentru alții, astfel încât, dacă nu mai e al lor, să nu rămână nici al nostru?

– Să ştiţi un lucru: cei mai feroci antiromâni dintre unguri nu sunt unguri din naştere. Acesta este paradoxul lor. Cei care luptă împotriva noastră, dacă-i cauţi bine, îi găsiţi că nu sunt unguri. Nu cu ungurii ne batem noi, ci cu cei care vor să-i folosească pe ungurii autentici împotriva noastră. Dovada este că oricât s-au agitat, n-au reuşit să-i facă nici pe secui să se răscoale împotriva noastră. Eu am în cartea *Războiul împotriva poporului român* un articol intitulat *Criminala diversiune*, axat tocmai pe această agitație. După părerea mea, aţâţarea ungurilor şi a românilor, unii împotriva altora, este o criminală diversiune în care se lasă antrenați chiar și naţionaliştii români, din păcate. Părerea mea

însă este că nu există niciun pericol real, fiindcă atâta timp cât românii cu unguroaicele – şi viceversa – se înţeleg atât de bine în pat, n-or să se bată în istorie. Tot ce este bătălie şi ură între români şi unguri este provocat din afară, este artificial. Cum cobori mai adânc, în popor, s-a terminat. Mi-a povestit cineva, un om foarte bine informat, un episod destul de revelator întâmplat după decembrie 1989, când pastorul Laszlo Tökes ar fi mers într-un sat unguresc ca să provoace, să-i trimită pe unguri peste românii dintr-un sat vecin. Și s-a ridicat un bătrân tâmplar ungur, care a zis: „Părinte, eu, de când mă ştiu, fac coşciugele şi pentru unguri, şi pentru români… La mine fac toţi. Dumneata eşti popă: cine te-a trimis, Dumnezeu sau dracu?" Şi l-au trimis la plimbare pe popa Tökes. Ungurii! Asta este realitatea. Și tot realitate este că ungurii şi cu românii au făcut împreună istorie universală. Am publicat o carte întreagă ca să arăt că marea victorie care i-a oprit pe turci să ajungă la Roma şi să transforme Italia, fie şi pentru o sută de ani, în paşalâc, în loc de Renaștere, a fost opera *solidarității româno-ungare*… Românii şi ungurii, împreună, au făcut istorie universală cândva, şi o mai pot face! Exact asta e şi frica: să nu fim uniţi. Aţi văzut că imediat după revoluţie se crease o atmosferă de prietenie româno-ungară? Ei bine, cine s-a dus s-o strice? Mitterand… Franţa… Spaima de a face iarăşi din români şi unguri o putere pe care cândva au dovedit-o: spaima că românii şi ungurii, împreună, pot să arunce în aer Europa asta strâmb constituită. Eu nu sunt de acord cu tot ce face prin Ungaria prim-ministrul Viktor Orban. Numai că ei sunt aceia care au avut curajul să spună unor lucruri pe nume în Europa asta. Și realitatea mai e că se clocește o nouă revoluţie, a ţărilor mici împotriva dictaturii UE, care se exercită în paguba lor. Revoluția a început deja în Ungaria, iar Viktor Orban face acolo nişte treburi care mâine s-ar putea să devină exemplare pentru toţi. Să nu uitaţi cum a început demolarea Imperiului Sovietic în 1989.

– Nu cumva în 1956?

– Nu, în 1989! Aceea din 1956 a fost o revoluţie din păcate ratată a ungurilor pentru că deh!, ce vrei să faci, ungurii sunt unguri, adică tot oamenii lui Atilla sunt, adică tot de sub şa mănâncă.

– Nu prea înțeleg ce vreți să spuneți…

– Vreau să spun că, în firea ungurească există o doză de cruzime ancestrală și în momentul când au declanşat revoluţia, s-au apucat să spânzure evreii de felinare. Și atunci, i s-a spus lui Hrușciov de către americani: „Ce dracu aşteptaţi? Intraţi, că dacă nu, intrăm noi!" Desigur, simplific. Dar am auzit cu urechile mele atunci declarația departamentului de stat cum că America nu putea sprijini o „mişcare huliganică". Şi ruşii au intrat, cum vor intra în 1968 şi în Cehoslovacia, adică după ce au luat asentimentul tuturor semnatarilor aranjamentelor de la Ialta și Potsdam. În august 1989, a fost chestia aceea cu nemţii din RDG cărora li s-a deschis de către unguri Cortina de fier. Acela a fost momentul când a început destrămarea imperiului, nu zidul Berlinului. În Ungaria, gestul decisiv l-a făcut ministrul lor de externe de atunci, Gyula Horn, care a istorisit cele petrecute în memoriile sale traduse și în limba germană. Se poate spune că ungurii s-au răzbunat atunci pentru ceea ce le-au făcut ruşii în 1956; şi-au luat revanşa. Fiindcă imediat s-a întâmplat ca în cazul firului de ciorap care dacă se duce, se duce tot ciorapul, se destramă ca de la sine. În cazul destrămării Imperiului sovietic, ungurii sunt aceia care au tras primii firul...

– Speraţi cândva, undeva, acum vreo 15 ani, că performanţa lui Ceauşescu de a achita toate datoriile o vom reuşi din nou. Oare, să mai fie posibil? Mai ales în condiţiile de azi, când România este mai vândută şi mai prăduită ca niciodată?

– Există un singur lucru care ne mângâie pe noi, românii: faptul că suntem un popor imprevizibil. Toţi aceia care au crezut că românii sunt morţi s-au ars! Toţi aceia care au crezut că românii sunt atât de slugi cum par la prima vedere, încât poţi să faci orice cu ei, au avut în final o mare și neplăcută surpriză. Primul care a crezut treaba aceasta şi s-a ars cel mai tare a fost Manfred von Killinger. Ştiţi foarte bine că dădea raport la Berlin că mai supuşi decât românii nu e nimeni, şi a trebuit să-şi tragă un glonţ în cap. Al doilea care a înghiţit gogoaşa a fost Hrușciov, pe care l-au îmbătat ai noştri, la celebra vânătoare din Bistrița. Generalul Nicolae Pleșiță a povestit în cartea lui *Ochii și urechile poporului*, că el a fost „responsabilul" cu paharul, și i-au turnat până când, îmbătat bine, s-a angajat să semneze ordinul de plecare a trupelor sovietice de ocupație din România. Deci, suntem un popor imprevizibil și, ca atare, nu-mi retrag previziunea că o să vină ziua în care o să scăpăm şi de beleaua aceasta.

– Ce este cu bazaconia aceea de „Mare Antantă Ruso-Română" de care vorbeaţi undeva, în volumul A treia Europă *(p. 41-50), publicat prin 1997?*

– Nu e bazaconie. E o profeție!

– Susțineți în continuare că e posibil aşa ceva? Adică o alianţă cinstită între noi şi ruşi, după trista experienţă a luptelor în comun din 1877–1878 şi 1916–1917 (de 1944–1945 nu mai vorbesc, întrucât contextul iniţial a fost cu totul altul), când „frăţia" de arme cu Ivan era să ne coste cât nu făcea, riscând să nu-l mai trecem Prutul – nu mai zic de Nistru! – în vecii vecilor?

– De 1877 nu zic, dar Congresul care ne-a răpit sudul Basarabiei s-a ținut la Berlin și a fost prezidat de Bismark. Iar în 1917, aranjamentul ruşilor de a ne termina era cu Occidentul. Nu vă supăraţi, dar nu trebuie să privim unilateral. Atunci, li se recunoscuse ruşilor dreptul de a ocupa inclusiv Constantinopolul!

– Cine le recunoscuse?

– Antanta! Păi, nu erau în Antantă? Deci, să nu ne uităm numai la ruși. Atunci când noi ne-am confruntat cu toate catastrofele istoriei noastre, a fost şi cu unii, şi cu alţii. Nu uitați ce a fost și la Conferința de Pace de la Paris în 1919. E adevărat că Rusia a reprezentat pentru noi, pe de o parte, un permanent pericol. Dar trebuie să recunoaştem că serviciile pe care ni le-au făcut ruşii chiar vrând să ne cucerească, noi am făcut în așa fel încât să fie mai mari decât deserviciile. Am avut atunci această inteligență și putere morală. Să nu

uităm că ei ne-au scos din burta Imperiului otoman, asta nu se poate nega. Preludiul războiului nostru pentru independență nu este deloc idilic în raporturile cu Apusul. Iar recunoașterea independenței noastre de către apuseni nu a fost un lucru ușor și ieftin. Că rușii au vrut să ne înghită, dar am reuşit noi să supravieţuim, asta e altă socoteală. Dar ştiţi care era planul lui Hitler? Că o ştim de la Petre Ţuţea, căruia cineva i-a arătat o hartă, zicându-i: „Coane Petre, roagă-te să nu câştige Hitler războiul! Că ne mută pe toţi, de pe Carpaţi, dincolo de Ucraina!"

– Ce-i drept, rușii nu i-au mutat decât pe basarabeni...

– Dar n-au reuşit pe toţi. Pe când Hitler, procedând nemțește, ne-ar fi mutat pe toți.

– Şi pe cine aduceau aici?

– Pe cei care erau *Herrenvolk*-ul…

– Foarte plastic observaţi că azi, în condiţiile când voievozii dispar din manualul de istorie a României, Biserica Ortodoxă Română îi recuperează, pe unii canonizându-i, şi-i „aşează în sinaxare[1]". Cât credeţi că va mai rezista Biserica în bătălia cu „conspiraţia răului" de care discutam la început? Nu credeţi că e doar o tactică de moment cruţarea Bisericii Ortodoxe, pentru a nu repeta greşeala comuniştilor, care, lovind-o simultan cu tot ceea ce a însemnat românitate, nu au reuşit mare lucru, totuşi, decât temporar?

– În momentul de față, războiul cu Biserica noastră se încadrează în războiul uriaş de care vorbeam mai devreme, acela al stihiei disoluției universale ce luptă cu însuşi Hristos şi cu tot creştinismul. Câteodată spun: Domnilor, vreţi să vă bateţi şi cu poporul român şi cu Hristos? Nu vi se pare că e cam mult? Și credința mea este nu numai că Biserica va rezista, dar că tot Biserica va sluji pogribania – slujba de înmormântare, pe slavoneşte – şi acestui imperiu, așa cum a slujit-o și celuilalt!

De ce s-a prăbuşit „imperiul răului" exact în ziua de 22 decembrie, că atunci s-a prăbuşit! Atunci s-a prăbușit și tot ce hotărâseră la Malta. Acolo se aranjaseră americanii cu ruşii pentru încă 50 de ani de condominiu pe spinarea noastră, celebra frază din stenograma de la Malta – „De partea asta a Europei, dumneavoastră trebuie să vă ocupați pentru c-o cunoașteți foarte bine!" – era ca și pusă în operă… Numai că au ieşit 300 de mii de români pe stradă. Când? În ziua de 22 decembrie 1989. Ce zi era atunci? Vineri, ziua Sfintei Parascheva. Ce s-a întâmplat atunci? Păi, a fost minunea Sfintei Parascheva, care a vrut să-i arate Elenei Ceauşescu – aceea care i-a dărâmat biserica tot într-o vineri, înainte cu doi ani, dând poruncă: „Jos porcăria!" – faptul că există minuni. Chiar dacă pe moment Elena Ceaușescu a avut câștig de cauză, știți bine cum a sfârșit. Deci, minunea de atunci dovedeşte un lucru: că există minune. Domnule, când există minune în ordinea firii, în momentul când s-a dovedit că neamul acesta românesc, amărâtul, călcatul în picioare, batjocoritul, se ridică, în ziua de vineri, cu 300 de mii de oameni şi dărâmă toată şandramaua, nu numai a lui Lenin şi Stalin și a convivilor de la Ialta, ci şi pe aceea pe care o aranjaseră cei de la Malta, înseamnă că el este, totuşi, un miracol istoric. Nu?

– Revine obsedant în scrierile dumneavoastră ideea că, încă din 1985, planul pentru distrugerea României era gata copt, şi dacă nu s-a reuşit punerea lui în aplicare, asta nu înseamnă că s-a renunţat. Totuşi, nu e nici prima nici ultima oară, se înţelege, când „forţele răului" ne cântă prohodul şi totuşi România a rezistat şi rezistă, chit că o ducem din rău în mai rău. Care să fie, deci, cheia dăinuirii româneşti pe aceste meleaguri în ciuda tuturor vicisitudinilor vremii?

– Nu e obsedant. Eu nu fac decât să citez mereu ce a aflat istoricul Ioan Talpeş la Congresul de la Stuttgart. Este mărturia lui, adică el a devoalat că i s-a spus acolo despre acest plan. Cheia dăinuirii românești sunt românii înșiși, cât reușesc să fie așa ceva. Tocmai de aceea se depun eforturi uriașe spre a-i face să se trădeze pe sine, să-și trădeze istoria, dacă sunt patrioți, să-și trădeze credința și să reclame scoaterea icoanelor din școli și a învățământului religios revenit după abolirea dictaturii ateiste. Dar ce vreți, până și pe cea mai aleasă carne se prăsesc viermii cei mai scârboși! Cu atât mai mult trebuie admirat acest popor, că reușește să dăinuie în cea mai primejdioasă epocă din istoria sa, după ce a câștigat războiul cu „imperiul răului". Un război care începe să pălească în comparație cu ce ni se impune să trăim acum. Dar nu mă îndoiesc, în adâncul cugetului, că tot noi vom fi „oamenii ultimului cuvânt" și persist în ceea ce cred că a fost întreaga mea viață, în curând de 81 de ani.

– M-a surprins, oarecum, faptul că dumneavoastră aţi văzut în fostul preşedinte Ion Iliescu omul providenţial care a salvat România, aceasta în condiţiile în care eu unul, de pildă, la fel ca mulţi alţii, l-am asociat din primul moment, ca şi pe Brucan, pe Petre Roman şi alţii ca ei, de altminteri, drept „instrumentul ruşilor" care, dacă nu şi-au dus funesta misiune până la capăt, aceasta a fost nu fiindcă nu au vrut ori nu au putut, ci pur şi simplu întrucât, cum bine spuneţi tot dumneavoastră undeva, între timp, „şarpele a crăpat cu broasca în gură". Oare, să fie Ion Iliescu un român mai bun decât ar fi în stare să-l considere unul ca mine, de pildă?

Profesorul Zamfirescu în 1985, la Sofia, între doi învățați bulgari prieteni. În dreapta sa, regretatul Constantin Mecev.

[1] *Sinaxar*, lista de sfinţi care sunt sărbătoriţi în fiecare an.

– Ion Iliescu nu este un român mai bun decât Nicolae Ceauşescu sau, să zicem, Ştefan cel Mare. Să ştiţi că şi Ştefan cel Mare, şi Nicolae Ceauşescu, şi toți marii oameni politici au vrut un lucru: puterea lor. Ştefan cel Mare nu s-a bătut atât pentru Moldova cât pentru tronul lui; dar tronul lui era așezat pe Moldova. Ca să fie Ştefan cel Mare, trebuia să aibă Moldova, că dacă-i luau Moldova nu mai era Ştefan cel Mare. Dacă Ceauşescu, care a fost un geniu al puterii, şi-a asociat pentru o vreme toată ţara, a făcut-o ca să fie el Ceauşescu. Dar din păcate a fost răpus de „trustul descreierării" din jurul lui și de propriile handicapuri, dar și de altele mult mai sus de toate astea. Ceea ce nu a anulat faptul că a țesut de pe aceste locuri la istoria mondială a vremii sale cât a avut cu el acest popor. După părerea mea, și Ion Iliescu s-a simțit capabil să fie una dintre marile personalităţi ale istoriei noastre și fără îndoială a reușit. Important este ce a făcut pentru România. Or, ce-a făcut Ion Iliescu pentru România este cea mai mare operă pe care a făcut-o un român de la Ionel Brătianu încoace: a păstrat în ființă ceea ce mai rămăsese din România Mare a lui Ionel Brătianu. L-aţi pus cu Petre Roman şi cu Brucan într-o oală; nu, scoateţi-l. El este omul care i-a dat la o parte pe aceştia doi. Brucan se lăuda (și eu am consemnat asta într-un articol), că, într-un an, îl lichidează și pe Ion Iliescu la fel cum l-a lichidat pe Ceaușescu. Faptul că Iliescu l-a lichidat și pe generalul Nicolae Militaru, omul rușilor prin excelență, îmi aduce aminte de Gheorghiu-Dej. Ion Iliescu este urât tocmai pentru că a dejucat planul dezvăluit în 1985 lui Ioan Talpeș. În momentul de faţă, trei oameni sunt vitriolaţi – să mă ierte domnul Iliescu că îl asociez cu unul dintre ei –, imaginea lor fiind întoarsă pe dos în istoria românilor: unul este Mircea cel Mare, care grație teoriilor a doi istorici străini, dar cu colaborarea lui Nicolae Iorga, din câștigătorul celei mai mari victorii din istoria noastră, cea de la Rovine, şi care a lăsat o ţară neatârnată, a fost transformat în omul care a pierdut bătălia și a plătit tribut. Toată istoria lui este întoarsă pe dos, precum cred că s-a demonstrat în cartea *Mircea cel Mare – scutul Europei*. Al doilea care este vitriolat, la figurat, dar şi la propriu, că şi Carol al II-lea a turnat peste el, în groapă…

– *Corneliu Zelea Codreanu?*

– Exact, i-aţi pronunțat numele! Şi al treilea este Ion Iliescu!

– *Eu credeam că ziceţi Ion Antonescu.*

– Antonescu a făcut o greşeală capitală: a crezut în victoria lui Hitler în condiţiile în care nu credea criticul literar George Călinescu, după cum se vede clar din două scrisori către Alexandru Rosetti, expediate încă din toamna lui 1940, în care i-a demonstrat de ce va pierde Hitler războiul. E drept, Antonescu a salvat România de la totala dezmembrare în 1940 şi a dus-o în războiul pentru recuperarea Basarabiei, dar și în colapsul care a urmat după trecerea Nistrului. Gest cu care, totuși, a mai reușit un lucru: a făcut din poporul român un erou al luptei cu „imperiul răului". Căci noi nu ne-am bătut cu rușii, noi ne-am bătut cu „imperiul răului" și am pierdut acest război pe câmpul de luptă în 1944, dar l-am câștigat, alături de toți ceilalți, în decembrie 1989. Cândva am scris un articol pe care l-am intitulat *Un erou de tragedie*: *poporul român sub conducerea Mareșalului Ion Antonescu.*

– *Deci, Ion Iliescu…*

– În mod deliberat, iar de către alții din neștiință, imaginea lui Ion Iliescu este întoarsă pe dos, şi a fost înjurat până și la ultimele alegeri.

– *De ce?*

– Pentru că din cauza lui nu s-a putut distruge România. De altfel, și direct legat de el, am publicat articolul *Omul care a împiedicat distrugerea României*. Acesta este Ion Iliescu şi de asta este urât în halul acesta de cei ce se pricep să-i manipuleze și pe cei ce ignoră totul despre adevărul istoriei noastre. Vă spun şi de ce a salvat România: fiindcă a vrut, în primul rând, să-şi păstreze puterea cucerită. În momentul în care a ieşit în balcon cu discursul adus de Brucan de la Moscova şi începând să-l recite, și-a dat seama că dacă mai continuă, la următoarea frază zboară şi el la fel ca şi cei dinainte, a luat toată şandramaua comunistă, a luat toate aranjamentele de la Malta, a luat tot ceea ce i se dăduse lui să spună și să facă, şi le-a aruncat pe toate de la balcon. Și în loc, l-a pus pe Ion Iliescu, cel care va face istorie. E singurul om de stat care, împreună cu românii săi, a abolit oficial ordinea care fusese vreme de 45 de ani lege în Europa de după Ialta și Potsdam. Acesta e rolul lui.

– *Dar de ce nu l-au lichidat, dacă nu le-a făcut jocul?*

– Nu l-au lichidat pentru că rușii şi-au făcut socoteala: „De ce să intrăm în România cu tancurile, când îl avem pe Ion Iliescu?". Și, legat de acest aspect, Iliescu a avut grijă să le dea telefon și să le spună „cine suntem şi ce vrem". Deci, i-a liniştit. Dacă nu era Iliescu, planul era să se intre în Ardeal cu trupe franţuzeşti, cum bine ştiţi, şi de la ruşi se intra în toată România ca „să facă ordine în războiul civil" preconizat, dar nereușit. Au mai fost doi oameni implicați în acest eșec, dintre care unul trăieşte, generalul Iulian Vlad, iar celălalt, generalul Ștefan Guşe, nu mai e, că l-au curăţat… În fine, acesta este Ion Iliescu, cel care va rămâne, iar când se va scrie istoria adevărată, va fi pus printre cei mai mari lideri ai noștri.

– *Să încheiem, totuşi, cu un mesaj optimist, domnule profesor. Ca atare, în completarea argumentului de la întrebarea cu „cheia dăinuirii" neamului românesc, vă întreb: Merită să luptăm în condiţiile în care deja istoria acestei lupte pare scrisă dinainte?*

– Nouă ni s-a scris mereu istoria dinainte, de alții, numai că Vintilă Horia a rostit vorba aceea minunată: „Noi vom fi oamenii ultimului cuvânt." Tot ce s-a făcut pentru distrugerea României de către cei ce au vrut să ne regizeze ei cele din 1989, s-a dat atunci peste cap. Istoria României și a revoluţiei de la 1989 am făcut-o și am scris-o noi, și nu alții pentru noi. De o mie de ani încoace, istoria noastră am făcut-o și am scris-o noi. Și la fel va fi – foarte curând – și în prezent și în viitor.

București, 6 decembrie 2014

Închideţi robinetele urii!

de **Paul Carpen**

Alegerile au trecut. Febra generată de căutarea unui nou echilibru al forţelor politice se atenuează şi ea. Comandamentul principal al momentului – şi cu aceasta aproape toată lumea este de acord – îl constituie reconstrucţia ţării. Ceea ce include şi găsirea unei baze noi, sănătoase pentru relaţiile interumane. Iaraceasta,larândulsău, presupune, credem noi, înlăturarea factorilor de discordie, eliminarea surselor de tensiune din societate, canalizarea eforturilor umane către marile probleme care îşi aşteaptă o rezolvare urgentă, abătându-le de la confruntările mărunte între indivizi sau grupuscule, care nu fac altceva decât să epuizeze energiile individuale în opoziţii minore, legate de atingerea unor scopuri insignifiante.

Adevărata reconstrucţie a statului trebuie să pornească de la curăţirea terenului. Ceea ce este cât se poate de firesc. Nimeni nu porneşte să-şi facă o casă nouă printre hârtoape, moloz şi bălării.

În opinia noastră „amenajarea de şantier” pentru construcţia unei noi Românii trebuie să aibă în vedere, printre altele, regândirea acelor instituţii ale statului care nu şi-au dovedit eficienţa concretă, care nu şi-au justificat existenţa, care, acţionând dincolo de misiunea lor firească, s-au manifestat mai degrabă ca promotori ai discordiei între membrii societăţii. O pletoră de înalţi demnitari, toţi pe salarii de lux, cu secretare şi maşini de serviciu, beneficiind de sedii somptuoase şi-au petrecut ani de-a rândul vremea imaginând noi posibilităţi, noi modalităţi de a-i asmuţi pe români unii împotriva altora.

În acest context ne punem întrebarea: care este binele adus ţării de către Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, ca şi de alte consilii sau agenţii pe care nu dorim să le nominalizăm aici? Ce eficienţă a avut activitatea acestor instituţii? Prin ce au făcut ele viaţa românilor mai bună, mai frumoasă?

Nu putem să nu remarcăm insistenţa cu care în denumirea acestor instituţii este strecurat cuvântul „naţional”. Decurge în mod firesc o întrebare: Oare interesul naţional îl servesc ele? Ce au făcut ele bine pentru ţară?

Personalităţi competente în materie s-au pronunţat în legătură cu unele asemenea agenţii şi consilii. Considerăm util ca din analizele privind utilitatea pentru ţară a unor asemenea instituţii să nu fie exclus CNSAS. Ani de-a rândul, acesta s-a erijat într-un supercontrolor capabil să împartă cetăţenii ţării în două categorii: buni şi răi. Fără a intra acum în subtilităţi privind contextul istoric al apariţiei acestei instituţii, privind raţiunile existenţei sale şi altele asemenea, ne vom opri asupra unui singur punct: Conform aprecierilor CNSAS şi ale acelor politicieni care îi suflă în pânze, aceia care au colaborat în secret, împotriva statului român, cu serviciile de spionaj străine, sunt „buni”, iar cei care au colaborat cu Securitatea sunt „răi”.

Este greu să se descopere şi să se argumenteze logica acestui raţionament. Noi nu vom putea înţelege niciodată cum este posibil ca acela care vinde interesele statului român unor străini – indiferent dacă aceştia provin din est sau din vest – să fie iertat, mângâiat pe creştet, ba chiar şi decorat cu înalte ordine ale ţării, în vreme ce ofiţerii de Securitate şi colaboratorii lor, care au descoperit şi documentat actele de trădare ale unor asemenea indivizi, sunt împroşcaţi cu tot felul de mizerii verbale, sunt târâţi în faţa unor instanţe care uneori sunt ele însele părtinitoare, sunt incluşi în categoria celor cărora trebuie să li se limiteze anumite drepturi cetăţeneşti.

Minţi exaltate cereau prin 1990 crearea unor lagăre în care să fie internaţi 250–300 000 de oameni, în primul rând „securiştii”, de la şeful instituţiei până la ultima femeie de serviciu! Cine s-au dovedit a fi aceşti bolşevici cu semn invers? Oameni care şi-au manifestat capacitatea de a conduce doar prin modul tâlhăresc în care au manipulat finanţele şi au siluit legislaţia pentru a trece din proprietatea statului în proprietate personală cât mai multă avuţie, oameni care au promovat legi discriminatorii, demne doar de perioadele întunecate ale istoriei omenirii. Nu reprezintă un dificil exerciţiu de memorie să ne amintim cine erau atunci, în 1990, susţinătorii unor asemenea idei şi să privim imaginea lor de atunci alături de imaginea lor actuală, plasată pe fondul bogăţiilor pe care le deţin: moşii, vile, maşini de lux, motociclete, metrese...

Sunt aceiaşi oameni care atunci au asmuţit naţia asupra câinilor ei de pază, cerându-i să îi bată şi să îi alunge din ogradă, astfel încât ei să nu mai aibă de ce se teme şi să poată da frâu pornirilor malefice.

Sunt aceiaşi oameni care au încercat să arunce asupra ţării un văl negru, în speranţa că întunericul îi va adăposti şi le va ascunde malversaţiunile.

Sunt aceiaşi oameni care, pângărind sensul unor cuvinte frumoase, precum „revoluţie” sau „reformă”, au creat structuri pe care să se sprijine şi care să-i protejeze, structuri care nu au nimic de-a face nici cu revoluţia, nici cu reforma şi uneori nici cu statul de drept.

Ceea ce poate reprezenta un element comun pentru asemenea instituţii este modul de a gândi şi de a acţiona însuşit de cei care le populează: aceştia se consideră parte a unei entităţi „alese”, se consideră mici inchizitori chemaţi să combată ereziile şi să asigure puritatea într-un domeniu sau altul.

Logica lor este una maniheistă, în care lucrurile nu pot fi decât albe sau negre. Iar dacă oamenii de rând pot fi împărţiţi în „buni” sau „răi”, atunci trebuie să existe şi cineva ales de către Destin pentru a face această împărţeală. Şi aceştia sunt ei: fiinţe superioare, situate deasupra plebei, cei care printr-un gest cu mâna, printr-un telefon, printr-o adresă semnată pe un colţ de masă, decid asupra vieţii viitoare a celui judecat.

CNSAS pare să considere că raţiunea sa de a fi a este aceea de a descoperi „răul” şi a-l exorciza. Un „rău” definit printr-o normă legală încropită la repezeală, cu greşeli, cu privirea aţintită către afară şi nu către poporul român.

Lipsa oricărui mijloc de compensare, de feed-back, de control exterior, oferă conducerii acestei instituţii posibilitatea, devenită nu o singură dată realitate, de a acţiona după bunul plac, „albind” unele persoane, respectiv „înnegrindu-le” pe altele, care se dovedesc neconvenabile.

Cel care va dori să combată această afirmaţie aducând drept argument Justiţia este invitat să vadă situaţia reală, să cunoască modul în care se petrec lucrurile. Sufocată ea însăşi de sute de procese, Curtea de Apel Bucureşti s-a înscris, uneori, în logica juriştilor CNSAS. Dovadă stau, printre altele, numeroasele motivări *copy-paste* ale sentinţelor date.

O competentă analiză a susţinut că o cauză fundamentală a prăbuşirii comunismului ca sistem politic a fost aceea că el avea la bază logica urii. Exista un „duşman de clasă” care trebuia descoperit, combătut, distrus. Dar în momentul când „duşmanul de clasă” dispare, când el este aneantizat, dispare obiectul urii şi atunci sistemul îşi pierde raţiunea de a fi.

Derulând acest raţionament în mod invers, rezultă cu claritate un aspect evidenţiat nu o singură dată de-a lungul vremii, anume acela că anumite instituţii (sau anumite persoane) trebuie să descopere „duşmani” pentru a-şi justifica existenţa. Duşmani care trebuie distruşi.

Devotamentul cu care servitorii unor asemenea persoane se pleacă în faţa stăpânului şi, asemenea Salomeei, fiica Irodiadei, îi prezintă acestuia, pe tipsie, capul celui sacrificat, nu poate să producă altceva decât greaţă.

Degajaţi de stufoasa conducere bugetivoră, angajaţii CNSAS pot activa foarte bine în cadrul Arhivelor Naţionale. Munca lor poate fi utilă pentru cunoaşterea unei epoci.

Originea acestui popor se află în nenumărate izvoare curate care au coborât din negurile istoriei susurând-şi poveştile de o neasemuită frumuseţe. Astăzi, aceste izvoare s-au adunat într-un râu maiestuos care îşi croieşte, spre nemurire, un curs drept,

Caricatură de Octavian Covaci

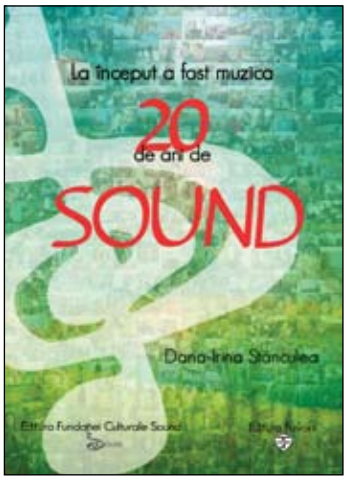
uneori însă răsucit în dureroase meandre... Dar din malurile acestui râu au apărut nişte conducte noi, moderne, care deversează lături, ape uzate, chimicale. Şi viaţa în râu suferă.

De aceea rugăm, implorăm, cerem cu fermitate: Blocaţi aceste surse de poluare! Închideţi robinetele urii!

Eveniment

20 de ani de *SOUND*

Joi, 27 noiembrie 2014, la Sala Radio din București, corul SOUND, condus de dirijorul Voicu Popescu, a sărbătorit 20 de ani de la fondare, eveniment marcat printr-un mare concert și, nu în ultimul rând, prin lansarea unei cărți aniversare. Repertoriul, anume ales, a inclus cele mai importante piese abordate de-a lungul celor două decenii de intensă și glorioasă activitate corală de către cei aproximativ 35 de membri constanți ai grupului, invitați speciali fiind artista lirică Sidonia Nica, muzicianul Adrian Naidin și pianistul Mădălin Voicu Jr., prezentarea fiind asigurată de bine-cunoscuta Geanina Corondan. La finalul concertului, în foaierul Sălii Radio, jurnalista Dana-Irina Stănculea, membră de 19 ani în SOUND, și-a lansat cartea cu titlul *La început a fost muzica. 20 de ani de SOUND*, prefațată de muzicologul Dumitru Avakian și apărută la Editura Fundației Culturale Sound & Editura Favorit, proiectul fiind finanțat de Administrația Fondului Cultural Național. Într-o prezentare grafică deosebită, în aproape 200 de pagini, cu ilustrații, cartea – care include o minuțioasă cronologie cu evenimentele importante din viața corului, de la înființare și până azi, cu repertoriul, concertele și premiile câștigate, amintirile unora dintre membrii grupului și îndeosebi amplul interviu acordat de dirijorul Voicu Popescu – constituie o veritabilă filă din istoria recentă a muzicii corale românești. Istorie în care, de acum înainte, grupul SOUND – „aflat la limita relaţiei dintre profesionalismul viu şi amatorismul angajat”, după cum observa Dumitru Avakian, dar care „aduce o situaţie de inspirată exemplaritate în peisajul atât de divers al vieţii noastre muzicale”, ai cărui membri „cântă, în primul rând, pentru ei, hrănindu-şi buna dispoziţie, cântă pentru prietenii lor, pentru cei care mai mult sau mai puţin întâmplător se află în preajmă, în compania muzicii” – are locul lui câștigat pe deplin merit, după cum se va putea constata răsfoind filele acestei cărți. (***B. Didescu***)

Testamentul regelui Carol I.

Omagiu la un veac de la trecerea în eternitate

de gl.bg. (r), prof. univ. dr. **Florian Tucă**
și comandor **Marius Popescu-Călăraşi**

Anul acesta, la 27 septembrie, s-a împlinit un secol de la intrarea în nefiinţă a primului rege al României, Carol I. Se născuse în 1839, în familia principelui german Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen. În anul 1866, după abdicarea fortuită a lui Cuza Vodă, fiul de principe german devine domnitor al României. În acelaşi an, în ziua de 10 mai, el a depus jurământul de credinţă faţă de Ţara pe tronul căreia venise. Cu acel prilej, noul suveran al României va declara, printre altele: „Ales de naţiune, cu spontaneitate, domn al românilor, mi-am părăsit, fără să stau la îndoială, Ţara şi familia, spre a răspunde la chemarea acestui popor, care mi-a încredinţat destinele sale. Punând piciorul pe acest pământ sacru, am şi devenit român. Cetăţean astăzi, mâine, de va fi nevoie, soldat, eu voi împărţi cu dumneavoastră soarta cea bună şi cea rea. Din acest moment, totul este comun între noi. Credeţi în mine, precum eu cred în Dumneavoastră. Providenţa, care a condus pe alesul Dumneavoastră până aici şi care a înlăturat toate piedicile din calea-i, nu va lăsa neîndeplinită opera sa.”

Atât în calitate de domnitor (1866–1881), cât şi în cea de rege al României (1881–1914), Carol I va fi la înălţimea înaltei şi onorantei sale demnităţi, el slujindu-şi cu credinţă, cu devotament şi cu dăruire Ţara şi poporul român. Iar primul mare act istoric în care Carol I își va arăta deschis ataşamentul faţă de statul român, pe tronul căruia fusese ales, l-a reprezentat poziţia exemplară pe care s-a situate cu prilejul proclamării independenţei de stat depline a României şi, apoi, pe timpul participării ţării noastre la Campania glorioasă de la 1877–1878 pentru consfinţirea neatârnării pe câmpul de bătălie. Pe toată durata războiului, suveranul României s-a comportat ca un „soldat” devotat şi patriot, aşa cum jurase, de altfel, în ziua de 10 mai 1866, în plenul adunării deputaţilor, iar victoria a fost, până la urmă, de partea ţării noastre, datorită, în principal, elanului, eroismului şi spiritului de jertfă de care dăduseră dovadă luptătorii noştri, dar şi a modului în care s-a comportat pe front Carol I în calitate de comandant supreme al oştirii române. La mai bine de treizeci de ani de la încheierea campaniei, adică la 20 aprilie 1909, în principal pentru modul exemplar în care se comportase în timpul războiului, suveranul României a primit din partea şefului statului german – al cărui fiu legitim era –, înaltul titlu de „general feldmareşal”, iar numai după alţi câţiva ani, în septembrie 1912, strălucita demnitate de mareşal al armatei imperial ruse şi, implicit, „bastonul de mareşal”.

După Războiul pentru Independenţă de la 1877–1878, domnitorul şi, mai apoi, regele Carol I şi-a legat numele de importante şi multiple înfăptuiri ale României pe planurile administrative, politico-economice, ştiinţifico-culturale, militare etc. Din economie de spaţiu, nu ne propunem să ne referim în mod direct la aceste aspecte, pe larg consemnate, de altminteri, în cărţile noastre de istorie. Dorim să vorbim însă, în continuare, despre un document istoric rămas de la Carol I, despre care până acum s-a scris foarte puţin în literatura noastră istorică. Avem în vedere „Testamentul” regelui Carol I, pe care noi l-am descoperit pentru prima oară, în original, cu puţin timp în urmă. Este un document istoric deosebit de valoros din punct de vedere al conţinutului şi al mesajului, în cuprinsul său fiind redate gândurile clare şi curate ale suveranului cu privire la Ţara şi la poporul în fruntea cărora se afla, simţămintele sale de dragoste şi de recunoştinţă faţă de armată, de membrii familiei regale, a rudelor lui, ca şi a celor cu care a colaborat ori s-au aflat în preajma sa, dorinţa sa de pe urmă privitoare la locul în care ar fi dorit să-şi doarmă somnul de veci şi alte aspect.

Testamentul a fost scris de către regale Carol I de mână, pe coli de hârtie obişnuite, însumând opt pagini, pe care apoi le-a legat cu un fir roşu şi le-a pus sigiliul personal, după cum se consemnează în părţile de început şi de încheiere ale respectivului document.

Iată ce se spune în partea de început a Testamentului:

„Având aproape 60 de ani, primesc ca o datorie ca să mă hotărăsc a lua cele din urmă dispoziţii. Alcătuind acest testament, gândesc înainte de toate la iubitul meu popor, pentru care inima mea a bătut neîncetat şi care a avut încredere în mine. Viaţa mea era aşa de strâns legată de această de Dumnezeu binecuvântată Ţară, că doresc să îi las şi după moartea mea dovezi vădite de adâncă simpatie şi de viul interes pe care le-am avut pentru dânsa. Zi şi noapte m-am gândit la fericirea României, care a ajuns să ocupe acum o poziţie vrednică între statele europene.”

În continuare, în mai multe paragrafe ale Testamentului, autorul său a ţinut să transmită armatei în fruntea căreia s-a aflat un cald salut ostăşesc și multe urări de bine. Pe această linie, în Testament citim

următoarele: „Trimit armatei mele, pe care am îngrijit-o cu dragoste şi căreia i-am închinat toată inima mea, cea din urmă salutare, rugând-o a-mi păstra o amintire caldă.”

Regele Carol I a fost un bărbat de stat bun, plin de omenie, cu respect faţă de apropiaţi şi de colaboratorii săi, fiind gata oricând să-i ajute într-un fel sau altul. Faptul se constată şi din cuprinsul Testamentului său. Astfel, în câteva paragrafe speciale acestuia, suveranul se referă în mod direct la cei ce s-au aflat în timpul domniei în anturajul sau în preajma sa. Iată ce se spune într-un astfel de paragraf: „Doresc ca toate persoanele care m-au servit în timpul domniei mele ca miniştri, adjutanţi regali, funcţionari ai casei regale şi princiare, dame de onoare etc., să primească fiecare un dar, constând în un obiect de artă, un tablou, o miniatură, un ac (de aur sau de argint, *n.n.*), un ceasornic, un inel etc. Cele din urmă obiecte vor fi luate din cutiile mele, care conţin bijuterii destinate ca daruri.”

Ca om bun şi generos ce era, cu grijă firească faţă de bunul mers al treburilor aşezămintelor și instituţiilor de stat culturale, sociale, de binefacere şi religioase din Ţară, regele Carol I a găsit de cuviinţă în Testamentul său să stipuleze acordarea de ajutoare acestora, în bani. Şi nu este vorba de una, două sau trei astfel de instituţii, ci de aproape 20, acestea fiind prevăzute, consemnate sau rânduite în Testament pe puncte distincte. Ne vom referi, în continuare, la câteva astfel de prevederi. La punctual 1: „Donez, la Academia Română, şase sute mii lei, capital, pentru publicaţiuni”, la punctual 3: „La orfelinatul «Ferdinand», din Zorleni, de lângă Bârlad, pentru sporirea capitalului, cinci sute mii lei”, la punctual 5: „Pentru întemeierea unei şcoli industrial în Bucureşti, în organizarea sa aproape ca cea de la München, trei milioane de lei”; la punctul 10: „Pentru întocmirea unui fond ca ajutor pentru studenţii săraci, cinci sute mii lei... În fiecare an, dobânzile acestui capital vor fi împărţite între 50 de studenţi săraci”; la punctul 11: „Pentru cantinele şcolare, capital trei sute mii lei”; la punctual 15: „Pentru sporirea capitalului la casa de ajutor, înfiinţată de mine, în amintirea a 25-a aniversare a căsătoriei mele în 1894, pentru muncitorii aurari în ani de secetă, patru sute mii lei.”

Cum era şi firesc, în cuprinsul Testamentului său, regale Carol I s-a referit în mod expres şi la dorinţa sa de pe urmă, adică la locul în care voia să-și găsească locul de veci și la ceremonialul religios și ostăşesc ce gândea el că trebuie să se efectueze la moartea sa. În această privinţă, prevederile testimoniale sunt nu doar mişcătoare, ci şi emoţionante. Iată câteva dintre ele: „Doresc ca corpul meu să fie îngropat lângă biserica (mănăstirea, *n.n.*) Curtea de Argeş, reclădită de mine şi care poate deveni mormântul dinastiei române.” Ce intuiţie a avut Carol I în această privinţă! Mai departe, în Testament se consemnează următoarele: „Corpul meu va fi expus (după moarte, n.n.) în Sala Tronului, înconjurat de flori şi verdeaţă... Coroana de oţel (coroana regală, *n.n.*), făurită dintr-un tun luat de pe câmpul de luptă (în războiul de la 1877–1878, *n.n.*) şi stropit cu sângele vitejilor mei ostaşi, trebuie să fie depusă lângă mine, purtată până la cel din urmă locaş al meu şi readusă la palat. Sicriul meu, închis, va fi pus pe afetul unui tun biruit la Plevna şi tras de 6 cai din grajdurile mele, fără văluri negre. Toate steagurile care au fâlfâit pe câmpurile de bătaie vor fi purtate înaintea şi în urma sicriului meu, ca semn că scumpa mea armată a jurat credinţă steagului său şi şefului său suprem, care, prin voinţa lui Dumnezeu, nu mai este în mijlocul credincioşilor săi ostaşi. Tunurile vor bubui din toate forturile din Bucureşti, Focşani, Galaţi ridicate de mine ca scut puternic al vetrei strămoşeşti în timpuri de grele încercări...”

Regele Carol I, autorul acestui emoţionant şi strălucit Testament, a murit în ziua de 27 septembrie 1914, în palatal său regal de la Sinaia. I s-au organizat funeraliile naţionale şi ceremonialele dorite şi gândite de el, fiind îngropat în mănăstirea din Curtea de Argeş, cum și-a dorit. Pe piatra sa de mormânt, realizată din marmură de Cararra, se află săpată următoarea inscripţie explicativă şi totodată evocativă: „Aici se odihneşte pe veci robul lui Dumnezeu Carol I de Hohenzollern, cel dintâi rege al României, adormit întru Domnul în al 76-lea an de viaţă închinată Ţării după o binecuvântată domnie de 48 de ani.”

Bibliografie selectivă:

Cristache Gheorghe, Florian Tucă, *Voievozi, Domnitori, Regi, Preşedinţi și alți şefi de stat din spaţiul românesc*, dicţionar, Bucureşti, 2006.

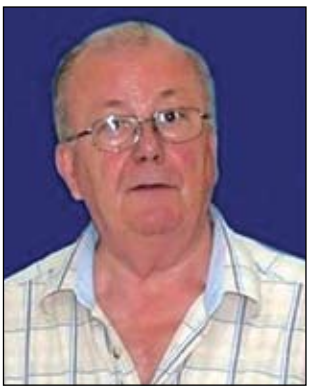
Paul Linderberg, *Regele Carol I al României*, Bucureşti, 2010.

Colectiv, *Mareşali ai României*, Bucureşti, 2013.

Testamentul Regelui Carol I, în ziarul „Românul”, numărul din 5/18 octombrie 1914.

Ediţia I a Simpozionului naţional „Şcoala prozatorilor târgovişteni”. Receptarea critică

(Târgovişte, 9 septembrie 2014)

de prof. **Mihai Stan**

Istoria literară acceptă, în general, că numele Şcolii de la Târgovişte – cu varianta ulterioară ce aparţine Societăţii Scriitorilor Târgovişteni, Şcoala prozatorilor târgovişteni, sau aceea aparţinând acad. Mihai Cimpoi: Şcoala literară de la Târgovişte – s-ar datora criticului şi istoricului literar Dan Clucer, care, în „Vatra”[1] face referiri la un grup de scriitori legaţi temeinic sau pasager de vechea cetate a Târgovişţei, scriitori la care decelează drept trăsătură comună definitorie dorinţa acestora de a crea o literatură nonconformistă şi pe care îi numeşte: Mircea Horia Simionescu, Radu Petrescu şi Costache Olăreanu.

Alături, înainte sau după Dan Clucer (într-o enumerare aleatorie), Carmen Muşat, Ion Bogdan Lefter, Nicolae Manolescu, Ion Holban, Cornel Regman, Adrian Marino, Mircea Iorgulescu, Mircea Zaciu, Ion Vlad, Cornel Ungureanu, Ioana Pârvulescu, Radu G. Ţeposu, Marian Papahagi, Ion Simuţ, Ov.S. Crohmălniceanu, Paul Cornea, Gheorghe Crăciun, Alex Ştefănescu, Eugen Negrici, Nicolae Oprea, Alexandru George ş.a., identifică în operele celor trei târgovişteni note personale care converg într-un fel de „program” pe care aceştia l-au etalat mai mult implicit decât explicit (mai nou, Mihai Cimpoi identifică „programul” „Şcolii prozatorilor târgovişteni” în secvenţele publicate de Mircea Horia Simionescu în „Litere”, apoi în „Literatură dus-întors”, ce se constituie într-o „patetică confesiune de credinţă [...], într-un program fluid, lax, necantonat în clauze categorice, radicale”), argumentând ideea de grupare literară a celor trei prozatori la care unii critici şi istorici literari i-au adăugat – cu argumentele de rigoare – pe Tudor Ţopa, Petru Creţia, Alexandru George şi pe Barbu Cioculescu.

Acestea ar fi: faptul că „grupul” s-a conturat în anii perioadei realist-socialiste; că toţi cei trei corifei „debutează” târziu, după 40 de ani, aşteptând şi profitând, după Eugen Negrici, de o „liberarizare”[2] relativă; membrii grupului recurg la o disimulare a metodei prin care încearcă şi reuşesc să eludeze rigorile şi restricţiile cenzurii comuniste. Eugen Negrici decelează dintre acestea „incompletitudinea narativă, paralelismul, relativizarea faulknerianăprin simultaneizarea vocilor narative contradictorii, estetismul, fantezismul formal, exuberanţa ludică, autoironia”[3]; respingerea ideologiei regimului comunist[4], cultivarea cu obstinaţie a metaromanului (MHS în *„Învăţături către Delfin”*, *„Licitaţia”*, *„Asediul locului comun”* şi, vizibil explicit, în *„Cum se face”*) şi, în sfârşit, „negarea” clasicelor clasificări morfologice ale literaturii în genuri şi specii literare, între schiţă, nuvelă, roman, povestire, evocări, jurnal, nemaiexistând, pentru exponenţii Şcolii de la Târgovişte nicio graniţă, asemenea fiind abordate mai toate modalităţile artistice/stilistice inventariate de teoria literară.

Concluzia spre care este condus cel care are răbdarea să parcurgă cam tot ce s-a scris despre Mircea Horia Simionescu, Costache Olăreanu sau Radu Petrescu este că Şcolii prozatorilor târgovişteni i s-ar datora, prin influenţa exercitată, literatura optzeciştilor dar şi a generaţiilor aşa-numite postmoderne. Eugen Negrici, vorbind despre inovaţiile stilistice ale optzeciştilor, spune că MHS nu este „strămoşul mistic”, ci chiar „tatăl lor natural”. Dacă nu e deja prea mult zis.

De ce se organizează în 2014, pentru prima dată, Simpozionul naţional „Şcoala prozatorilor târgovişteni. Receptarea critică”, s-ar întreba, pe bună dreptate, cineva neracordat la realităţile lumii literare din Cetatea de Scaun a Târgovişţei, viitoare – se spune – capitală culturală?

De ce s-a optat pentru sintagma „Şcoala prozatorilor târgovişteni” şi nu pentru aceea consacrată de istoria literară – în mare parte de cei mai vizibili istorici şi critici literari ai momentului, amintiţi deja – de „Şcoala de la Târgovişte”?

Pentru că literaţilor târgovişteni, care după ce bune decenii – inclusiv în perioada aşa-zis comunistă – s-au mulţumit şi s-au mândrit cu titlul de urmaşi legitimi ai întemeietorilor literaturii moderne române (dovedind-o, totuşi, destul de firav în scrierile lor), le-a fost, înainte de 1990, mai greu să se dovedească a fi continuatori ai prozei cultivate de Mircea Horia Simionescu, Costache Olăreanu sau Radu Petrescu, din motive ce nu fac obiectul acestui articol.

A fost suficient însă ca Mircea Horia Simionescu să reaprindă ideea „Şcolii”: senior-editor la revista „Litere” cu rubrică permanentă – „Literatură dus-întors”, titlu ce anunţa criptic intenţiile Maestrului cu Târgovişţea şi târgovişţenii săi; opţiunea pentru o editură târgovişteană – Bibliotheca – aici publicându-şi, după o lungă perioadă infertilă, toate scrierile inedite (*„Târgovişte scurt excurs sentimental”*, *„Cum se face”*, *„Rătăcirile unui caligraf”*, *„Vârstele”*, *„Versete de unică folosinţă”*); prezenţa cvasipermanentă ca preşedinte activ al Concursului naţional de

[1] Dan Clucer, *Şcoala de la Târgovişte*, în „Vatra”, nr. 11 din 20 noiembrie 1985, p. 7.

[2] Eugen Negrici, *Literatura română sub comunism,* Editura Fundaţiei Pro, Bucureşti, 2003, p. 45.

[3] *Ibidem*, p. 237.

[4] Carmen Muşat, *Strategiile subversiunii. Descriere şi naraţiune în proza postmodernă românească,* Editura Paralela 45, Piteşti, 2002, p. 219–220.

literatură „Moştenirea Văcăreştilor” din Târgovişte şi al Festivalului de literatură „Primăvara albastră” din Pucioasa, în acelaşi timp, prilejuri de lungi colocvii cu confraţii târgovişteni; şi – nu în ultimul rând – implicarea ca preşedinte fondator în constituirea – în 2005 – şi „funcţionarea” Societăţii Scriitorilor Târgovişteni.

Apoi, pentru că în scrierile unor prozatori târgovişteni precum Mihai Stan (*„Paradis”, „Ieşirea din Paradis”, „Clone”*), Ion Mărculescu (*„Jurnalul de la Marcona”, „Al treilea picior”, „Haralamba”*), Emil Stănescu (*„Sub soarele sudului”*), Dumitru Radu Luca (*„Poveste simplă şi duioasă”, „Nuvela în doi şi alte proze”*), Corin Bianu (*„Agremin şi încă ceva”, „Hannah şi zidul”*), George Toma Veseliu (*„Sărutul copacilor”, „Noi exilaţi la Pontul Euxin”, „Moartea unui preşedinte”*), dar şi ale unor poeţi: George Coandă (*„Adio fantastic secol 20 – Cimitirul de busole”, „Entropiile”, „Dacoursitele”*), Ion Iancu Vale (*„Soldat în războiul final”, „Revelaţii”, „Singur în turn”*), Daniela-Olguţa Iordache (*„Rezervaţia Zoil”, „Imberie către Margarona”*), Dan Gîju (*„Elegii valahe”, „Poeme de rămânere sub arme”*), Florea Turiac (*„Neuronii somnambuli”, „Rapsodia naturii”*), Grigore Grigore (*„Miracolele nopţii”, „Şi nimeni mai optimist”*), Vali Niţu (*„Rescriu ce mi-a fost scris”, „Sentiment de noiembrie”*), Savianu Mur (*„Cu ochii sparţi”*), criticii literari au decelat certe influenţe ale lui Mircea Horia Simionescu, ale Şcolii prozatorilor târgovişteni, se poate afirma că Mircea Horia Simionescu a revigorat „Şcoala prozatorilor târgovişteni”.

Primul – în ordinea cronologică a publicării – care a insistat asupra ideii că Şcoala de la Târgovişte nu este un drum închis în Cetatea de Scaun a fost acad. Mihai Cimpoi[5] *„Societatea Scriitorilor Târgovişteni, cea mai importantă mişcarea culturală, în special literară, survenită după Şcoala literară de la Târgovişte, afirmată după cel de-al Doilea Război Mondial, nu este un fenomen ivit din neant,* citim într-un scurt-istoric, *ci, mai degrabă, efectul unor etape succesive parcurse de cultura şi literatura română care, la începuturile sale, timp de aproape trei secole, s-a confundat, aproape, cu cea târgovişteană, vechea Cetate de Scaun concentrând în jurul Curţii Domneşti mai toate manifestările culturale pe care istoria le-a consemnat”. [...] Scriitorii târgovişteni de azi au conştiinţa că fac parte din* ***curentul continuului****, ei promovând programatic nu* ***reaua – citire*** *(folosind un termen al lui Bloom), ci* ***buna – citire*** *a înaintaşilor. Nu cultivă, în consecinţă, un spirit de opozitivitate, ci de complementaritate; nu au cultul oedipian-freudian al anihilării părinţilor, ci cultul Eumenidelor, al Tradiţiei re-întemeietoare. Nu se* ***îndepărtează****, ci se* ***apropie*** *de generaţiile predecesoare. Târgovişteа*

e, pentru ei, o Cetate voievodală şi totodată culturală, e o ***paideiumă****, un mediu formativ, şi un paladiu, datorită căruia rezistă în timp. [...] E o dovadă peremptorie că Târgovişteа întinde arcuri voltaice puternice între vechi şi nou, între continuu şi discontinuu. Numărul ziarelor, societăţilor culturale, cenaclurilor, festivalurilor este impunător, creând solide temeiuri ctitoriale Societăţii Scriitorilor Târgovişteni, Editurii Bibliotheca şi revistei «Litere» care creează o adevărată Republică a literelor târgovişteне.”*

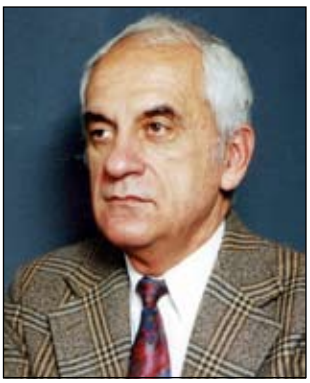
În cadrul simpozionului (organizatori Consiliul Local Municipal Târgovişte, Primăria Municipiului Târgovişte, Biblioteca Judeţeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmboviţa, Complexul Naţional Muzeal „Curtea Domnească”, Teatrul Municipal „Tony Bulandra”, Societatea Scriitorilor Târgovişteni şi Editura Bibliotheca) au prezentat comunicări ştiinţifice cunoscuţi istorici şi critici literari: Mihai Cimpoi – *Şcolile literare – spiritus flat (spiritul înnoitor);* Eugen Negrici – *Expansiunea clişeului*; Nicolae Oprea – *Mircea Horia Simionescu – proza din afara tetralogiei;* Liviu Grăsoiu – *Poezia lui Mircea Horia Simionescu;* Vasile Bahnaru – *Lexicul romanului „Asediul locului comun” de Mircea Horia Simionescu*; Petre Gheorghe Bârlea – *Retorica, antiretorica şi metaretorica în proza lui M.H. Simionescu*; Gabriela Gheorghişor – *Tehnici de creaţie muzicală în „Dicţionar onomastic”;* Ana Dobre – *Mircea Horia Simionescu – uvertură la experimentul postmodern;* Florentin Popescu – *Autoreferenţialitate, biografism şi ficţiune în proza lui M.H. Simionescu;* Aurel Maria Baros – *Kratofanii literare*.

A fost lansat volumul „Şcoala prozatorilor târgovişteni” cuprinzând în partea I „Receptarea critică a operei lui Mircea Horia Simionescu” iar în partea a doua – „Mircea Horia Simionescu şi scriitorii dâmboviţeni” – evocări ale personalităţii marelui scriitor semnate de Mihai Stan, Ion Iancu Vale, Lucian Penescu, Dan Gîju, George Coandă, Ion Mărculescu, Corin Bianu, George Toma Veseliu, Daniela-Olguţa Iordache, Gloria Gabriela Radu, Emil Stănescu, Victor Petrescu şi Constantin Voicu. Cu acelaşi prilej, a fost prezentat volumul *Anatomia fiinţei. Şcoala literară şi artistică de la Târgovişte*, având autor pe academicianul Mihai Cimpoi, apărut, de asemenea, la Editura Bibliotheca.

Pentru ediţia a II-a a Simpozionului Naţional Şcoala de la Târgovişte comunicările ştiinţifice vor avea ca obiect opera lui Costache Olăreanu.

[5] Mihai Cimpoi, *Curentul continuului*, în „Litere”, an XIV, nr. 10(163), octombrie 2013, p. 7.

TITUS POPESCU
Între o viaţă cazonă şi scris

de **Victor Petrescu**

Poet, prozator, eseist, publicist, animator pentru mediului cultural al celor ce au îmbrăcat haina militară, generalul Titus Popescu nu şi-a uitat meleagurile natale. Vede lumina zilei, pe 25 mai 1913 în comuna Malu cu Flori, judeţul Dâmboviţa. Studii liceale la Câmpulung-Muscel, urmate de cele de la Facultatea de Ştiinţe, secţia matematică a Universităţii din Bucureşti (1934; 1936; 1939), precum şi de cele militare, absolvite în 1950. Militar de carieră, ajuns la gradul de general, are şi preocupări literare încă de pe băncile liceului.

Debut cu poemul ***Colindul vânzătorului de lămâi***, la ziarul „Universul" (1934). Colaborează la „Adevărul", „Adâncim brazda", „Secera şi ciocanul", „Revista Artileriei" şi „Revista Aeronauticii". Primele versuri apar în antologiile „Cadenţe" (1978), „Vâsle înfrăţite" (1979), „Ceasurile împlinirii" (1980). Ca veteran de război pune bazele Cenaclului „Vasile Cârlova" (1978), iar din 1992 este îndrumător al Cenaclului „Eroica" al Cercului Militar Naţional.

Acesta se va face cunoscut în mediul cultural al Capitalei şi nu numai. Sprijină activitatea creatoare a unor tinere talente. Marea majoritate a volumelor sale apar la Editura „Vasile Cârlova". Se stinge din viaţă la Bucureşti, în 24 iulie 2011.

În 1977 editează ***Monografia comunei Văleni Dâmboviţa***. Urmează lucrarea ***Artileria antiaeriană în campania eliberării*** (1984).

Se distinge în special în monografie, prin arta portretizării, tonul fiind unul şugubăţ, cu accente de ironie şi autoironie. Apar familii emblematice ale satului natal: Popescu (propria-i familie), Blidaru, Diaconescu, Branişte, Diţescu, Catrinescu.

Volumele de versuri ***Flori şi ispite*** (1969), ***Azur în penumbre*** (1985), ***Cadenţe libere*** (1986), ***Rapsod în crepuscul*** (1996) şi ***Zodia trandafirilor*** (1997) ne dezvăluie o fire sensibilă filozofând asupra existenţei umane, în cadrul generos şi tulburător al naturii, care îl ajută să învingă vicisitudinile vieţii. Poezia sa abordează tonalităţi diferite de la teme majore, ca cea a eroilor neamului şi până la cele în care umorul fin se împleteşte cu autoironia. Astfel, compune un imn închinat eroilor: *„Presăraţi pe-a lor morminte / Ale laurilor foi / Spre a fi mai dulce somnul / Fericiţilor eroi…".* Îndeamnă ca să *„Scrieţi în cărţile de aur / Cântecul nemuritor / Şi pe sacrele morminte / Puneţi lauri şi cu flori". („Imnul zilei eroilor"*). La polul opus, propune drept *„creaţie şablon": „Vrei să scrii? Vrei subiect? / Vezi, alege drumul drept? / Scrie că-i belşug în Ţară, / C-a-nflorit laleaua iar! / Că trăim în libertate / Şi-am spălat şapte păcate" („Creaţie şablon").* Practică cu talent epigrama, dar şi poeme haiku. Dintre ele: *„Valurile vin / Salută ţărmul şi pleacă / E sărbătoare?" („Vizită?")* sau *„Frunze lente; / Un cântec nou colindă / Să-şi ia rămas bun…" („Vine toamna").* Autorul se declară deschis *„fiul zăpezilor incandescente sub care adoarme cuminţenia satului".* Prozele ***Jocul dialectic între sacru şi profan*** (1990), ***Orizont deschis*** (1994), ***Ghirlande cu pelin*** (1995), ***Sunt fiul pământului*** (1997), ***Antimonii telurice*** (2000), ***Efemeride în Crepuscul*** (2002), dezvăluie talentul său în a portretiza pe cei cu care a intrat în contact în lunga sa existenţă, sau a realizat descrieri de natură încărcate de sensibilitate.

Se dovedeşte un fin psiholog, având harul unei naraţiuni captivante, în special în proza scurtă, sesizând deseori contraste între idealuri şi realităţi. Cu o savuroasă autoironie îşi face „autobiografia": *„Mă numesc vrabie şi m-am născut la craca ciolpanului din vrăbii sărmane. Tata se ocupa cu ciuguleala pe o costişte prăpădită. A trăit retras şi nu i-a plăcut să se ia în cârd cu nimeni".* După etalarea etapelor de viaţă parcurse, încheia: *„Având origine avicolă sănătoasă ar fi păcat ca postul cerut să mi-l ciugulească te-miricine".*

Numeroase volume sunt dedicate memorialisticii de război, unor colegi de carieră militară ai scriitorului general: ***Medalion Generalul Nicolae Dăscălescu*** (1980), ***Veteranii pe drumul Onoarei şi jertfei în al Doilea Război Mondial*** (2000, în colaborare), ***În primele linii de foc*** (1981, în colaborare).

Într-un catren inspirat îşi caracteriza astfel existenţa: *„Asta-i viaţa mea fugară / Dar cu dragoste de ţară, / O Istorie dospită / Dar în griji şi dinamită".*

Scrieri:

Flori şi ispite: versuri. Bucureşti, Editura Litera, 1969; ***Monografia comunei Văleni-Dâmboviţa.***

Bucureşti, Editura Litera, 1977; ***Retrospectivă matematică.*** Bucureşti, Editura Litera, 1978; ***Medalion Generalul Nicolae Dăscălescu.*** Bucureşti, Editura Litera, 1980; ***Repere evolutive (în matematică).*** Bucureşti, Editura Litera, 1980; ***Traiectoriile Antiaeriene ale Eliberării.*** Bucureşti, Editura Militară, 1984; ***Artileria antiaeriană în câmpia eliberării***. Bucureşti, Militară, 1984; ***Azur în penumbre***: versuri. Bucureşti, Casa de Cultură Mihai Eminescu, 1985; ***Cadenţe libere:*** versuri. Bucureşti, Vasile Cârlova, 1986; ***Matematica de vacanţă.*** Bucureşti, Editura Sport-Turism, 1986; ***Jocul dialectic, între Sacru şi Profan:*** proză. Bucureşti, [s.n.], 1990; ***Cartea de Onoare:*** eseu. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1990; ***Orizont deschis:*** mini-roman. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1994; ***Caleidoscop matematic elementar:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1995; ***Mântuitorul:*** eseu. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1995; ***Povestiri cazone şi ... eterogene***: proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1995; ***Roza gândurilor***: eseuri. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1995; ***Ghirlande cu pelin***. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1995; ***Amintiri adiacente***: proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1996; ***Rapsod în crepuscul:*** versuri. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1996; ***Zodia trandafirilor:*** versuri. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1997; ***Sunt fiul pământului:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1997; ***Doi generali de excepţie:*** proză. Bucureşti, Asociaţia Naţională a Veteranilor de Război, 1997; ***Esenţa iubirii:*** eseu. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1997; ***Aventurile lui Kuklin-Boy:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1998; ***Poemul vieţii în stil epistolar:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1998; ***Secvenţe din jurnalul intim al doamnei X:*** eseuri. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1998; ***Album diversity:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 2000; ***Antinomii Telurice:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 2000; ***Divertisment Caleidoscopic:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 2001; ***Efemeride în Crepuscul:*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 2002; ***Carte de onoare nr. 2 (Antologie Homeopatică):*** proză. Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 2003; ***Contribuţii la monografia comunei Malu cu Flori***. Vol. 3, Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 2006.

Colaborări:

În primele linii de foc, Bucureşti, Editura Litera, 1981; ***Veteranii pe drumul Onoarei şi Jertfei în al doilea Război Mondial,*** Bucureşti, Editura Vasile Cârlova [f.a.].

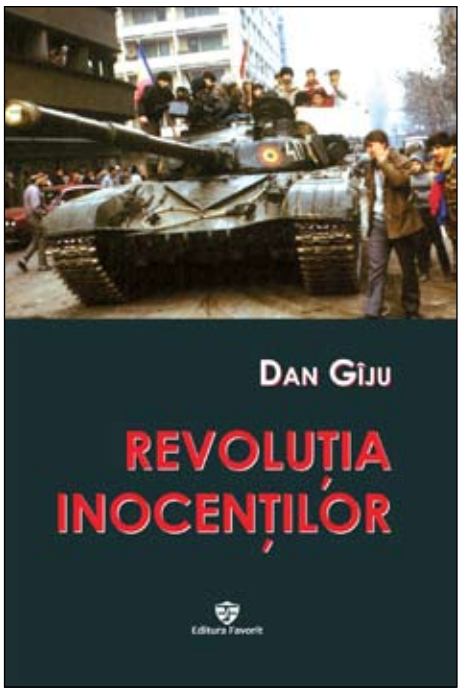
Referinţe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie, ***Dicţionar de literatură al judeţului Dâmboviţa. 1508–1998,*** Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1999, p. 186–187; Petrescu, Victor. ***Scriitori şi publicişti dâmboviţeni. 1900–2004***, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2005, p. 196–197.

Cărțile *FavoritE*

Începând cu „spovedania” fostului comandant al „plutonului” care i-a executat pe **Nicolae Ceauşescu** și pe soția sa în decembrie 1989, la Târgoviște, și continuând, conform ordinii alfabetice, cu o serie de alte figuri importante implicate în acele evenimente dramatice din istoria României – între care șeful de stat-major al Trupelor de Grăniceri (datorită căruia armata de intervenție a lui Mihail Gorbaciov s-a oprit la Prut atunci, în 1989, deși rușii erau pregătiți să „restabilească ordinea” în România ca și în 1968, în Cehoslovacia), apoi cu „bodyguardul” de ocazie al cuplului prezidențial din ultimele sale patru zile de viață, din fosta Cetate de Scaun, cu politicieni odinioară puternici și plini de zel, istorici și scriitori cunoscuți, revoluționari autentici și martori oculari de primă mână, dar nu numai, care au avut un cuvânt de spus în legătură cu acest subiect pe cât de „epuizat”, pe atât de neelucidat încă, în ciuda râurilor de cerneală curse continuu de un sfert de veac încoace –, în cea mai recentă carte publicată de scriitorul Dan Gîju, ***Revoluția inocenților*** (Editura Favorit, 302 pagini, cu ilustrații), sunt grupate o serie de mărturii și judecăți de valoare aparent știute și totuși captivante prin stilul dinamic și elegant de redare impus de autor, totodată prin paradele abile ale intervievaților, atenți ca nu cumva să se descopere mai mult decât trebuie într-un joc fără miză și totuși nu mai puțin periculos din punctul de vedere al imaginii și stimei de sine.

Și-au dat concursul, așadar, cu indiscutabilă bunăvoință și respect pentru cititor, dar și pentru istoria orală a evenimentelor în cauză, „pistolarul” **Ionel Boeru**, miniștrii Apărării Naționale **Ion Coman** și **Constantin Olteanu**, generalii **Petre Geantă**, **Andrei Kemenici** și **Victor Negulescu**, scriitorul militar **Pavel Coruț**, coloneii **Aurel Dragomir** și **Ion Dureci**, cercetătorul militar **Viorel Domenico**, istoricul slovac **Peter Kopecky** și juristul târgoviștean

Virgil Păun, acesta din urmă o figură pe cât de tipică pentru revoluționarul român de la 1989, pe atât de rară ca „personaj” prins în rol, mai exact într-un dialog aparent amuzant dacă n-ar fi, totodată, și periculos.

Litera „H”

de **Passionaria Stoicescu**

– Dacă la următoarea permisie nu mai ajung acasă, să nu te sperii… Înseamna că i-am făcut de petrecanie lui Pandele... Mămico, nu mă las până nu-l omor cu arma din dotare! Să mă condamne la Curtea Marţială, că nici nu-mi pasă!

Asta-i spusese Ciprian, acolo, pe banca de la cazarmă. După patru luni de armată se buhăise, se urâţise, el, frumosul şi suplul de altădată. Iar plutonierul de companie Pandele trecuse pe lângă ei şi se uitase cu superioritate şi milă la scena aceea de familie, pe care o tot vedea sâmbăta sau duminica în unitate: mama pigulind mantaua ostaşului, o ditamai punga cu bunătăţi din care el, biata cătană, prea puţin avea să se înfrupte, lacrimile ei încremenite în gene, ura şi furia lui încremenite în ochi. Şi ce scandaluri avusese Reta cu bărbatu-său şi cu frate-său, să nu-l dea la liceul militar! Ba chiar şi cu diriginta din clasa a opta a lui Ciprian... Fratele Retei aranjase cu ortopedul de la policlinica de care aparţineau şi care îi era prieten de canastă, s-o mintă că băiatul ar avea platfus şi cu asta nici poveste că va face armata, darmite liceul militar! fiindcă Reta, la dosarul cu situaţia şcolară depus la Comisariat, trebuia să ataşeze şi fişa medicală a elevului, cu toate analizele, deci şi cu examenul de la ortopedie.

– Dacă are platfus, a strigat Reta deznădăjduită că i se năruie visul cu o şcoală serioasă pentru fizicul, psihicul şi viitorul feciorului ei, ca medic aveţi datoria să-i prescrieţi talonete. O să le poarte şi o să se remedieze, îl admonestase ea pe doctor.

– Ba deloc! Acum e târziu, chiar prea târziu şi, mai ales, degeaba, îi răspunsese cu insolenţă medicul.

– Eu nu plec din cabinetul dumneavoastră, până nu-mi daţi recomandarea pentru talonete, îi strigase ea ortopedului, care neavând cum să scape altfel, îi eliberase hârtia cerută.

– Băi, nebunule, îi zisese el apoi fratelui ei, amicul lui de canastă, e aprigă rău, sor-ta, şi încăpăţânată ca un catâr!

Diriginta avea şi ea doi băieţi şi detesta ideea cu liceul militar. Când îl vedea pe Ciprian cu adidaşii alături sub bancă şi cu picioarele doar în ciorapi, fiindcă talonetele îi făcuseră băşici în talpa piciorului, dar le purta de gura maică-si, o chemase la şcoală să o certe. Cu mediile lui, aproape de zece pe linie, putea candida liniştit la orice alt liceu. Să plece de lângă părinţi? Să stea la internat printre străini? Să facă o instrucţie stupidă de mititel, ca să ce? „Păi, cu un regim din ăsta, doar să pedepseşti un copil, nu să-l recompensezi pentru silinţa la învăţătură şi cuminţenia lui!” conchisese ea. Reta o ţinuse una şi bună. Liceele teoretice, care practic nu te direcţionau decât în final spre ceva, iar cartea care se preda acum în ele era de doi bani, cu o programă încărcată aiurea şi fără vreo pregătire fizică atât de necesară unui adevărat bărbat, i se păreau o pierdere de vreme. Moda meditaţiilor o detesta. Iar toată corvoada treburilor mărunte, spălat, călcat, cusut, curăţenie, nici un băiat nu avea să o înveţe decât dacă era silit de situaţie. Şi care ar fi fost mama aia care să nu-i dea pe tavă totul fiului ei, greşind, cum făcuse maică-sa cu fratele Retei, de ajunsese să-i mănânce sufletul? Şi unde scria că numai femeile trebuie să facă toate mărunţişurile dintr-o gospodărie, dar şi treburile de serviciu? Şi dacă ea, Doamne fereşte, murea, Ciprian să rămână un handicapat care să aştepte mereu ca altcineva să-i calce rufele, să i le coasă, să-i gătească, să-i facă ordine în cameră şi în lucruri? Şi în cap? Şi la o vârstă ca aceea a adolescenţei, cu crizele de personalitate şi cu nesăbuinţele ei, doar un străin s-ar fi putut impune, e adevărat cu forţa şi cu sila, în capul copilului, dar mizeria de viaţă ce era? Vreun paradis? Nu tocmai exerciţii de forţă şi de silă, pentru care, ca să poţi rezista, ar fi trebuit să ţi le însuşeşti de la o vârstă fragedă? Şi-apoi, cum ar fi putut preţui copilul strădaniile lor, dacă totul i s-ar fi dat oricum? De ce să plătească bani grei pe meditaţii, dacă el avea puterea să înveţe singur? De ce să asiste la certurile lor de părinţi, iscate din excese de egoism, personalitate şi trufie?

Taică-său îl trezea de la cinci dimineaţa să se ducă la bazinul de înot, fiindcă el fusese campion la înot, iar maică-sa îl îndemna să citească şi să picteze, fiindcă aşa ceva îi plăcuse ei! Taică-său îi punea în braţe aparate şi scheme, maică-sa cărţi şi acuarele... Ea-l drăgălea şi-l încuraja să-i povestească toate drăcoveniile, taică-său îl mângâia în somn şi când se supăra pe el nu-i vorbea o săptămână. Erau geloşi unul pe celălalt şi fiecare vroia să învingă el... Nu, Cipi trebuia să aleagă singur, iar cine i-ar fi impus ceva, trebuia să-i inspire teamă şi supunere, să nu cedeze în faţa lui, pentru a-l învăţa un profitor şi un slab.

După cearta cu diriginta, căreia Reta i-a recomandat „să vadă de viitorul fiilor ei”, a înţeles că s-ar putea ca povestea cu platfusul să fie adevărată şi deci un handicap care să-i năruie planurile cu liceul militar. A apelat la un fost coleg de şcoală, medic militar, care i-a recomandat o vizită medicală „serioasă”, la cel mai mare ortoped de la Spitalul Militar, generalul Măcrinescu, şeful Comisiei de reformaţi. Ce-au văzut ea şi Ciprian, aşteptând să se termine vizita aceea, în urma căreia bieţi soldaţi, ciungi, şchiopi, chiorâţi de muniţii sau nenorociţi la aplicaţii, i-a speriat, dar nu i-a făcut să renunţe! Ăia părăseau armata, nenorociţi pe viaţă, iar ea se grăbea să-l ducă pe Cipi al ei tocmai în iadul ăla! Nu a spus nimănui niciodată, dar acolo a avut a doua criză cardiacă din viaţa ei. O gheară urâtă i-a strâns inima, întâi de spaimă că băiatul va fugi văzând ororile acelea, apoi că doctorul o să-i confirme că are platfus.

Măcrinescu a primit-o şi-a întrebat-o scurt:

– Şi de ce vreţi dumneavoastră ca delicatul ăsta să dea la liceul militar?

Şi Ciprian avea, într-adevăr, ochii mari, sprâncenele arcuite, o faţă mică şi prelungă, mâinile cu degete fine şi o graţie cam prea puţin băieţoasă la ora aia.

– Tocmai pentru că e prea delicat, iar viaţa n-o să fie ca el! Eu, dacă nu eram femeie, să ştiţi, domnule general, militar de carieră mă făceam!

– I-auzi, ia! s-a mirat cu un soi de ironie şi neîncredere în glas, medicul militar. Şi de ce, mă rog?

– Pentru rigoare, pentru o cultură solidă, pentru disciplină! E o debandadă în tot ce e în jurul nostru... Recunoaşteţi sau nu? Măcar când se dau ordine, de frică se mai respectă ceva...

– Bravos, madam! i-a răspuns generalul. Apoi parcă îmbunat de dârzenia Retei, i-a cerut blând lui Cipi:

– Ia, descalţă-te, cavalere! Mergi prin pudra asta de talc de pe coala albastră!... Aşaaa, bineee... Cine-a fost dobitocul care a spus că ai platfus?

– Au fost chiar mai mulţi, s-a luminat femeia la faţă, răspunzând în numele fiului amuţit, şi i-a povestit generalului despre ce ziseseră frate-său, ortopedul de la policlinică, diriginta...

– Hai, c-aţi chinuit băiatul de pomană!

– Ba deloc! a răspuns Reta şi mai hotărâtă. E un început... Nimic nu e de pomană! Dacă aţi avut bunătatea şi ne-aţi primit, iertaţi-mă, dar numai vorbele dumneavoastră, aşa, spuse şi nescrise, nu ne ajung! Trebuie să le bat obrazul nemernicilor şi să ataşez la dosarul băiatului de la Comisariat, constatarea dumneavoastră în calitate de cel mai înalt specialist! Fiindcă acolo, celălalt ortoped a scris „platfus”!

Au urmat patru ani cumpliţi: de dorul lui, de eforturile de a-l ajuta să aibă rezultate excepţionale, cel puţin la materiile la care era cu adevărat talentat, de chinul de a-i face rost de gazul care trebuia să ajungă la el, fiindcă de la ora şase seara, pentru economie, curentul se lua în tot oraşul şi învăţa la lumina lămpii, de procurarea „bunătăţilor” pentru care stătea la cozi interminabile – unt, pui, ciocolată – ca să i le poată trimite... A intrat la facultate într-un final, dar nu la una tehnică, ci la Filologie, unde mai erau încă doi absolvenţi de liceu militar ca şi el, dar care, tocmai din această pricină, fuseseră „vărsaţi” la o unitate militară, „super selectă”, fiindcă nu era la mama naibii, ci în Capitală, la marginea oraşului. Doar fii de boşi, de membri în CC se aflau acolo şi ceva pleavă nesemnificativă numeric, dar care ţinea de profilul filologic. Ce stupizenie! După ce făcuse patru ani de instrucţie la cataramă, o lua de la capăt, cu deosebirea că, din toţi pifanii aceia, doar el ştia, amărâtul, cu ce se mănâncă milităria! Pe asta a mizat şi Pandele, plutonierul de companie, care, ca un laş ce era şi înţelegând cam ce-l poate paşte dacă-i comandă ceva unui fiu de mahăr CC-ist, l-a delegat pe bietul Ciprian să facă el instrucţia cu băieţii cei „răi” şi de bani gata.

– Mă, vă rog eu frumos, aranjaţi-vă patul ca lumea, nu aşa cu pătura îndoită, că acum vine Pandele şi zice chestia aia cu moneda... Că să sară-n sus! Ştiţi voi...

– Du-te, bă, dracului, cu mofturile tale şi n-o mai face pe şeful cu noi, că dacă dă tata un telefon se desfiinţează unitatea asta! sărea primul, Năsui, băiatul şefului Securităţii Statului.

– De acord cu Năsui şi să mă pupi în cursul dimineţii! striga înviorat de revoltă, Frâncu, nepotul primei „doamne”.

– Mă, eu am vorbit frumos cu voi şi v-am rugat... De ce îmi faceţi rău?

La faza asta apărea ca din senin Pandele. Îşi punea mâinile în şolduri ca o ţaţă şi urla batjocoritor:

– Să-ţi facă mă, să-ţi facă, dacă nu eşti în stare să-i comanzi după ce te dai rotund că ai făcut liceul militar!

– Dar nu le-am comandat..., i-am rugat, spunea moale şi vinovat Ciprian.

– Le-ai comandat pă mă-ta! Ia uite ce e sub patul lui Goanţă! Marş sub pat şi şterge praful de acolo! Executarea!

– Dar sunt echipat cu mantaua... încerca să scape Ciprian. De ce nu-l puneţi pe el?

– Tocmai de-aia! Să nu-mi comanzi tu mie, pe cine să pun! Dau eu milităria jos din pod, fir-aţi ai dracului să fiţi!

Acest plural final nu mai deranja pe nimeni, atâta vreme cât spectacolul umilirii oferit de aşa-zisul lor şef, Cipi, de care nu asculta nimeni, le dădea satisfacţie.

Al treilea atac de cord, Reta l-a avut când, venind de la serviciu, obosită, plouată, cu două plase pline, pentru că trecuse şi prin piaţă, a găsit în uşă un bileţel. „Ordin de chemare. Prezentaţi-vă de urgenţă la Comisariatul de sector pentru situaţia lui Ciprian B. Costian.” Biletul venise la doar două zile după ce ea fusese duminică la unitate şi Cipi îi spusese că nu mai poate îndura mizeriile lui Pandele şi că o să-l împuşte cu arma din dotare. A trântit plasele în uşa apartamentului şi, în hohote de plâns, a alergat la Comisariat. Şi-l închipuia mort, împuşcat, rănit, închis, în toate felurile oribile. Soldatul de la poartă n-a fost capabil nici să înţeleagă ce vrea, nici să-i ţină piept să nu dea buzna în clădire. Striga ca o nebună:

– Spuneţi-mi adevărul! E mort sau l-au închis?

Apoi gheara aceea de la inimă a înmuiat-o, a căzut în genunchi şi şi-a revenit într-un birou, unde se afla întinsă pe o canapea. În jurul ei se foiau speriaţi trei bărbaţi în uniformă militară. Era chiar în biroul comandantului, iar soldatul de la poartă dăduse alarma din cauza intrării ei intempestive. O obligaseră să ia o pastilă care o făcuse să se înroşească de un foc lăuntric, apoi flacăra care o mistuise până atunci scăzuse treptat şi i se luminase privirea şi i se descleştase gura. Se produsese o neînţelegere. Cei de la liceul militar, nu se ştie cum, rătăciseră hârtia care atesta că Ciprian fusese elevul lor, că acum e student şi îşi satisface stagiul militar. După un telefon la unitate, totul se lămurise, dar ea a intrat în spital.

Şeful clinicii de cardiologie semăna leit cu primul medic ginecolog din viaţa ei, pe care-l cunoscuse în împrejurări ciudate. Abia terminase liceul, nu intrase la facultate, şi suplinea în învăţământ, undeva, la ţară. Iubitul ei din şcoală, cu care îşi făcuse jurăminte fierbinţi şi era sigură că se va mărita şi tocmai de aceea nu-i cedase, deşi „murise” şi „înviase” în braţele lui, nu doar că intrase la facultate şi o părăsise fără regrete, dar o şi trădase, culcându-se cu prima femeiuşcă apărută în cale. De fapt, atunci avusese ea prima gheară în inimă, de furie, de gelozie, de silă, de mila ei, dar nu asta îi declarase cardiologului în spital. Cum ar fi putut să-i spună povestea acelui prim „angor de nuovo”? Când şi-a jurat că fecioria ei, păstrată degeaba pentru un ticălos care o trădase, nu dorea să-i mai aparţină vreodată unui bărbat? Nu merita nici unul asta, dacă cel pe care îl iubise şi-l dorise, pentru care se păstrase, puţin îi păsase de ea!

Îi făcea curte medicul din sat, Stere, un om însurat cu o splendoare de nevastă şi cu trei copii. Când a văzut că n-are nici o speranţă, doctorul i-a devenit un soi de confident. Într-o zi, a întrebat-o ce o frământă, ce-a putut s-o decepţioneze atât de tare, încât deşi e dulce şi feminină, a ajuns să se poarte ca un bărbat. Ea i-a cerut atunci ajutorul: să-i facă cunoştinţă cu un medic ginecolog, dar şi chirurg. A fost imposibil să afle de la ea care era motivul pentru care avea nevoie de un ginecolog... chirurg! Era deschisă la fire, uneori prea veselă, alteori prea tristă... Greşise şi era gravidă? Avea o malformaţie sau o boală intimă? I-l recomandase pe cel mai bun amic al lui, medic chirurg, dar care o făcea şi pe ginecologul, mutat disciplinar din Capitală, în comuna alăturată cu a lor. A aşteptat cu sufletul la gură să afle pricina unei astfel de solicitari din partea ei. Mihalache, căci aşa îl chema

pe chirurg, a izbucnit în râs când l-a văzut pe Stere.

– Ei? a întrebat el emoţionat. E gravidă? Sau ce mama dracului ascunde?

– Ce gravidă, nene! E fecioară, fecioară! Şi are-o păsărică cu himen cribliform, dacă ştii ce-i aia! Se rupe greu al naibii! Asta-i cu păsărica... Dar are şi nişte păsărele...

– Nu-nţeleg... a bâiguit Stere. Păsărică, păsărele... adică?

– Adică, fiindcă dânsa a fost înşelată în amor de-un tâmpit sau nu, de unul zdravăn şi sănătos, care n-a mai răbdat să-l chinuie până când s-ar fi însurat cu ea, şi s-a culcat şi bietul bărbat cu cine l-a lăsat să i-o tragă, zăpăuca asta a ta mi-a cerut să-i operez... himenul! Drept răzbunare!

– Ce să faci!?

– Ce-ai auzit! Şi ce, bineînţeles, n-o să facă niciun doctor cu scaun la cap!

– Să-i spun că mi-ai povestit?

– Să-i zici de-acum încolo Himenuţa, c-o să ştie ea de ce...

Nu-i mai pasă de gheara ei din inimă. De două zile, umblă de nebună prin Spitalul Militar să-l prindă pe doctorul Hasnaş. Dar, când e în operaţie, când chemat la minister, când are cursuri la facultate. Iar mândria ei de băiat zace livid în salonul H, de la ...„hirurgie”. De ce naiba litera „C” dispăruse şi nimeni nu se sinchisea să o pună la loc? Asta o interesa pe ea acum, sau ce era de făcut cu fiu-său, care nu apucase să-l împuşte cu arma din dotare pe mizerabilul plutonier de companie, Pandele, după cum ar fi meritat pentru ce-i pricinuise? Şi litera i se păru urâtă, ca două beţe de picioare despărţite între ele de o bară. Cu două plici inghinale: de-a stânga şi de-a dreapta. Ce viziune aiurea!

Pe fiu-său îl aduseseră de undeva, mai din jos de Diham, unde se afla într-o aplicaţie. Obiectivul de păzit pe vreme de noapte, un izvor cu apă roşcată, fusese găsit la ora două, pe o beznă de nu vedeai la doi paşi, nesupravegheat. Ciprian, ca încheietor de companie, făcuse lista cu o zi înainte. Au urcat câţiva kilometri muntele cu pături, saci de dormit, gamele, binocluri, hărţi, în spinare. Fiecare a fost repartizat prin tragere la sorţi, ca să nu se creadă că vreunul e protejat, să păzească o oră obiectivul, să spună parola şi să-l schimbe pe cel dinaintea lui. Dar ce nenorocire! Ora unu a tras-o Năsui, ora două, Frâncu.

– Cipilică, i-a zis Năsui în bătaie de joc, să vină mă-ta la izvor, că eu o să cam dorm! Poate-a mâncat peşte sărat şi vrea şi ea, acolo, apuşoară!

A îndrăznit să i se plângă lui Pandele de obrăznicie. Tocmai aici a greşit. Fiindcă Năsui s-a ţinut de cuvânt. Dar

Foto: Adrian Dimitriu

Soldat nostalgic „rățoindu-se”...

şi Pandele. A venit în control, a dat cu o bâtă în apa aceea tulbure şi roşcată, ca şi când ea ar fi fost vinovată de absenţa lui Năsui şi a început să urle ca un apucat:

– Deşteptaaarea! Încolonaaarea! Firaţi ai dracului să fiţi! Păi, asta-i armată sau bătaie de joc? Iar tu, neisprăvitule, instruitule la liceu' lu' Peşte, să iei şi efectele mele, şi ale adormitului ăsta de Năsui, şi ale lu' Frâncu, care urma după el, că n-ai ştiut să-i dresezi să stea unde trebuie şi când trebuie! Să înţepeneşti aici, unde ţi-am ordonat eu, până dimineaţă la şapte şi să vii cu toate în cârcă, pe jos, până la bază! Executaaarea!

L-au găsit nişte pădurari căzut într-o văioagă. Se plângea de o durere cumplită la plica inghinală stângă, unde îi apăruse o ditamai gâlma, care nu-l lăsa să pună piciorul în pământ. L-au cărat pe un scăunel făcut din braţele lor până la Sinaia, şi cu tot mormanul de efecte, iar de acolo l-au dus cu ambulanța la Spitalul Militar.

Sora şefă pare o femeie mai de treabă. Reta i-a oferit o brăţară de argint pe care o avea întâmplător la mână. O conduce cu amabilitate la doctorul Hasnaş, care stă închis în cabinetul lui, fiindcă are de redactat o lucrare pentru un congres de chirurgie. Medicul o priveşte iritat pe după ochelari şi încearcă să o expedieze:

– Ştiu cazul. Are hernie! Şi când a pronunţat diagnosticul, Retei i s-a arătat iar blestemata de literă „H”, crăcănată şi spusă ca un horcăit. Trebuie operat de urgenţă! Să semnaţi declaraţia că sunteţi de acord.

La cuvântul „acord”, Retei i s-a pus iar gheara obişnuită şi i-a strâns inima ca pe un fruct moale şi zbârcit. Da, „acord” chiar rimează cu „cord”! Hasnaş face un semn de expediere, iar sora şefă o trage uşurel de mână. Au ieşit. Chiar trebuie operat?

– Ştiu şi eu? bâiguie ea, făcându-i-se milă de lacrimile Retei. Acuma, înţelegeţi şi dumneavoastră: chirurgii de-aia sunt chirurgi, că simt nevoia să tot taie...

Se uită admirativ la brăţara care acum sclipeşte pe mâna ei. Îi dă o bucată de pansament Retei, să-şi şteargă lacrimile. Poate mai consultaţi un medic, să aflaţi şi părerea altuia, încearcă ea să o îmbuneze.

– Dar nu cunosc pe nimeni în spitalul ăsta! Aici vin numai militarii şi neamurile lor...

– Mergeţi şi la Mihalache şi rugaţi-l să-l vadă şi el... Nu prea se iubesc ei doi, dar şi ăla e un chirurg bun! Mi-ha-la-che! repetă sora şefă, ca şi când Reta n-ar fi auzit. Ba chiar a auzit iar, foarte hârâit şi oribil litera „H”. Şi sora şefă îi arată de pe hol cabinetul doctorului. Numai că el nu e acolo. Umblă prin saloane sau o fi în operaţie...

Reta e terminată. De ieri de la prânz n-a mâncat nimic şi nici n-ar putea. Se simte vinovată. Cum s-a luptat ea pentru liceul militar şi uite ce nebunie a ieşit! Bărbatu-său a privit-o cu ură şi deşi nu i-a zis nimic, ştie ea ce o aşteaptă. Cum se va îmbăta de furie şi nu-i va vorbi o săptămână. Pe culoar apare un bătrânel dolofan, cu ochii vii şi faţa uşor congestionată. Parcă-l ştie de

undeva... Sora şefă a răsărit la ţanc şi i-a făcut semn:

– Ăsta-i Mihalache, du-te şi roagă-l... Numai să-l vadă... Să-şi dea şi el cu părerea.

Dumnezeule, dar ăsta e doctorul de odinioară, chirurgul de acum douăzeci de ani, la care ea s-a dus să-l roage să-i opereze himenul.

– Domnule doctor, îndrăzneşte ea timid. Uitaţi-vă bine la mine... Nu-i aşa că mă cunoaşteţi?

Sora şefă nu ştie ce să creadă, iar doctorul o priveşte cu suspiciune pe sub ochelari.

– Să zicem că vă cunosc... La câtă lume văd eu aici, în spital... Care-i problema?

– Problema e cu „H”, zice Reta mecanic şi chinuindu-se să-şi aducă aminte numele diagnosticului pe care l-a uitat brusc. Adică e... A, da! E la salonul H...

– Şi ce, mă rog, e la salonul H? Că acolo tot cu H e Hasnaş, şi nu prea mă bag eu în „hotărârile” lui, tot cu „h”!

– Dumnezeule, strigă Reta îmbujorată şi plesnindu-se cu mâna peste frunte ca la o descoperire. Şi salonul, şi doctorul, şi boala, şi eu! Toţi suntem cu H... Ce nebunie!

– Doamnă, hai să nu vorbim în şarade! Ziceţi, cum vine asta? Fiţi clară! Ce vreţi de la mine?

Şi după ce a spus aşa, dintr-o dată, parcă şi lui, ochii acestei femei până acum plânşi, i se pare că au căpătat o lumină ciudată şi cunoscută. Oare unde a mai văzut-o el?

– În salonul H, la doctorul Hasnaş e... cum să zic... bâiguie ruşinată Reta. E „himenul” meu de acum douăzeci de ani, care... are „hernie”!

Sora şefă s-a făcut stacojie. Cine-a pus-o să fie amabilă cu femeia asta? Ce prostii incredibile debitează! E de-a dreptul jenant. Dar uite că doctorul nu e deloc supărat şi zâmbeşte, o apucă de după umeri pe Reta şi-i zice:

– Ce faci, băi, Himenuţo? Munte cu munte se întâlneşte, dar om cu om! Stere mai trăieşte? Ce ştii de ai lui?

Din păcate, Reta nu l-a mai văzut de douăzeci de ani, de când a plecat din sat, s-a măritat şi l-a născut pe Ciprian. Îl ia de mână pe doctor şi-l trage fericită să-l vadă pe fiu-său. Acum e sigură că o să fie bine. Ăsta nu-i grăbit cu operatul!

– Dacă nu ţi-am tăiat eu „cribliformul” la comandă, zice el vorbind cifrat să nu înţeleagă Ciprian, frumosul ăsta de bărbat cum să-l tăiem, să-l nenorocim aşa de tinerel? Să poarte corset o viaţă întreagă? Nu, nici vorbă! Uite! Are un punct hernial bine marcat... Şi-i palpează cu delicateţe gâlma de la plica inghinală. Dar cu odihnă, regim şi scutire de efort fizic, aşa, vreo două luni, se retrage porcăria! O să fie bine! O să vorbesc eu cu Hasnaş să-l mut la mine, în salonul cel mic de pe hol...

Dar Reta nici nu-l aude. Plânge de bucurie.

– Hei, femeie, linişteşte-te! zice el ridicându-i bărbia şi privindu-i ochii care, deşi înlăcrămaţi, râd. „Hol”, ai auzit? Şi, nu dai în scris nimic, nimănui! „Ho-tă-rât”. Adică, tot cu „h”!

Catrene patogene și... fumigene

de **Liviu Zanfirescu**

Pe nesimțite

Blonda cea mereu nevinovată,
Numai zâmbet și fără de rid,
N-a simțit când a fost violată
De corupție – în casă și-n partid?!

Dicton personalizat

La români, o spun pe-a dreaptă,
Nu e nicio păcăleală –
Vezi Justiție-nțeleaptă:
„Unde-i lege e… tocmeală!”

Madrigal

(In memoriam Nicolae Paul Mihail)

Se-așează iarăși, iarna, la Sinaia,
La gura sobei Nicomah cu ea –
Obsesie… ecou… parfum… Mamaia…
„Ce mi-ai pus fă, nebuno, în cafea?!”

Năravș

În arest…, liber, apoi;
Legea-i joacă de-a cuvântu’,
Să simțim la vremuri noi
Cum la fel ne suflă… vântu!...

Întoarsă ca la…

La Ploiești, alertă mare;
Noul team – finanțatorii
Debutează (foarte tare!)
Într-un meci cu… procurorii (!!!).

Premoniție

(După M. Gorbaciov)

Ne-a spus că astăzi se petrece,
Sub al destructurării fald,
Un nou război, de-acela rece,
Dar dacă va ajunge cald?

Urcuș în carieră

La şef, o broască-nţepenită
în ruptul capului, de vrei,
nu poţi să o deschizi, de mită,
şi de câţiva maeştri-n… chei.

Receptivitate maximă

Pe la alegeri dau de greu,
Aleșii își strunesc bravada,
Paradoxal, au Dumnezeu
Când mai și fac ce strigă strada!

Surpriză-bumerang

Clasa politică, de-o vreme,
Are prim-plan în epigrame;
Nu am de nimeni a mă teme,
Dar dac-ajung în… stenograme?

Ca pe vremuri

Iubirea lor e, între trenuri
de navetişti, făcută scrum,
fac sex (dând pe mobil apeluri!)
şi-s iar… la drum.

CHESTII

Nato, tată!...

de **Cezar Pârlog**

– Domnilor, şedinţa va fi scurtă, la nouă trebuie să fiu la ministru. Dacă aveţi probleme… Nu? Bine! Cum ştiţi, ieri a fost convocat CSAT-ul. Treaba cu vaccinele nu ne priveşte. Pentru noi, e cealaltă. Preşedintele a subliniat, în spiritul evenimentelor din Ucraina, că armata trebuie să aibă o nouă prioritate, şi anume creşterea vitezei de reacţie. E normal şi subliniez, sunt sarcini şi cerinţe NATO. Trebuie să ne conformăm. Ce propuneri aveţi? Nimic? Am eu. Unu: Vasile, te ocupi de câini; iar s-a umplut curtea!

– Şefu', vin de la casele vecine. Degeaba îi tot cărăm.

– Îi iei şi îi duci în afara Ploieştiului, pe câmp. Cu maşina ta, d-aia ai primă! Termen, până mâine. Cu ocazia asta, astupăm şi găurile din gard. Doi: pe platoul mare, central, facem o tribună în care primesc raportul şi voi urmări în fiecare zi defilarea unităţii, cu tot armamentul din dotare. Aranjaţi, bărbieriţi şi cu cămaşă albă. Cazarmarea, luaţi măsuri. Până la șaișpe, vreau schiţa. O faceţi din lemn. Să fie înaltă. Cu cinci trepte. Nu, mai bine din beton, să rămână. E joi; luni, văd defilarea din ea. La treabă! Daţi bătaie, flux continuu. Lucraţi şi-n weekend. Eu am plecat la ministru. Mişu, rămâi la comandă. Orice problemă, suni. Nu uitaţi, la șaișpe, vreau schema. Şi necesarul de materiale. Salutare!

– Plecăm acum, şefu'? Maşina e jos. Merg să iau nişte ţigări.

– Vasile, azi, fără ţigări! Gata, că întârziem.

Aro 244 demarează cu toată puterea celor 75 de cai.

– Bă, cam frig la tine în maşină! Şi fum. Ai eşapamentul spart pe undeva? Să te duci la Buliga, să vadă ce are.

– Şefu', unde-i fum e şi căl...

Ai dracu' ruşii ăştia! Da' n-au nicio şansă…

Sfere semantice

Trăim, trăim...

Cândva, într-o trecută şi amicală discuţie, un nume cu ecou şi o stea mare pe umăr, sublinia efectul semantic al formulei *Am onoarea!.* Din perspectiva altitudinală a Domniei sale, sfera semantică înnobilează pe cel care emite discursul, mai mult decât dacă ar insista pe un *Să trăiţi!* Adevărul e, că devine importantă şi aria de manifestare. Probabil că într-un fel reacţionezi în cazul unui coleg de breaslă şi în alt fel în faţa unui şef. Și nu mă gândesc la cel de scară.

Prin 1878–1914, „între ei, ofiţerii, indiferent de grad, foloseau respectul prin *Am onoarea!*". Din păcate, azi, practica socială îţi arată, uneori, că eşti în afara sferei semantice a discursului etic. Dacă te simţi vexat, renunţi printr-un gest umil completat cu andantele *Să trăiţi!*.

Altă dată, atmosfera cotidianului m-a plasat pe un câmp al unei bătălii, în care, cel mai înalt nivel al discursului preopinentului, cu certe modele de influențare, a fost empatica ecuaţie de respect: *Unde-i blegul de...?* Noroc de unda evanescentă, care s-a lovit de fereastra închisă şi a mişcat din balamale uşa biroului la care așteptam. Mi-a fost greu să mă strecor în impozantul decor limitat de grinzi solide. Îmi treceau prin minte scenarii şi ritualuri practicate de budişti în pagoda sapienței. Calmul şi stăpânirea de sine îmi amortizau ceva din pornirile viscerale. Nu era greu să mă pun în situaţia „blegului" – adică nătărău, prost. Am sesizat şi preferinţa pentru comunicarea inegală – eu în picioare, cel cu interes, *pentru luptă aşezat*. Era clar că ceva din ceea ce făcusem nu era bine înţeles, construcţiile de semnificaţii pluteau pe fluviul incertitudinilor. Am încercat să navighez pe luciul înţelepciunii. Mi s-au modificat rapid, viteza de cart şi coordonatele de navigaţie printr-o tehnică a peroraţiei mult schimbată: *Nu-ţi permit să raportezi!* Încă o încercare de a redresa cursul navei. Acelaşi răspuns. Corabia s-a scufundat din cauza echilibrului instabil. M-am retras de pe punte cu același edificiu de semnificaţii: *Am onoarea!*

P.S. Această construcţie publicistică este doar un pamflet.

Fulgerul

de **Nicolae Diaconu**

Erau vremuri parcă mai bune în anii copilăriei mele… Anotimpurile îşi respectau cursul lor normal. Iernile, adevărate ierni, îţi tăiau răsuflarea; mergeai pe drum, după anumite treburi, şi te trezeai cu sprâncenele albe, cu gulerul hainei alb din cauza respiraţiei care îngheţa, aerul respirat transformându-se într-un fel de brumă care se tot aduna pe măsură ce mergeai, ţi se lipeau nările nasului tot respirând aerul acela rece, genele aproape că se lipeau una de alta, îţi rămâneau lipite degetele pe clanţa uşii.

Primăvara, când se pornea dezgheţul, apele şi noroaiele îşi băteau joc de amărâtele tale de opinci, obielele udându-se până la piele, nici cu bocancii nu te descurcai mai bine; cizmele de cauciuc ce mai făceau faţă, dar era un lux pe care puţini şi-l permiteau.

Apoi vara, cu căldurile şi arşiţa ei dogoritoare, mai ales în luna lui cuptor, la seceratul grâului, când linia orizontului îţi apărea ca un cuptor gata încins, numai bun pentru copt pâine… Au dispărut şi tot mai rar vin ploi din senin ca odinioară. Apărea o formă de nor, se isca un vânt care antrena ţărâna şi pulberea de pe drum într-un vârtej; de frica să nu te ridice înspre cer, îl ocoleai.

Şi aşa, dintr-o dată, cerul se acoperea cu nori grei, se porneau trăsnetele ce despicau bolta imensă lumini cu tăişuri de foc, urmate de nişte sunete înspăimântătoare. Ferească Dumnezeu să te afli în câmp pe mirişte, la secerat, pe izlaz, cu oile sau cu vitele la păscut!

Ecaterina Mihai, *Liniște de toamnă (2013)*

Se speriau animalele, fugeau care încotro, intrau în panică, se amestecau oile, vitele erau de nestăpânit, vedeai vacile fugind cu frica în ochi.

Mi-a fost dat să văd vaci disperate, alergând cu coada ridicată asemenea unui bici, parcă dădu-se strechea în ele sau, uneori, ca lovite de zumzetul insuportabil produs de un roi de albine.

Pe o asemenea vreme nu ai cum să te protejezi pe câmp, n-ai unde să te adăposteşti. Și nici nu puteai şti când va ploua, că pe atunci nici pomeneală de buletinul meteo.

Toamna, doar, când ştiai din moși-strămoși că este sezonul ploilor, îţi luai un sac de cânepă, îl purtai cu tine ca pe un preş pe care te aşezai, la odihnă, iar în caz de ploi, îl îndoiai în două, formând un fel de glugă, îl aşezai pe cap şi aveai cea mai bună pelerină, chiar dacă mai târziu devenea o adevărată povară.

Pe o astfel de ploaie, urmată din când în când de grindină – piatră, cum îi ziceam noi –, am coborât cu oile din loturi spre casă, trecând podul lui Durlea. Obosite, cu lâna udă, oile s-au aşezat la poalele sălciilor, alături de ele ne-am aşezat şi noi. Aglomeraţie mare, toate oile satului se retrăseseră la sălcii. De-a lungul pârâului Tecuci, pe ambele laturi, bunicii şi străbunicii noştri, când au fost împroprietăriţi de Cuza şi mai târziu de regele Carol I, şi-au plantat fiecare sălcii pe care, anual sau din doi în doi ani, le retezau ramurile, folosite apoi în gospodărie, de regulă pe post de cozi la lopeţi, sape și furci, fiind drepte şi uşoare, dar și ca lănteţi de cercuială la case, de căpriori mai rar, uneori pentru foc etc. Se regenerau repede sălciile: mai înalte, mai scunde, după cum îşi formau coroana.

Două dintre ele nu cunoscuseră lovitura de topor, erau înalte, falnice, sfidau cerul. Obosite, ude până la piele, s-au îndreptat către ele surorile Petranei. Nu s-au aşezat jos şi, încă în drum spre ele, a apărut pe bolta neagră un trăsnet fantastic, cum nu mai trăisem, care a despicat cerul în două. Unda de şoc s-a descărcat la pământ prin cele două sălcii, acestea fiind cele mai înalte, câmpul electric prinzându-le pe fete, care au căzut la pământ ca secerate. Lumina fulgerului şi sunetul asurzitor ce au urmat au produs atâta panică, dublată de strigătele noastre de disperare, îngroziți de trăsnetul care căzuse peste cele două fete, că nu se poate descrie. Cu atât mai mult cu cât nu ne puteam explica „fenomenul” decât într-un mod tare naiv pe atunci. Auzisem noi de la bătrânii satului multe despre trăsnete, atribuite Sfântului Ilie, care obţinuse aprobarea de la Prea Sfântul Dumnezeu ca,

pe timp de ploaie, când dracii căutau să se ascundă în înaltul cerului, să-i pedepsească prin foc, căci într-o noapte, aceştia, transformându-se în oameni, îl convinseseră să-şi ucidă soţia şi părinţii pe motive de gelozie. Atunci, Sfântul Ilie se urca în căruţa lui de foc, trasă de caii săi năzdrăvani, zbura în înaltul cerului şi, cu biciul lui de foc, plesnea dracii găsiţi în cale, prin urmare așa se explicau toate acele tunete, fulgere și așa mai departe… Totuși, atunci, în ziua aceea, nu înţelegeam nici chip cum de Sfântul Ilie îşi abătuse necazul asupra celor două fete. Am început să plângem de groaza celor întâmplate şi de mila lor. Zgomotul produs de fulger alertase locuitorii caselor din apropriere care, bănuind că se întâmplase ceva rău, au venit cum au putut mai repede.

Bătrânii, oameni cu experienţă, care mai fuseseră martori, sau auziseră cum se procedează în atare situaţii au sărit să le ajute. Printre ei se afla și dada Lica Marghidanu, cea pricepută la toate, care a venit într-un suflet, spunând ce şi cum trebuie procedat. Nu se ştia prea multe pe atunci, ce-i cu asfixierea, cu înghiţirea limbii, iar despre respiraţia artificială nici atât. „Coordonați”, cum ar veni, de dada Lica, bărbații în putere le-au luat pe braţe pe copile, le-au deschis guriţele, le-au aşezat pe prispa casei, la Gheorghe Marghidanu, fiul dadei Lica, iar aceasta, ca intrată în transă, făcea tot ce ştia ca să le readucă la viaţă, adică le masa – era renumită la masaj; dacă-ţi scrânteai piciorul sau ţi-l rupeai, ori te durea ceva, venea şi te făcea bine ca prin farmec, nu-ți mai trebuia nici un doctor! –, le deschidea gura ca să le sufle aer și, ce mai, era disperată, în clipa aceea se citea pe faţa ei dorinţa de a face bine. Apoi a cerut să se aducă pământ umed, să le aşeze la mâini, la picioare şi pe corp, pentru scurgerea curentului, asta în vreme ce noi aşteptam înfrigurați şi ne rugam la Dumnezeu, din sufletul nostru de copii nevinovaţi, să le redea viaţa. Reţin şi am şi acum, după atâţia ani, figurile ca de ceară a celor două fete aşezate pe prispă, ca şi pe mama lor, aplecată deasupra, plângând şi jelind de disperare. Reţin vii în memorie primele cuvinte rostite, ca o rugăminte de una dintre fete, care-şi revenise la un moment dat, către mama disperară, cu un glas stins, ca de pe altă lume: „Nu mai plânge mămică; mă simt bine, uite!” Și repeta mereu, la infinit, aceleași cuvinte, minute în șir, poate un ceas, două…

A fost un miracol pentru noi, cei ce ne rugam şi priveam îndureraţi, întoarcerea ei dintre cei morți, iar acum, văzând că totul era posibil, adică faptul că Dumnezeu ne ascultase ruga, ne rugam în continuare cu şi mai mare elan, pentru cea de-a doua fată, ca să-şi revină și ea. Dar minunea nu s-a mai repetat.

Am rămas, deci, și cu amintirea că atunci și acolo, sub ochii noştri uimiți, se petrecuse o tragedie la care am privit cu neputinţă şi groază, dar, totodată, și o mare minune. Toate acelea aveau să mă marcheze profund, pentru toată viaţa, cum nimic de atunci încolo, de-a lungul anilor, în tumultul cotidian al carierei mele de electrician, unde mi-a fost dat să văd multe asemenea tragedii, nu avea să o facă.

Târgu Jiu, 16 decembrie 2009

Cărțile *FavoritE*

Ion Tobă-Hatmanu, ***Jurnal de război şi de pace. Memorialul din Siberia*** (Editura Favorit, 434 pagini, cu ilustrații).

Autentic „om al frontului”, desemnat de către generalul german Helge Auleb drept „cel mai indicat a conduce şi executa acţiunile de distrugere a partizanilor din Munţii Iaila” în al Doilea Război Mondial, supranumit Hatmanu fiindcă, în 1940, veghease ca în hotarul de nord-est al României să rămână mormântul voievodului Ștefan cel Mare, Ion Tobă va fi capturat de sovietici într-o ambuscadă, în 1948, la București, în plină pace, pe când era transportat către închisoarea Jilava, judecat de urgență ca spion german – întrucât făcuse parte din *Jagdverband Kommando Skorzeny*, cu gradul de *Sturmbannführer* – și condamnat la moarte, pedeapsă comutată ulterior în 25 de ani de muncă silnică în lagărele din Siberia. Scăpat cu viață din Gulag în 1956, după mari peripeții (descrise în partea a II-a a cărții de față), închis apoi de comuniștii români pentru încă aproape zece ani și eliberat în 1964 doar ca să fie urmărit non-stop de Securitate – care îi va confisca până și „amintirile”, ținându-le sub obroc din interese de stat, ca să protejeze imaginea imperiului sovietic –, Ion Tobă-Hatmanu se dezvăluie azi, la o jumătate de veac din momentul când a început să-și pună pe hârtie povestea vieții, în toată splendoarea și drama lui, de veritabil erou al unei armate uneori învinse, dar niciodată îngenuncheate.

Premiul Revistei „ProARME”

Motto:
Pentru unii iubirea se naşte la Paris,
alţii o reînvie, noi am îngropat-o acolo.[1]

Edith Negulici

N. 15 martie 1980, Bucureşti. Absolventă a UNATC „I.L. Caragiale”, specializare Teatrologie (2002) şi al UNATC „I.L. Caragiale” specializare Scenografie (2006). Master „Mass Media şi Comunicare”, Universitatea de Jurnalism „Spiru Haret” (2008). Obţine Premiul III la Festivalul Naţional de Dramaturgie „Goana după Fluturi”, Teatrul Anton Pann, Râmnicu-Vâlcea. Expoziţii de Pictură şi de Scenografie la UNATC „I.L. Caragiale”, Salonul de Carte şi Presă, Sala Dalles, Centrul Cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu”. Participă la festivaluri de teatru: Festivalului „Sighişoara Medievală” (2006), Festivalului Internaţional de Teatru Sibiu (2008), ProEtnica Sighişoara (2009), Festivalul European de Teatru EUROTHALIA, Teatrul German de Stat, Timişoara (2010), Colocviul Teatrelor Minorităţilor Naţionale, Gheorghieni (2011), Festivalul Naţional de Comedie, Galaţi, Festivalul Internaţional de Teatru Poveşti, Alba Iulia, Festivalul Internaţional de Teatru de la Sibiu, cu spectacolul *Telefonul* (2012).

De când n-ai mai privit cerul?

Ştii, oraşul nu mi s-a părut niciodată
mai romantic
ca atunci când l-am văzut cu tine.
În ziua aia, când te-am luat de mână
şi cuvintele mi-au părăsit buzele îngheţate,
am ştiut că dezbrăcându-te de haină,
mâinile şi-au croit drum printre coastele tale
şi atunci ţi-am simţit pentru prima dată
inima pulsând între palmele mele.
– De când n-ai mai privit cerul?
– Nu ştiu, parcă de o eternitate…
N-am fost nicicând mai aproape
de tine ca atunci
şi nicăieri nu mi s-a părut cerul mai aproape.
N-am simţit nicicând că eşti al meu mai mult
ca în clipa aceea,
când ridicând privirea spre cer
ţi-ai lăsat sufletul nesupravegheat
în mâinile mele.

I can’t be fixed and I don’t care to be saved

În noaptea asta mă plimb desculţă
pe marginea drumului,
îmi lipseşte curajul să te înfrunt.
Port aceeaşi rochie neagră de mătase.
De fiorii care mă străbat e vinovat
doar vântul,
dar îmi place să cred că de vină sunt
fragilele emoţii sfărâmate între pleoape.
Miroase a noapte şi a stele la fel ca atunci.
Doar că eu nu mai miros a copilul naiv
ce îşi punea dorinţe.
Copilul care te iubea pe tine.
Timpul a sângerat peste amintirile mele
şi le-am îngropat sub piele.
Ce rost mai au cimitirele
când înşişi oamenii sunt cimitire
ce-şi poartă crucile pe umeri în linişte?
Simt pământul viu pulsând sub picioare
şi singurul lucru care îmi trece prin minte
este să mă întind aici, în mijlocul pustiului,
cu braţele deschise şi cu ochii aţintiţi spre cer.
Dar cerul nu vrea să se oglindească în ochii mei.
Men what to fix you
save you
or fuck you.
I can’t be fixed
And I don’t care to be saved.
Noi doi chiar ne meritǎm unul pe altul;
distrugere reciproc garantată!

I just called to say I don’t love you

Hai să lămurim câteva lucruri!
Te-am iubit la început.
E adevărat.
Dar apoi mi-am pierdut interesul.
Nu a fost nimic personal, înţelegi?
Vezi, tu, am talentul de a distruge totul.

[1] Pentru poeziile grupate sub acest motto, **Edith Negulici**, secretar literar la Teatrul Evreiesc de Stat, a câştigat ***Premiul revistei „ProARME”*** la Festivalul-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcărești lor”, Ediția a XLVI-a, Târgoviște, 7–8 noiembrie 2014.

Înainte de tine a fost altul, ţie un alt nefericit
îţi va lua locul.
E un cerc vicios,
de care nu numai că nu vreau să mă eliberez,
ar în afara căruia ştiu că nu aş putea
să trăiesc vreodată.
În iubire e nevoie să îţi zideşti sufletul.
Unii oameni nu sunt făcuţi pur şi simplu
pentru asta.
Te-am folosit.
Şi asta e la fel de adevărat.
Şi dacă ar trebui s-o fac din nou,
aş face-o fără să stau pe gânduri.
Şi tu m-ai folosit, desigur,
dar mie nu mi-a păsat câtuşi de puţin!
A fost un schimb cinstit.
Complicaţiile au apărut când tu nu te-ai putut abţine
să faci din asta o poezie.
Vezi, tu, poeziile se transformă întotdeauna în drame.
Iar dramele rareori au un final fericit.

Nu ştiu să mă despart de tine

Nu, nu ştiu să mă despart de tine.
Nu sunt în stare să fac
din terminarea poveştii noastre un moment festiv.
Un moment însemnat, de care să ne amintim zâmbind
Ca de o mare şi sărbătorească răscruce de destine.
Dar dacă aş putea face asta, te-aş invita la despărţirea noastră.
Vom visa în culori de şampanie
Şi ne vom împărtăşi cu dor şi voluptate fantasmele.
Ne vom iubi până în zori,
Ca şi când nimic nu ne-a legat până acum şi
nici nu ne va lega.
şi ne descoperim pentru prima şi ultima dată.
Ne-am întâlnit, am împărţit ceva undeva, cândva, ai plecat…
Iar eu îmi voi aminti de venirea ta,
Şi de plecarea ta,
Ca de două extremităţi ale unei drepte
ce mi-a tăiat adânc prin viaţă şi prin gânduri
cu fior de dor şi veste de furtună.
cu spaimă şi nebunie şi descărcare
Şi lacrimi şi zâmbete şi iar furtună…
plină de amintirea a ceea ce a fost
sau de visul a ceea ce ar fi putut fi.

„One time only”

Niciun bărbat nu va avea vreodată un one-night
stand cu tine.
Ai mai mult decât îţi trebuie pentru asta.
Regula e că atunci când s-a terminat totul,
fiecare se întoarce la viaţa lui şi uită.
Aici e problema.
Tu eşti memorabilă!
Cu tine nu există un „one time only”.
Şi se va întâmpla fix aşa.
Te vei duce într-un bar,
te vei lăsa agăţată,
îl vei lăsa să-ţi facă cinste cu o băutură,
pe care n-o vei bea oricum
te va întreba „la tine sau la mine?”,
Veţi petrece noaptea împreună,
dar vei pleca repede,
pentru că îţi place să dormi doar în patul tău.
Îl vei săruta înainte să ieşi pe uşă.
Şi el ar vrea să-ţi ceară să vă mai vedeţi şi altă dată,
dar nu va apuca să spună nimic,
pentru că tu deja nu mai eşti acolo.
Eşti în taxi, ţi-ai lăsat capul pe portieră
şi zâmbeşti în sinea ta satisfăcută că
ai făcut-o şi pe asta.
Te mai gândeşti de două ori la el ziua următoare,
doar pentru că eşti curioasă dacă el
se mai gândeşte la tine.
Şi se gândeşte.
Se gândeşte să mai meargă în barul ăla încă o dată,
poate va mai da de tine acolo.
Dar tu nu te vei mai întoarce niciodată.
Iar dacă vă veţi mai întâlni întâmplător,
vei zâmbi nevinovat şi vei trece mai departe…

Regulile jocului

Nu vreau să te mai văd în nici un alt loc
unde te temi să fii recunoscut.
Când sunt cu tine am chef să pot să-ţi dau mâna pe stradă
şi să te sărut în restaurante,
altfel nu mă interesează.
Nu încerca să-mi scrii SMS-uri plăcute,
anunţă-mă doar.
Spune-mi la ce hotel stai, unde şi când.
Dacă pot să vin, vin, dacă nu, cu atât mai rău.
Nu mă chema, nu încerca să afli unde sunt, nici cum trăiesc.
Vreau să-mi trăiesc viaţa.
Nu vreau să aştept telefoanele tale,
nu vreau să mă abţin dacă mă îndrăgostesc de altcineva,
vreau să mă culc cu cine vreau, când vreau.
Şi acum pleacă!
Lasă-mă să-mi sting visele în scrumiera plină!
Când numai unul spune ,,te iubesc’’,
celuilalt ce-i mai rămâne de spus?
Cine pe cine răneşte?
De dragul tău voi fi mereu femeia
căreia i-a fost frică să simtă,
preferând să fugă şi să pretindă că n-are inimă.
Iar tu va fi mereu singurul care mă va forţa
să mă privesc în oglindă, fără mască
şi mă vei înfrânge cu propriile-mi arme,
în jocul meu de *femme fatale* care nu simte, nu iubeşte,
aprinde ţigara „de după”, ia banii şi pleacă
fără să mai răspundă la telefon a doua zi.

Poesis

IARNA A-NCEPUT

Se străduia să vină iarna,
Dar prea convinsă nu era...
O îmbiam cu nuci și mere,
Tot așteptată se lăsa!...

Ne pregăteam cu ceai fierbinte
Și aromat..., și aburind...
Ea ne-amăgea cu vechi tertipuri...
Și... ne mai ocolea un pic...

Când se simțea de tot dorită,
Își dezvelea frumosu-i chip
Și..., fremătând de fericire
Se dăruia încet..., deplin...

Noi,... inundați de necuprinsuri,
O clipă petreceam râzând,
Învăluiți în armonia
Din cântul alb, solemn și blând!...

Știam atunci că ea venit-a
Și-un ceas a poposit în timp...
Când o pleca i-om duce dorul
Acum, din zurgălăi, fosniți!

GUTUIA

Livia Mihaela Zamfir

Gutuia-nmiresmată,
Galbenă și mare,
Mult ispititoare,
Ca din întâmplare,
Bucuroasă toată
De o toamna caldă,
Ne trimite, iată,
Toată-a ei chemare!

Cum e bine coaptă,
S-o culegi în șoaptă!
S-o asculți cum plânge
Când din ram se frânge!
Și cum se răsfață
Când o duci acasă,

De-o pui la fereastră...
Ca apoi, în grabă,
Dulce marmeladă,
Rumena gutuie,
Prinsă-n miez de pâine,
Se strecoară-n suflet...
Blânda încântare,
Cu a ei savoare...
Iar în cerul gurii,
Picură nostalgic,
Gustul de-nserare...

Doina Bârcă

Urare de Anul Nou

De Anul Nou eu aș dori s-aveți
Un brad cu crengi din sănătate;
În vârf să aibă o steluță,
Ca visele să le-mplinească toate.
Vă spun și eu un „La mulți ani!”
Și vă îmbrățișez cu drag,
Acum când Anul ce l-am așteptat,
Este deja la noi în prag.

Bucurii de iarnă

Iarna e cu daruri plină,
Cu sărbători de lumină,
Și ne-aduce iar și iar,
Drumuri de mărgăritar.
Flori de chiciură pe ramuri,
Săniuțe, zurgălăi,
Mantie albă de gheață,
Bucurie-n ochii tăi!
Și colinde, feerie...
Doamne, de-aș mai fi copil,
Să mă cuibăresc tiptil,
Lângă sobă la bunica
S-aud cum toarce pisica,
Și cum vin colindătorii,
După datina străbună,
Să văd cum frământă mama
Cozonaci ca o cunună,
Umpluți cu nucă și mac.
Mai este, mamă, cozonac?

Prietena mea iarna

Iarna, prietena mea,
Mi-a trimis un fulg de nea
Să-mi arate c-a venit
Și-n jur totul a albit.

A suflat spre munți și văi,
Spre dealuri și spre câmpie
Și-a-mbrăcat totul în alb
Ca în basme... Feerie!

Iarna cu miros de fum
Și pe drum cu multă larmă,
Ce o fac țâncii încercând,
Să prindă un fulg în palmă.

Cumplite tăceri

Cumplite tăceri mă ard în zile ploioase.
Privesc pe geam şi nu găsesc răspunsuri.
Nu mai ştiu să caut lucruri frumoase,
Care să-mi bucure sufletul în poetice rânduri.

Mă aşez lângă tine şi m-atinge tristeţea.
Te doresc, te resping, nici eu nu mai ştiu.
Eşti visul ce-mi macină lin tinereţea,
În trecute simţiri, fiori-n suflet pustiu.

Se prăvălesc peste mine şlagăre ninse.
În vechea cameră se-aude un disc
Despre clipe năluce-mbrăcate-n mirese,
Căci orice iubire prezintă un risc.

Mi-ai vândut iluzii în pierdute-anotimpuri.
Copilul din mine s-a bucurat naiv,
Precum un magician mi-ai oferit trucuri
Şi m-am pierdut în ochi-ţi contemplativ.

Adesea te-ntreb de m-ai iubit?
Tăcerea ta mă învăluie trist.
E un lucru ştiut că nu te-am dorit,
Resemnată am simţit că mi-ai fost sortit.

Joc ruleta rusească cu bastardul destin.
Aleg să rămân, deşi ştiu că greşesc.
Mă laşi pentru-o clipă chiar să te domin,
Plăcută senzaţie să te-mblânzesc.

Ploaia păgână-mi loveşte pervazul.
Pereţii din cameră simt că mă strâng.
O lacrimă dulce-mi brăzdează obrazul,
Mi-o sorbi de pe faţă c-un sărut prelung.

Pleoapele-mi grele topite de dor
Se-odihnesc pe pieptul tău lat.
În visul meu aşezată tăcută pe-un nor,
Iubirea-mi din suflet s-a conservat.

Ne-am despărţit de zeci de ori pân-acuma,
Dar tot împreună ne-a adus viaţa.
Semănăm în urma noastră furtuna,
Când te văd surâd, ori mi se-ntunecă faţa.

Eşti calea-mi spre iad sau spre rai, nu ştiu sigur.
Doresc, împlinită lângă tine să fiu,
Când trupu-mi atingi mă simt ca un mugur,
Păstrat pân-atunci într-un umed sicriu.

Existenţa mea e legată de tine,
Tablou infinit cu scene de-amor.
Gelozia mă mistuie, când nu eşti cu mine,
Urletele îndoielii se unesc într-un cor.

Pentru mine eşti un suflet aparte.
Florile toate din balcon îmi arată,
Petale păstrate cuminte-ntr-o carte,
Curioase cuvinte sădite în artă.

Dorinţă curată şi dor de mai bine,
Nutresc noi doi să avem la final.
Culoare şi zâmbet să se îmbine,
Într-o rază de soare ca un pumnal.

Destinul cu râvnă pentru noi să lucreze,
Ploi şi nămeţi hotărâţi să-nfruntăm.
Iubirea noastră peste ani să dureze,
Intemperiilor vieţii să nu cedăm.

Elena Irina Spilcă

Spune-mi

Spune-mi tu, suflete, de ce iubeşti iubirea?
Spune-mi tu, inimă, de vezi în el sclipirea?
Spune-mi tu, ochi, al cui necaz verşi lacrima?
Spune-mi tu, înger, ce s-a-ntâmplat la Fatima?

Spune-mi te rog, tăticule de ce e neaua rece,
De ce minuni sunt şapte şi nu sunt deja zece?
Spune-mi fetiţa mea, de ce ai plâns în somn,
Iar eu n-am fost acolo din nou să te adorm?

Spune-mi firavă frunză, de ce-ai căzut din pom,
Tocmai când omuleţul s-a transformat în om?
De ce ţi-e gol surâsul, copil fără de mamă,
Uitat de lumea-ntreagă şi nebăgat în seamă?

De ce desişul verde păleşte sub apus,
Iar gândul meu curat de dor îmi e răpus?
Mă gâtuie suspinul, din ţigaretă trag,
Mărgele-n pat înşir şi cad apoi pe prag.

De ce adie vântul, şi roua-mi pişcă talpa,
Iar sunetul feeric îmi tot atinge harpa?
De ce mă doare capul de-n taină mă gândesc,
La stele căzătoare în loc să îţi şoptesc,

Despre visuri deşarte şi rânduri rătăcite,
Scrisori pierdute-n vremuri şi-n locuri ce-s umbrite,
De timp şi zile frânte ce nu le pot întoarce.
Spune-mi tu, drag destin, cu mine cum fac pace?

Din volumul *Iubirea, în toate formele ei*

Cimpanzei şi inocenţi

Să strângi
în pumni Durerea
mergând
pe fir firav
de viaţă
să fugi
de Nemurire
prin spinii
Nedreptăţii –
Bătrâna Doamnă
te aşteaptă

În lupta
cu dispariţia
Ea poartă
ochelari
albaştri
precum cerul
cerniţi
ca ţărâna
sau
roşii ca jarul –
Adună inimi
şi pleacă
în Bezna
Eternă
din adevărul
infinit

Un cimpanzeu
mi-a oferit
drept
consolare
un robot
ultrasofisticat –
urmaşul
omului:

Cine eşti tu?
îl întreabă
Ecoul
Sunt
sufletul tău
recuperat
în norul Pierzaniei

Stranie
stratificare –
o Apocalipsă
aşteptată
de un robot
„umanizat”
un cimpanzeu
savant
şi un biet
Inocent
care uneori
revoltat,
mai întreabă:
Cine te-a adus
din hăul
misterelor?

Nici un
Răspuns!
Cimpanzeul
stăpâneşte Planeta –
el şi roboţii lui
sunt stăpânii
Lumii

Omul?
e trist
înspăimântat,
derutat, înşelat
Pământul tăcut
iartă
întreaga Neghiobie
şi inima
e jucăria Creierului
*
Au adunat
toate jongleriile
savanţilor
şi au oferit
un circ
nefericitului
inocent –
cu acrobaţii
celeste
pentru a fi uitată
enorma cantitate
de suferinţă şi mizerie
umană

Şi lacrimile
scaldă
orizontul cunoaşterii –
plâng
şi om
şi robot
şi biet
suflet –
toţi
acrobaţi
pe scara
genetică –
un joc
în afara
Integralei Naturii
şi firescului
rătăcit undeva –
joc uneltit
de laba Cimpanzeului
care vrea să aducă
Lumii
o nouă
Divinitate

Stella D. Perdix

să rostuiască
Totul la voinţa
Lui
*
Truditul Pământ
suportă greu
greşelile –
vederea scurtă
a iscusiţilor
şi ca să traversezi
Banchiza
te scaldă
te îngheaţă
te pârjolesc
valurile
necruţătoare
ale Necunoscutului
*
Pierdut
în propria Lume
nu ăţi rămâne decât
Soarele Credinţei
din întregul Absolut

Rămâi înhămat însă
tot la principiile
Cimpanzeului

Şi toate
merg, vor merge
mult prea departe
de înţelesul
Lucrurilor

Profund inocent –
hohoteşti neînţeles
spre viaţa
ce renaşte, se zbate
de pe alte
Banchize
dar şi din
Mormintele
Cu cadavrele
altor Inocenţi.

14 sept. 2014, Ziua Crucii
(şi ziua de naştere a autoarei)

Diamantul Singurătăţii

(la 92 de ani)

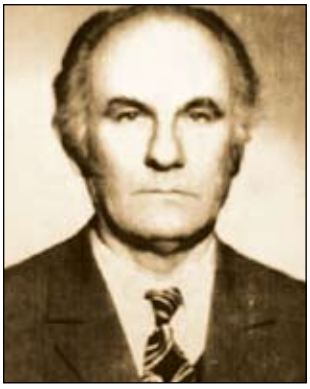
Tiptil
Te-ai aşezat
În bătătură, bătrâneţe,
Cu strâmbătate
Şi cu ştirba gură –
De-ai ofilit
Frumoasa mea Făptură;
Apoi, haină,
Mi te-ai strecurat
În suflet
O, tu, Neantul meu,
Singurătate...

Azi, sunt trudit
De ani şi nedreptate –
Dar, nemilos,
Destinul
Mă tot bate;
Mă suduie
Şi îmi dă ghionţi
În spate:
– Înjugă-ţi mintea,
De trupul nu mai poate!

Sărmană inimă,
Destinul nu ţi-e frate.
Acum,
Singur cu viaţa,
Singur în faţa morţii,
Singur cu Neantul
Din propria-mi fiinţă,
Singur cu Trecutul,
Scriu din haos, din Cer,
Mie,
Celui din Nefiinţă,
Plecat de mult
Pe aripile Timpului.

Scriu
Cu diamantul peniţei,
Cristalizat
În adâncurile
Singurătăţii mele,
Ca să-mi trimită El,
De acolo,
Poverile Lui
De amintiri,
De năluciri
Din mine,
Din stele;
Să le adun, să le strâng,
Să le plâng.

Dar şi El,
Cel din Neant,
M-a uitat
Ca şi cei din jur,

Zaharia Potârniche

Dimprejur –
Unde acum e gol
Şi pustiu –
Şi-i atât de târziu
Să mai scriu.

Aud doar
Ca un susur,
Ca un izvor,
Sufletul meu nemuritor,
Implorând, ca un fior,
Amintiri şi vise –
Ce vor rămâne pentru totdeauna
Nescrise, nescrise....

18 sept. 2014
(Ziua de naştere a autorului)

FOTOTECA ProARME

În 2006, la Festivalul național de cultură și literatură „Primăvara Albastră” de la Pucioasa (Dâmbovița). Secvență din momentul înmânării premiilor. De la stânga: Mircea Horia Simionescu, Iuliana Paloda-Popescu, Florentin Popescu, Sebastian Drăgan, Bianca Maria Gîju și Mihaela Cojocaru.

Aproape un veac de cinematografie militară

de **Constantin Stroe**

La 15 noiembrie 1916, se înființa Serviciul Foto-Cinematografic al Armatei Române, pe lângă Marele Cartier General. Conducerea oștirii de atunci a considerat absolut necesar acest ,,serviciu" cu rol în instruirea și ridicarea moralului întregului personal al armatei, care tocmai ce se angajase în război. Abia înființat, deci, Serviciul Foto-Cinematografic participă aproape de la începutul operațiilor militare române în Primul Război Mondial, imortalizând cele mai importante evenimente militare și civile din acei ani, astfel că și azi se găsesc în arhive pelicule de o valoare istorică inestimabilă trase atunci. Evident, din punct de vedere organizatoric și de dotare, ca întreaga armată, și cinematografia militară a cunoscut, de-a lungul istoriei, multe perfecționări, dar și dezamăgiri. Nu după mult timp de la înființare, serviciul a fost dotat cu cel mai modern laborator de filme din țară, care putea prelucra peste 2 000 de metri de peliculă pe zi, astfel că din 1917, va pune la dispoziția cinematografelor importante jurnale cinematografice. Cu un recul suferit odată cu apariția filmului sonor, cinematografia militară românească revine în prim-plan odată cu debutul celuilalt război mondial, când, în 1941, Ion Antonescu aprobă noua organigramă de funcționare, cu mențiunea: ,,Ideea directoare care a condus la crearea acestui mijloc propriu de cinematografie militară a fost de ordin educativ-instructiv privită din triplu punct de vedere: 1. Element ajutor al educației și instrucției militare; 2. Mijloc de legătură între tineretul ce urmează să intre în cazarmă și elementele armatei trecute în completare sau rezervă; 3. Mijloc de legătură între viața militară și marele public.

Structura cinematografică devine tot mai cunoscută și apreciată prin calitatea celor care o încadrează, participând constant la concursuri și festivaluri interne și internaționale ale filmului militar, unde obține diferite premii (mărturie stau numeroasele diplome și trofee). Demn de remarcat este faptul că și la ora de față, în armata română, există o structură, chiar dacă mai redusă, a acestei veritabile arme de luptă care este cinematografia militară.

Ca slujitor în această prestigioasă instituție timp de 20 de ani, mă simt onorat să fi lucrat, până nu demult, alături de veritabile personalități ale cinematografiei noastre, regizori, operatori, redactori, asistenți, tehnicieni, șefi de producție și alte profesii, ce au contribuit la procesul de producție film, învățând din tainele acestei arte, fiind martor la unele dezamăgiri, dar și multe împliniri ce ne-au marcat, astfel că este o datorie să reamintesc aici numele lor: Dumitru Seceleanu, Traian Saiciuc, Tiberiu Enescu, Barbu Drăgoescu, Gabriel Sima, Mircea Laslău, Vasile Oglindă, Ion Ostrovschi, Gheorghe Iluț, Augustin Mosoia, Ion Cucereanu, Elefterie Voiculescu, Octavian Covaci, Trofim Gubrei, Marin Mirea, Teodor Mărginean, Valentin Moldovan, Șerban Creangă, Constantin Popa, Mircea Bunescu, Florin Gioroc, Iuliana Vlad, Constantin Avram, Viorel Domenico, Florian Grecea, Ioan Costea, Haralambie Bârzan, Traian Andronic, Eugen Pelin, Lică Pavel, Adrian Leonte, Teodor Oprișan, Zincuța Spincescu, Florica Mătase, Eliza Iordăchescu, Elena Popescu, Doina Buzura, Dan Polerenski, Ion Cristea, Lică Văcărescu, Mihai Petre, Ion Zamfirescu, Ștefan Apostu, Octavian Stoia, George Motoacă, Emilian Boboc, Constantin Iancu, Constantin Carapcea, Cătălin Suzeanu, Gheorghe Gherasim, Igor Petrancu, Eugeniu Strajeru, Aurel Chiș, Mircea Fira, Ion Gheorghe, Constantin Luță, Mariana Pârvu, Luminița Felner, Aurelia Șerban, Gabriel Cobasnian, Victoriță Tudor, Veta Tronaru, Natalia Telente ș.a.

La ora de față, se regăsesc în structura Studioului Cinematografic al Armatei, formând un colectiv inimos, cu nimic mai prejos înaintașilor, perfect conștienți de rolul lor în menținerea prestigiului acestei instituții, maiorul Cornel Mituț, secondat de prof. dr. Adrian Leonte, Octavian Brânzei, Cătălin Suzeanu, Ștefan Apostu, Emilian Boboc și nu în ultimul rând de Elena Tiron. Tuturor mult succes, La mulți ani! și… La bună revedere!

Grupul cinematografiștilor militari, rezerviști și în activitate, la sărbătoarea instituției lor, în urmă cu circa zece ani.
Foto: **colecția autorului.**

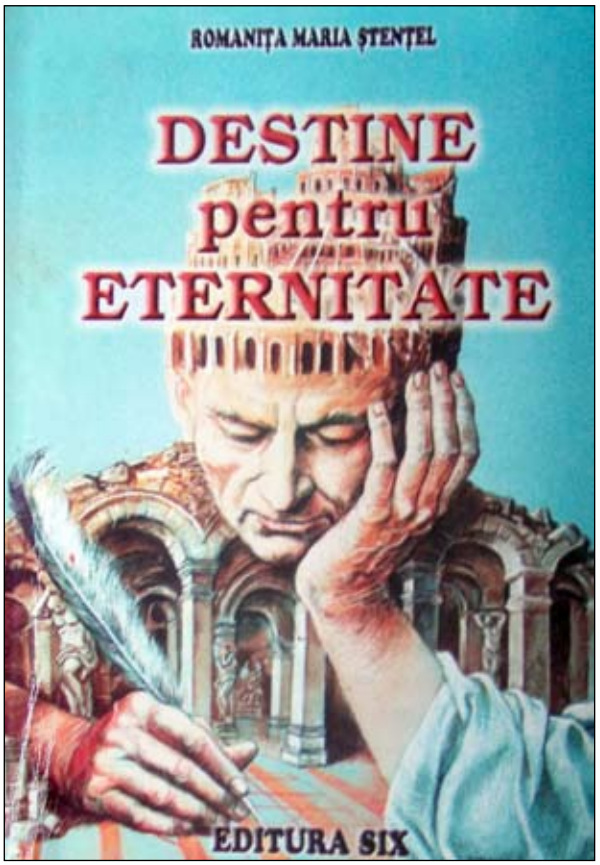
Destine pentru... mai târziu

de **Dana-Irina Stănculea**

Undeva prin 2001, 15 minute scurse după orele 21.00, la volan, grăbită, între două drumuri. În spate, cineva claxonează insistent iar motorul mi s-a oprit fix în mijlocul intersecţiei. Şi în tot acest răstimp încerc să nu ratez niciun cuvânt din captivantul interviu cu un tânăr violonist în plină ascensiune realizat de inconfundabila voce a Radio României Actualităţi, Romaniţa Ştenţel. Ah, în tăvălugul cotidian, mass-media audio-vizuală se supune, din nefericire, atât de uzatului *verba volant*. Iar acesta se asociază cel mai adesea cu uitarea, disconfortul fizic şi uneori cel emoţional. Însă de îndată ce pui mâna pe o carte, ştii precis că ai chef să o parcurgi, te poţi retrage apoi în fotoliul preferat de lângă fereastră, savurând nu numai textul, ci şi cafeaua fierbinte şi, în caz că uiţi ceva, poţi oricând reveni la anumite pasaje. Astăzi, într-un astfel de cadru şi cu un sentiment de curiozitate fremătătoare am deschis volumul Romaniţei Ştenţel, *Destine pentru eternitate* (Editura Six, Bucureşti, 2006, 240 p.), pentru a sorbi fiecare vorbă pe care o ratasem definitiv pe calea undelor cu 13 ani mai înainte. Eu însămi pasionată de muzica clasică, am citit, pe nerăsuflate, mai întâi interviul cu violonistul Alexandru Tomescu, între timp devenit celebru datorită şansei de a cânta, pentru cinci ani, la faimoasa vioară *Stradivarius Elder-Voicu 1702*, dar şi graţie experimentului din 10 aprilie 2009, când a concertat timp de o jumătate de oră, în staţia de metrou „Piaţa Victoriei” din Capitală, îmbrăcat în haine modeste, efectul muzicii de calitate asupra trecătorilor fiind surprinzător.

Între copertele acestei cărţi am descoperit în total 15 interviuri luate unor personalităţi ale culturii române şi difuzate în intervalul 2000–2003 la emisiunile „Cum vă place” şi „Destine şi pasiuni” găzduite de Romaniţa Ştenţel, jurnalistă cu vocaţie şi experienţă la Radiodifuziunea Română. Printre invitaţii ei de seamă se află primul (și unicul, deocamdată) cosmonaut român, Dumitru Prunariu, scriitorii Ion Brad, Neagu Udroiu şi Eugen Uricariu, profesorul Eugen Simion (preşedintele Academiei Române la momentul respectiv), sinologa Ileana Hogea Velişcu, comandorul Marian Moşneagu, matematicianul Solomom Marcus şi alţii. Romaniţa Ştenţel posedă un har. Acela de a pune întrebări într-o asemenea manieră, încât interlocutorii să i se confeseze treptat, făcând mărturisiri inedite despre viaţa şi profesiunea lor, dezvăluind cu naturaleţe amănunte ale unor destine ce nu pot impune decât respect şi admiraţie. De pildă, câţi ştiu faptul că scriitorul şi jurnalistul de ştiinţă Alexandru Mironov s-a refugiat în anii ’60 din Basarabia la Bucureşti, că la 16 ani cunoştea patru limbi străine, că a fost un timp căpitanul echipei naţionale la scrimă şi a atins performanţa între primii 25 în plan internaţional la acest sport? Sau că la Spitalul Clinic de Urgenţă pentru copii „Grigore Alexandrescu” din Bucureşti, profesorul universitar dr. Dan Mircea Enescu, şeful Clinicii de microchirurgie reconstructivă, a creat printr-o iniţiativă personală o *bancă de piele*, un sistem de crioprezervare la minus 196 de grade a unor ţesuturi pentru a putea fi folosite la urgenţă, într-o intervenţie de doar cinci minute? Dar că artistul plastic Valentin Tănase (la momentul intervievării, directorul Studioului de Arte Plastice al Armatei), recunoscut graţie reprezentărilor care îi înfăţişează pe domnitorii români – între care se detaşează Mihai Viteazu, eroul său preferat –, pentru a-i reda pe Fraţii Buzeşti, s-a inspirat din fizionomiile membrilor celebrei formaţii Beatles? De altfel, volumul Romaniţei Ştenţel este amplu ilustrat cu unele dintre cele mai sugestive creaţii ale pictorului Valentin Tănase, printre acestea remarcându-se *nudul*, nu ca „înclinaţie către erotism, ci mai degrabă ca o căutare a esenţelor”, după cum mărturiseşte însuşi artistul, *calul* ca simbol al forţei, graţiei şi devotamentului, precum şi mai multe *universuri fabuloase*, legendare, unde privitorul-cititor se poate refugia din cotidian preţ de câteva clipe.

Fiecare portret dezvăluit în acest volum, graţie dialogului incitant condus cu măiestrie de Romaniţa Ştenţel, este completat în debutul interviului printr-o scurtă fişă biografică, iar, la final, prin câteva fragmente ale creaţiilor literare, artistice ori ştiinţifice din opera intervievaţilor, conturându-se astfel remarcabilele personalităţi contemporane ale culturii şi ştiinţei româneşti.

Scripta manent!

Testamentul unui colonel

De aproape 12 ani, trimestru de trimestru, iese de sub tipar, de regulă în 300 de exemplare în ultima vreme, revista „Gândul anonimului”, *publicație de cultură și informare*, fondată de colonelul (r) Ion Mazere Luneanu și maistrul militar Teodor Dobre (*foto*, ambii în anii tinereții, când nici prin gând nu le trecea că vor ajunge să-și publice poeziile în propria revistă), ultimul trecut în eternitate în 2006, proiectul fiind continuat, într-un format nou, net superior celui inițial (două–trei coli A4 îndoite, xeroxate în maximum 20 de exemplare), cu copertă full-color, interior alb-negru, peste 70 de pagini A4, unde se regăsesc semnături cunoscute în lumea presei militare, mai ieri, de la generalul (r) Gh. Văduva la coloneii (r) Ion Petrescu, Vasile Moldovan ș.a., nu întâmplător toți trei fiind grăniceri la origine, ca și colonelul Mazere. Evident, la cei peste 90 de ani bătuți pe muchie (*mulți înainte!*), colonelul Mazere, artizanul revistei „Gândul anonimului”, ajunsă în luna iunie a.c. la nr. 54 per total, ar întâmpina mari și inerente greutăți, cele mai multe specifice economiei de piață, desigur, dacă nu ar fi secondat cu mare entuziasm și loială camaraderie de inginerul Gheorghe Indre, acesta din urmă colaborator de ocazie și la „ProARME”. În numărul la zi al publicației semnalate de noi aici pentru prima oară, în care coexistă într-o pașnică armonie rubrici de proză, opinii, evocări istorice, poezie, incursiuni în lumea artelor plastice, recenzii de cărți primite la redacție ș.a., am fost mișcați efectiv de „excentricul” testament – asta apropo de titlul unui roman citit demult – al colonelului Mazere, de la p. 52–53, pe care-l reproducem integral, nu înainte de a-i trece în revistă și pe ceilalți colaboratori ai respectivei ediții, în afară de cei deja nominalizați, proveniți de pe cuprinsul întregii țări, chiar din diaspora, și anume: Sever Constantin Răduică, general-locotenent (r) Ioan Bălăei, conf. univ. dr. Gabriel I. Năstase, Victoria Milescu (intervievată de Gh. Stroe), prof. dr. Nicu Vintilă, Victor Emanel Tolan, Gh. Diaconescu, dr. Gelu Neamțu, Ioan Bembea, Viorel Crețu, Cornel Balaban, Sorica Pacioga, Cornelia Violeta Popescu, Alexandru Pacioga, Vasile Lechințan, Mihaela-Cristiana Călușer și Lucian Gruia. (***B. Didescu***)

TESTAMENT

Eu, colonelul (r) Mazere Ion, întreg la minte şi la trup, după deces, las moştenitorilor direcţi şi indirecţi, următoarele:

1) Consătenilor vă las OMENIA, moştenire de la părinţi, alături de nume, pentru a rămâne în veci alături de voi, şi *Istoria comunei Luna*, în care v-am imortalizat zbuciumatul trecut, pentru a rămâne ceea ce sunteţi, Români neaoşi...

2) Manuscrisul *Oameni ca oameni*, „indezirabil”, să fie introdus în sicriu, ca pernă la căpătâi. Un crâmpei din lucrare îl las prietenilor: „Flori de câmp cernite trist, înflorite în rana mea de vis,/ Mi-am săpat în voi dureri adânc,/ Cu o daltă – caldă lacrimă de plâns,/ Pe o piatră rece de mormânt,/ Să sorb pururi răsărit şi apus,/ Ca să mă înalţ, prin voi, și mai sus.”

3) Costumul de haine, ceva mai bun, rămas din tinereţe, îl las lui Sandu, om al nimănui, fără familie, urmaşi, domiciliu şi identitate dovedită; decât prin numele de Sandu la care răspundea dacă cineva se îndura să-l miluiască cu ceva. Câtva timp, a fost ocrotit în spălătoria blocului. Apoi, a plecat niciunde, afectat de micimea sufletească a unora care preţuiesc mai mult un câine decât un om la nevoie.

Colonelul I. Mazere şi maistrul militar T. Dobre, fondatorii revistei „Gândul anonimului”.

4) Lucrarea *Un colţ de bornă* o las Trupelor de grăniceri, arma în care m-am format ca om.

5) Bastonul, cumpărat ca suvenir la Slănicul Moldovei, îl las lui Patâng Vasi din satul Ologi, să-l folosească de se va mai scula din patul în care e ţintuit.

6) Stiloul secat de cerneală îl las vecinului Indre, apropiat mie, pentru a continua să scrie, de consideră util ceea ce nu am reuşit eu să pun în evidenţă despre *Oameni ca oameni.*

7) Câteva răvaşe şi însemnări, pe care nu mă încumet să le distrug, le las lui Mozin Cezar, să le folosească [așa] cum apreciază...

8) „Libertatea” nr. 1, primul cotidian apărut în 22.12.1989, printre revoluţionari, la RD (Radio, *n.n.*), îl las colonelului (r) Creţu Gheorghe, ca simbol al preţuirii calităţii de ziarist şi specialist în teoria spaţiului militar.

9) As[ociației] Bl. B9, unde am activat în conducere 15 ani, din care 11 ca preşedinte, îi las *Osânda*. Textul, un ciudat vis nerăstălmăcit încă, rămâne ca bun pentru păstrat după icoana Sf. Gheorghe călare, care omoară cu suliţa balaurul, simbol al răului, de fapt, el însuşi căzut victimă a răutăţilor omeneşti...

10) Tuturor din bloc, individual, le las tristeţea mea, o stare pe care, deşi am dorit s-o transform în bucurie, nu am reuşit. Ea pare a fi obiect de inventar după manifestarea unora...

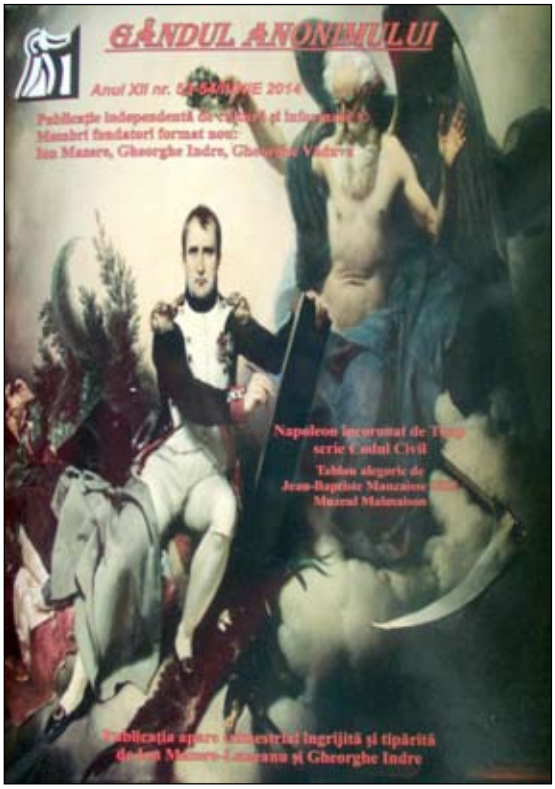
11) Valiza veche, cu puţine însemnări pământeşti şi încercări literare nefinisate, să fie arsă în faţa blocului, ca ofrandă simbolică adusă sărăciei şi neîmplinirilor mele într-o lume în care mistificările şi lipsa de virtute sunt mai periculoase decât glonţul. Anunţul cade în sarcina Toboşarului.

12) Tuturor oamenilor de bine: „Vă las, din ce-am agonisit, un dor/ Păstrat cu greu în inima ce nu mai tună,/ Copilărosul chip cândva, acuma nins de brumă,/ Cu pleoapa înţepenită scrutând a vieţii furtună.”

13) Altă avere mişcătoare şi nemişcătoare sigură nu am, precum nici datorii faţă de nimeni, iar datorii altora, morale şi materiale, le declar nule şi îi iert pe toţi, pentru ca liniştea mea sufletească, măcar pe lumea cealaltă, să fie deplină.

Scris şi semnat cu propria mână, ***Ion Mazere***

Notă: Textul testamentului ţine loc de necrolog. *Osânda* – text – va fi înmânată proprietarilor din bloc în loc de ţipău şi pomană.

Colțul colecționarului

Corespondență de război

Problemă de mare importanţă psihologică în ceea ce priveşte moralul trupei, îndeosebi al militarilor de pe front, poşta militară – corespondenţa cu familia, în special – avea să atingă inclusiv o dimensiune radio, ca să ne exprimăm astfel, pe lângă măsurile luate în acest scop, între care punerea în circulaţiei a cărţii poştale gratuite, „cu 10 octombrie 1943, prin ordin al Marelui Stat Major, începând să funcţioneze «Poşta militară radio de la Front spre Ţară şi din Patrie la Front», în baza unor norme şi condiţii care erau stabilite printr-o instrucţiune specială. Cartea poștală clasică însă a rămas baza corespondenței până la finele secolului abia trecut, dar mai ales în al Doilea Război Mondial a fost folosită. Este și motivul pentru care, în ultima vreme, prin anticariate sunt oferite spre vânzare, la diferite prețuri, în funcție de tot felul de criterii, așa-zisele cărți poștale militare, precum și cea semnalată aici, pusă la dispoziție de domnul **Ștefan Crudu**, camaradul nostru de la revista „Sud” (Bolintin Vale), care, incitat de textul corespondenței, ar dori să afle mai multe date despre expeditor, adjutantul aviator **Luță Gârboviceanu**, din Grupul 8 Asalt, care la 9 octombrie 1943 îi scria lui Traian Rădulescu din București, strada Vârful cu Dor nr. 14, de pe un pat de spital: „Dragă Traiane,/ Este cam mult de când am primit ultima ta scrisoare. Nu ți-am scris nici ție, cum nu am mai scris de altfel la nimeni până acum. Dragă Traiane, află că de data asta mi s-a înfundat. M-a prins un rusnac la strâmtoare și mi-a tras-o. Rezultatul: îți scriu ție acum dintr-un spital. Chestia nu-i prea gravă, în curând cred că mă voi întoarce în escadrilă. De altfel, și adresa am pus-o tot acolo. Lovitura am primit-o pe obrazul stâng. Schija mi-a spart parbrizul care a găsit de cuviință să-mi sară în obraz. Nici un motiv de îngrijorare. Tu ce mai faci? Ce mai este nou prin mahalaua noastră? Dacă întârzierea mea nu te-a făcut să te superi pe mine, aștept răspunsul tău. Cu drag, Luță. P.S. Nu vorbi nimic cu mama de mine. Ea nu știe nimic.” Am redat aceste rânduri și pentru farmecul lor, dar și cu speranța că vreunul dintre cititorii noștri pasionați de aviație ne va trimite vreun semnal în legătură cu acest aviator de război; un erou în felul său, din câte lesne ne-am putut da seama. Așteptăm!

ProARME

Sterom… Sau amintirea unui mare OM

Vara trecută, la scurtă vreme după ce numărul precedent al „ProARME”-lor ieșise de sub tipar, am primit de la scriitoarea ploieșteană Ana Hâncu trista veste că Ioan Vergu Dumitrescu, alias **Victor Sterom** (*foto medalion*), aşa cum l-au cunoscut majoritatea dintre noi, a trecut la cele veșnice, la doar 71 de ani... Și scria Ana Hâncu: „Iniţiatorul şi conducătorul «Grupului de la Ploieşti», poet, eseist, critic, un OM de o modestie rară în măreţia valorii sale, generos, altruist, neobosit cititor şi critic al confraţilor de breaslă, a încetat să mai lupte cu suferinţa trupească şi a plecat dintre noi. Cei care l-au apreciat ca scriitor şi prieten, ca sfetnic sau critic îl vor regăsi printre stelele ascunse de lume, dar existând în galaxia celor aleşi să dăinuiască printre nume care nu se pot uita sau şterge din atâtea rânduri aşternute cu migală în cărţile publicate, în revistele de cultură, în inima celor care au ştiut să îl citească printre cuvinte, cu sufletul şi sensibilitatea. Victore, primeşte regretele noastre, al meu personal, pentru că, în plină forţă creatoare, ai scăpat condeiul din mână şi ai încetat să mai trăieşti. Locul tău va fi mereu în amintirea şi preţuire mea. Pace sufletului şi trupului să îţi dea Dumnezeu!”

Chiar dacă nu am apucat să-i public vreo poezie, măcar, în „ProARME”, deși îmi propusesem, ca unul care am beneficiat, cândva, de câteva cuvinte de apreciere din partea sa, vizavi de una din cărțile mele, și chiar dacă acum pare tardiv, poate, îmi fac datoria de confrate, inserându-i biografia pe scurt, în cele ce urmează, a celui ce a fost, iată, poetul Victor Sterom (14 februarie 1937–10 august 2014). Pe care l-am cunoscut mai bine cu ocazia întâlnirilor periodice ale Societății Scriitorilor Târgovișteni unde, parcă mai ieri, semna condica, lună de lună, în fruntea unui consistent și frumos comando de poeți, ziariști și pictori prahoveni pe care nu ezita să-i urce în tren și să-i mâne către fosta Cetate de Scaun a Basarabilor, în micul dar primitorul „salon” de lângă Poarta Bucureștilor, ca să eșueze într-un final aproape de gară, la restaurantul acela cu alură de cârciumă comunistă, de pe bulevardul ce cade drept pe gară, în așteptarea trenului de înapoiere care întotdeauna, parcă, trăgea la peron cu mult înainte de vreme. Și asta până târziu când, am auzit cu părere de rău, poetul Victor Sterom a căzut grav bolnav. Așa, dintr-o dată. Și ca la comandă, toți „ploieștenii” iubitori de poezie, parcă au uitat definitiv drumul Târgoviștei. Cum să nu te cutremuri?

Originar din oraşul Mizil, Sterom a publicat peste 30 de volume de versuri şi mai bine de 500 de recenzii, după cum reiese inclusiv dintr-o notă apărută în presa locală de vara trecută, majoritatea despre cărţile prietenilor și cunoscuților săi, primite sau mai degrabă cumpărate din modesta sa pensie, scrie undeva Lucian Gruia, în genere fiind un critic literar sobru și respectat. Debutase în presă în urmă cu o jumătate de veac, la revista „Familia” (1965), iar în volum ceva mai târziu, cu *În iarnă cu fluturi albaştri* (versuri, Editura Cartea Românească, 1974). Între 1974–1989 a condus mai multe cenacluri literare, între care unul la Casa Armatei din Ploiești. După 1989, profitând de șansa nesperată a exploziei publicațiilor de orice gen, inclusiv literare, cu avantajele și dezavantajele lor, va colabora cu mare entuziasm și pasiune, atacând variate forme de expresie, de la vers la aserțiuni critice, la o serie de ziare și reviste din toată țara, între care „Axioma”, „Apostrof”, „Arca”, „Astra”, „Dacia literară”, „Poesis”, „Tribuna”, „Timpul”, „Viaţa Românească”, „Oglinda literară”, „Zburătorul” etc. El însuși, de altfel, va intra în istoria literară, fie aceasta chiar și una de anvergură regională, ca fondator al revistelor „Sinteze literare” și „Esteu”, apărute în Ploiești.

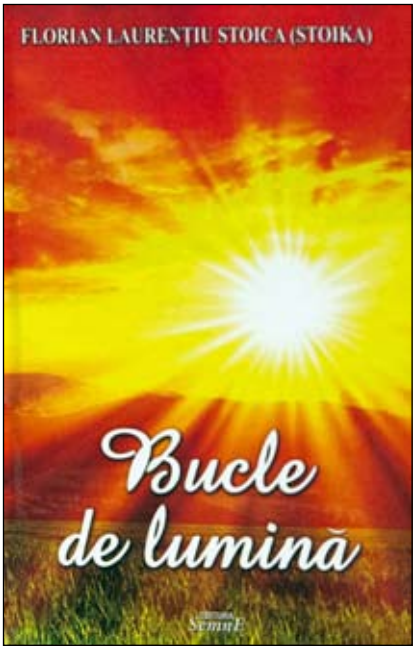
În anul 1991, împreună cu poeţii Ioan Vintilă Fintiş, Marius Bunea, Stelian Stan și Vladimir Deteşanu a pus bazele așa-numitului „Grup de la Ploieşti”, „exportând” lirica prahoveană în întreaga ţară, inclusiv la Târgoviște, unde l-am și întâlnit, cum precizam, prilej cu care l-am și prins, și nu o dată, în obiectivul aparatului foto. Din 12 august a.c., cel ce a fost Victor Sterom odihnește în Cimitirul „Mihai Bravu” din orașul său de adopție. De acum înainte, vor vorbi numai versurile sale, în primul rând, precum, de pildă, acestea, decupate din placheta *Praguri și trepte* (2003): „umedă margine a lumii / fără capăt / uscată iubire fără sfârşit / doar oglinda / îmi va fi credincioasă / rupând privirii mele / aripile unui vultur / înnebunit de frig…” (***D.G.***)

În vara lui 2007, la Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Victor Sterom este în centru, încadrat la stânga de Daniel Drăgan (cu bască) şi la dreapta de George Toma Veseliu (cu cravată). *Trecut-au anii... (Foto:* DanG)

Semnal

Florian Laurenţiu Stoica (Stoika), ***Bucle de lumină***, versuri, Editura SemnE, Bucureşti, 2014, 120 p., cu o prezentare de Floarea Necşoiu *(Poezia – calea către adevăr*). Dacă omul este cea mai mare dintre minunile creaţiei divine aici, pe Terra, cum se înţelege din prezentarea realizată de profesoara Floarea Necşoiu, poezia este prima dintre minunile omului care, la rândul său, atins de aripa divină, o culege din adâncurile sau de pe culmile inspiraţiei, deopotrivă, dăruind-o semenului său mai puţin dotat întru creaţie, poate, dar în egală măsură iubitor de frumos, de inefabil, de tot ceea ce este benefic sufletului său... Cu o ascendenţă efectiv demnă de admiraţie, ale cărei rădăcini urcă în timp câteva secole, **Florian Laurenţiu Stoica** nu putea face excepţie, vreau să spun – nu-şi putea permite să abdice de la datoria faţă de urmaşii săi, faţă de semeni şi nu în ultimă instanţă faţă de ţara pe care, neputând-o servi cu sabia, precum înaintaşii care, de la 1877 s-au aflat permanent în prima linie de luptă, de la soldat la general, ca infanterişti, artilerişti, jurişti dar nu numai..., ca atare, nu va ezita să combată cu armele din timp de pace ale românului, ca să zicem aşa, uneori mai eficiente decât sabia şi puşca, în speţă cu arta cuvântului, cu dalta şi penelul, uneori mai puternice şi mai periculoase decât orice, ziceam, fiindcă, aşa cum se exprima cineva, „acolo unde pătrunde cuvântul (inclusiv prin cântec), glonţul nu o poate face”. Aşa se explică, de altminteri, şi apariţia acestui elegant volum de versuri, un regal în esenţă, un cadou de zile mari pe care poetul şi artistul plastic **Florian Laurenţiu Stoica** ni-l oferă cu generozitatea omului obişnuit să dăruiască, întrucât dar din dar se face rai, nu-i aşa?, însă mai mult decât atât, nefiind unul obişnuit şi venind într-un moment destul de derutant pentru românul de rând – ancorat într-o Europă nu prea primitoare, în ciuda tiradelor politicianiste, în vreme ce la frontiera orientală se conturează un război de mari proporţii ale cărui rezultate nu putem decât să le bănuim –, este şi trebuie să fie cu atât mai mult apreciat. Desigur, deşi sunt tentat, mă voi abţine de la orice comentariu critic, fie acesta şi constructiv, referitor la versurile poetului **Florian Laurenţiu Stoica**, mărginindu-mă să fac observaţia că, totuşi, nu poţi fi în acelaşi timp şi Mihai Eminescu, şi Nicolae Grigorescu, şi Constantin Brâncuşi, deopotrivă şi la fel de egal, şi o spun ca unul care am cochetat cu toate cele trei „amante” ca şi dumnealui, în speţă cu poezia, cu pictura şi sculptura, trebuind să le abandonez pe rând pe două dintre acestea, ca să nu mă abandoneze ele toate trei pe mine. Dar dacă **Florian Laurenţiu Stoica** tot ne-a oferit ocazia, incluzând în acest agreabil cadou şi câteva reproduceri din celelalte două „arte frumoase”, ţin să declar că nu cu poezia mi-a câştigat respectul, ci cu pictura, cu lucrarea de la p. 28 îndeosebi, în care este cuprinsă o lume cu tot cu trecut, prezent şi viitor, cu tot cu speranţele, durerile şi obsesiile ei, o lume profundă şi completă ca însuşi Globul pământesc aşa cum a fost creat el de către Dumnezeu. Dar fiindcă ne aflăm, totuşi, în casa poeziei şi nu la o expoziţie de artă plastică, dând Cezarului ce este al Cezarului, îmi face plăcere să spun că, parcurgând integral *Buclele de lumină*, am descoperit cu surprindere, pe alocuri şi cu derută, un poet cald, în ciuda puseurilor sale dur-moralizatoare, care, apelând când la mijloace clasice, când la cele moderniste, ca să zic aşa, când ezitant, când sigur pe el, când inspirat, când mai degrabă lăsându-se pradă stării de revoltă momentane, nu întotdeauna propice unei lovituri de floretă tocmai fine, îşi caută propria cale de exprimare, una lirică, evident, şi care chiar dacă nu este de fiecare dată originală, ne surprinde prin combinaţiile în vârf de ac, să zicem aşa, dublate de rime imprevizibile (e drept că şi unele destul de uzate, şi nu e cazul să exemplificăm, dar acesta este riscul poeziei clasice), fapt pentru care nu întâmplător am reţinut drept una dintre cele mai reuşite creaţii ale sale „dedicaţia” de la p. 31, care face parte din gama cealaltă, zis modernă, şi din care citâm prima strofă: „Soba, ce o îmbrăţişez, e plină de jeratic,/ Apare printre vreascuri vâlvătaia,/ Unduiesc flăcări în tresăriri albastre,/ Împroşcând cu zgomot puzderii de scântei./ Dar glasul focului şăgalnic/ El, care a-nviorat acum odaia,/ Constat satisfăcut pentru întâia oară/ Că-mi place, în singurătate, goliciunea ei.” (*Dedicaţie*). Avem aici starea de graţie a omului, a bărbatului aflat la deplina maturitate, care-şi caută şi găseşte grăuntele de fericire şi de linişte aparent în singurătate, în mijlocul naturii, în faţa vreascurilor cuprinse de vâlvătăi, tuturor marilor poeţi ai lumii fiindu-le cunoscută această stare, această obsedantă izolare în spaţiu – doar el cu gândurile lui (unele malefice, altele optimiste, dumnezeieşti), şi totuşi fataliste, imateriale, indefinibile ca însăşi soarta. Că **Florian Laurenţiu Stoica** este un poet dintre cei adevăraţi rezultă din însuşi faptul că lirica Domniei Sale nu este una de moment, trecătoare, chiar dacă versul în sine este rezultatul momentului, ci vine de demult, deşi nu în flux chiar continuu, poate că din copilărie vine, în mod cert însă, cel puţin din câte rezultă din datarea unora dintre poeziile incluse în *Bucle de lumină*, încă de acum aproape trei decenii se face simţit fiorul creaţiei lirice, precum este cazul „piesei” de la p. 49 – *Să-mi pese?* – cu debut vag esenian: „Călătorie sprâncenată şi adio zilelor amare!/ Nu mă mai tem, nu plâng, nu mai iubesc...”, autoîncurajatoare şi destul de optimistă în tonul ei elegiac, scrisă încă din februarie 1987, când habar nu aveam noi, la generaţia noastră mă refer, că peste doi ani şi jumătate, aproape trei, vom fi martorii unor evenimente cruciale care au schimbat istoria României atât de radical şi, la urma urmei, destul de benefic pentru poeţii care eram şi suntem încât, iată, nu doar că putem scrie poezie, ci o şi putem împărtăşi, prin intermediul cărţilor – mai lesne de tipărit în capitalism decât în comunism –, cu prietenii şi camarazii noştri de idei şi de ideal, fapt ce nu este puţin lucru. (***B. Didescu***)

Fulguraţii bilingve

de **Zaharia Potârniche**

„Le chanson du sygne”
Souvenirs d’autrefois
Ecrivons, vous et moi –
Espérons devenir,
Souvenir, souvenir...

„Cântecul lebedei”
O, amintiri de altădată,
Noian de vise din nadir,
Le dăruiesc, cu-această carte[1];
Nu-i ultimul meu suvenir,
E-o spadă în cumplita moarte!

L’impuissance
Quand vient la nuit très noir
Avec le lourd départ,
Cherchons vers nos parents
Et demandons leur chant –
Nous naissons impuissants
Et tous, mourons enfants.
2003

Neputinţa
Când vine noaptea cea mai grea,
Care ne ia,
Ne căutăm părinţii
Cu ultimul, înspăimântatul gând
La primul cânt
De leagăn şi de adormire.

Neputincioşi ne naştem vii,
Neputincioşi murim – copii.

Châtiment
Toi homme tant seul en vie,
Roi de la science, raison et poésie,
Pourquoi t’as donné ton sort,
Terrible sentiment de propre morte?
2006

Pedeapsa
Tu, rege-al poeziei, gândirii şi ştiinţei,
Şi-atât de singur în fiinţa ta –
Oricât de dăruit ai fi de soartă,
Tu ştii că va veni o zi
Când moartea îţi va bate-n poartă...

Solitude d’âme
Personne ne sait l’abime d’une âme –
Ni reves, ni songes, ni peurs, ni drames.
Les larmes se sechend plutot sur tombes,
Car seul t’es né, et seul sucombes.
2004

Singurătatea sufletului
Nimeni nu poate înţelege
Adevăratele abisuri ale unui suflet –
Nici visele, nici gândurile, nici spaimele, nici dramele.
Lacrimile de plumb rămân veşnic pe morminte –
Căci singuri ne naştem şi singuri murim.

La verité d’histoire
Qui sera le but du Mappemonde
La guerre, la guerre, l’histoire réponde.
Mais le progrés d’une nation?
Révolte et Révolution.
2007

Adevărul istoric
Un singur ţel domină-n fond
Pe urgisitul Mapamond
În disoluţie:
Războiu, Războiu, Războiu!
Mârşava şi istorica soluţie.

Dar oamenii cer pâine
şi progres –
Istoria proclamă dur
Din nou, fără discuţie:
Revoltă! Revoluţie!...

Tristesse
Avec douleurs, ta naisance;
Et comme un réve, ta court enfance – â
Mais tout ta vie — morte d’éspérance.
2006

Tristeţe
În dureri ne naştem,
Un vis, copilăria;
Şi întreaga viaţă,
Moartea speranţei.

Temps perfide
Tu temps perfide qui tu me prends,
Pourquoi me fais pleurer maintenant?
Me sait petit, m-as fait trop vieil,
Et voles l’éclate de mon soleil.
2003

Timp perfid
O, timp perfid! Ce mă tot iei,
Mă faci să plâng când văd cum pleci;
Mi-ai luat lumina ce-am avut
Şi-mi dai în schimb lumea de veci.

La cassétte de velours
á ma grande mére
Sur notre ancienne etajére,
C’est la cassétte de ma grande mére;
En bleu-velours mue et usée –
Par ans, toujours elle a gardé
Toutes les bijoues de sa jeunesse
Et lettres vieilles, toutes sans adrésses;
Maintenant elle garde, ma grande tristésse.

Caseta de velur
bunicii mele
Pe vechea etajeră din salon,
În bleu vechi şi uzat,
Plecând, bunica ne-a lăsat
Iubita ei casetă de velur.
Păstra în ea odoare şi scrisori,
Toate cu scrisul violet –
Ţinute-o viaţă-ntreagă la secret,
Şi c-un parfum arhaic şi discret.

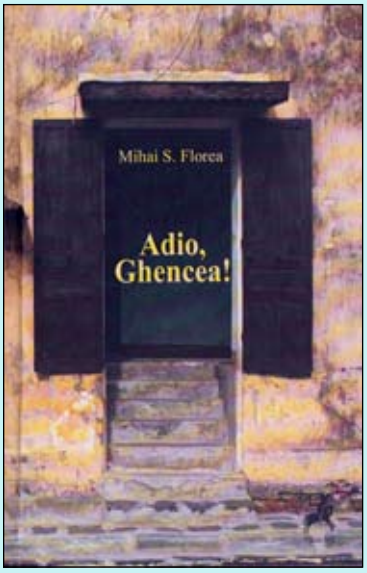
Privesc la ea şi inima mi-e grea –
Şi ştiu că anii cei frumoşi
Din viaţa mea,
Fideli bunicii, au plecat cu ea.

[1] Este vorba despre romanul *Amintiri din Europolis*, recent apărut.

Şi totuşi viaţa e frumoasă…

de **Liviu Zanfirescu**

Dacă ar fi să o evaluăm după definiţii, criterii şi alte indicii de ordin literar, cartea ***Adio, Ghencea!***, a colonelului (r) **Mihai S. Florea**, apărută la Editura Tracus Arte, Bucureşti, 2014, 502 p., subtitrată „două nuvele" este un roman în toată regula care, eventual, apreciind intensitatea trăirilor cu care autorul şi-a păstrat în ierbarul inimii amintirile şi din felul în care dă formă şi vibraţie artistică autentice, s-ar fi putut intitula *Adio Ghencea, dar rămâi în mine!* sau, după finalul ei, *Dezrădăcinaţii*. Autodidact, perfecţionist, autorul – bazat pe date şi informaţii cuprinse în diverse cataloage, nu întâmplător fiind cunoscut ca filatelist, dar şi ca numismat, deţinătorul unor colecţii valoroase, instructive, izvorâte din curiozităţile şi căutările copilăriei, ale adolescenţei – datorează mult acestor pasiuni, precum şi celei de meloman împătimit, iubitor de „The Beatles", dar şi de pictor, numeroase cunoştinţe, priceperi şi deprinderi dobândite astfel fiindu-i de folos în zidirea volumului. Ambiţios, stăruitor în tot ceea ce face, dar modest, cu un perseverent şi intens studiu şi exerciţiu într-ale naraţiunii, după trecerea în rezervă – după cum el însuşi mărturiseşte –, Mihai Florea a scris mai multe nuvele şi romane bazate pe propria experienţă de viaţă pentru a transmite atât protestul său faţă de mersul greşit al societăţii, cât şi învăţămintele ce trebuie trase pentru ca acestea să nu se mai repete. Stau mărturie *Sertare cazone* (partea întâi şi partea a doua) şi nu în ultimul rând *Un balcon pentru Lorelei*, publicate în regie proprie, pentru rude şi câţiva prieteni. Aşa se face că, fiind unul dintre fericiţii posesori şi, totodată, cititori ai acestora, pot menţiona faptul că inclusiv în elaborarea prezentei cărţi autorul a utilizat tablouri şi întâmplări din cele precizate anterior, topite apoi în construcţii şi expresii literare memorabile. Cum arătam, *Adio Ghencea!*, în fapt un roman în toată puterea cuvântului, este structurat pe două aşa-zis „nuvele", în realitate cicluri: *Timpul înstrăinării*, cu zece capitole, respectiv *Iubire în Ghencea* (şase capitole). Naraţiunea are cursivitate, stârneşte interesul şi poate fi socotită drept model în ceea ce priveşte abordarea conţinutului în stil clasic. Fiindu-i dat să crească odată cu mahalaua (stadiu în care era considerat cartierul Ghencea, care tocmai se iţea), Mihai Florea a dorit să transmită cât mai multe date, informaţii, secvenţe, tablouri etc., toate cuprinse într-un film despre topografia locului, despre trăitorii care se pripăşiseră pe aici, figuri extrem de interesante şi memorabile, diferenţiate prin profesii, cultură, tradiţii şi îndeosebi educaţie (mai ales în ceea ce priveşte morala) ş.a. Indiscutabil, cititorul antrenat va înţelege că acest edificiu literar are la bază preponderent amintirile personale ale autorului, care se dovedeşte un veritabil maestru în revelarea nimicurilor, a banalităţilor cu efecte răscolitoare în plan psihic, spiritual şi sentimental. Astfel, prin faţa ochilor, prin mintea cititorului defilează fel de fel de personaje, eroi ai diferitelor generaţii (clase sociale), bunici, părinţi, copii în drumul lor prin viaţă, cu visurile, aspiraţiile, dorinţele, mentalităţile, tradiţiile, succesele, eşecurile, cu pasiunile şi iubirile lor în contextul naşterii şi evoluţiile societăţii socialiste, a politicii şi educaţiei promovate de către Partidul Comunist Român. Dincolo de nostalgii, tristeţi, nemulţumiri, fulgurante bucurii şi accente critice, Mihai Florea se dovedeşte în final, totuşi, un optimist. Chiar şi în contextul manifestării unei evidente tragedii a familiei de români: „Şi totuşi viaţa e frumoasă... Şi merită să o trăim din plin!"

Călătorind prin *Cartea regăsirii*

de **Ion Georgescu**

La începutul anului 2011, apărea la Editura Dacia din Cluj-Napoca, a treia carte din seria „Viaţa la zi" a neobositului scriitor **Aurelian Titu Dumitrescu**. Lucrarea – rememoram în cronica publicată – „e continuarea deliberării unui intelectual din prima linie a spiritualităţii româneşti contemporane asupra realizărilor de natură literară, plastică şi muzicală ale confraţilor întâlniţi în drumul destinului". Anul 2014 se distinge în zestrea sa literară şi prin ***Cartea regăsirii. Viaţa la zi. IV***, dovadă a preocupării permanente a cunoscutului scriitor pentru scena creaţiei spirituale. Cartea, scoasă la o altă editură prestigioasă bucureşteană (SemnE) este o antologie alcătuită din două mari structuri ale căror piese au ca factor comun revista „Pentru patrie", în care au văzut lumina tiparului, între anii 2011–2014, cele înmănunchiate în prima parte a volumului sub numele de *Ferestre pisate* şi semnate de **Aurelian Titu Dumitrescu**, apoi între anii 2007–2009 cele adunate în partea a doua – *România scriitorilor* – cu autori diferiţi, scriitori care au răspuns la iniţiativa nobilului discipol al lui **Nichita Stănescu** de a realiza prin eseu chipul patriei în viziune originală, proprie. *Ferestre pisate* cuprind peste patruzeci de cronici literare şi eseuri în care autorul îşi dovedeşte prin discursul critic caracterizat de adâncime şi eleganţă, calităţile reale de exeget, bazat pe spirit de observaţie realist, pe urmărirea mişcării verbului în contextul mesajelor transmise de creatori prin etic şi estetic. **Maria Calciu**, în *Sânge de frunze*, dă poemelor înălţimea dicţiei din *Cântarea cântărilor*. Debutul poliţistului slătinean **Silviu Viorel Păcală**, în poezie, cu volumul *Plutonul de execuţie*, a surprins pe toată lumea. *Cartea cu anluminură* semnată de **Paul Aretzu** este un excepţional volum de poezie creştină. *Strigăte spuse în şoaptă* de **Ştefan Mitroi** „este o carte de poezie artisticeşte stimabilă, elogios prezentată de **Fănuş Neagu**". Sub titlul *Prietenul meu bun* se află un elogiu adus celor trei mari personalităţi c şi-au pus amprenta pe destinul lui **Aurelian Titu Dumitrescu**: **Alexandru Paleologu**, **Nora Iuga** şi **Mihai Şova**. O speranţă a poeziei româneşti este **Gabriel Berceanu**, „abia ieşit din adolescenţă". („Caii albi de argint se dilată pe gheaţă,/ Umbrind limitat crâmpeie de viaţă./ Într-un cerc de minciuni ne astupă pământul,/ Universul luminii oglindindu-l cu gândul.") *Între fizic şi metafizic* e numită modest *Poezii*, aşa cum **Octavian Goga** îşi botezase primul

său volum de versuri în 1905. În finalul cronicii autorul conchide: „Scriind poezie modernă, **Gabriela Melinescu** face din absurdul şamanic – filtrat freudian – o formă de frumos, o nouă valoare estetică.” În volumul *Interiorul lucrurilor*, **Simona-Grazia Dima** dă una dinte cele mai frumoase descrieri ale românismului: „Pământul Vestului e-ntocmai ce pare,/ în vreme c solul românesc e alchimic.” „Cel mai vechi discipol al lui **Nichita**” a fost **Augustin Frăţilă**. Era consilierul lui **Nichita** în chestiuni de muzică şi de politică. *Nichita azi* este un eseu ce încoronează *Viaţa la zi. IV*. În volumul *Omul giruetă*, de **Adrian Alui Gheorghe**, o poezie este mai valoroasă decât alta. Citäm din poemul *Autoportret în mişcare*: „Sunt gol ca o pictură chinezească într-un ziar/ de provincie,/ liniile acelea par mereu nişte cocori/ în repaus/ visând zboruri lungi cu finalitate nesigură...” Şi o cronică plastică la expoziţia lui **Mircia Dumitrescu**, integral conceptualizată, de sculptură, gravură şi desen. Din *Monografia Colegiului Naţional „Ioniţă Asan”, Caracal 2013*, autorul a desprins elogiul făcut profesorului **Gheorghe Anton.** Cartea lui **Ciprian Chirvasiu** *Nimeni, nimic, niciodată*, carte de alese poeme, este o lucrare în faţa căreia autorul eseului *Bravo naţiune*, **Aurelian Titu Dumitrescu**, se înclină cu respect. Prima parte a *Cărţii regăsirii – Ferestre pisate* – (metaforă propusă spre decodare) se încheie cu patru piese purtând acelaşi titlu: *Nichita, după de două ori Nichita*, constituind o *laudatio* din partea discipolului.

O altă *laudatio*, de data aceasta pentru Patrie, pentru România, o constituie întreaga parte a doua a *Cărţii regăsirii*, un adevărat imn cu douăzeci şi unu de autori. Această *Românie a scriitorilor* este iniţiativa iubirii de moşie pornită din inima lui **Aurelian Titu Dumitrescu** şi realizată cu trăirea creatoare a multor slujitori ai literelor. În *Argument*, autorul cărţii motivează ancheta literară ca fiind o demonstraţie „că mai sunt încă oameni ai condeiului care mai au încredere în patrie şi în destinul ei”.

Pentru **Caius Traian Dragomir**, „România mea a fost mereu România viitorului nostru, omenesc, naţional, comun şi al unei culturi europene elevate”. **Liviu Ioan Stoiciu** se întreabă: „Ce ne-am face noi fără România?” Pentru **Ion Georgescu** ţara este „peticul de câmpie care mi-a hrănit trupul şi sufletul”. **Ştefan Mitroi** o vede ca „Ţara pe care o ţin în buzunarul de la piept”. **Paul Aretzu** o vede „alcătuită din amintiri, vise, frustrări, umilinţe, angoase, bucurii”, dar deasupra lor stau mama cu pruncul şi Dumnezeu. „Mai întâi a fost un cuib de rândunică sub streaşina casei albe a bunicilor” – declară **Mihai Miltiade Nenoiu**, iar pentru **Simona-Grazia Dima** România rămâne „un cuvânt care mă tulbură, îmi răscoleşte cele mai adânci simţăminte”. La **Nicolae Macovei** totul se întrepătrunde cu arta, pe când **Magda Mirea** crede că patria înseamnă locul unde „aş putea să mă întorc cu ochii închişi din orice călătorie”. România este „frumoasă ca o duminică fără sfârşit” remarcă **Florea Florescu**. Mai realist, **Ioan Es. Pop** leagă totul de timpurile noi. „România mea?” îşi pune întrebarea **Nicolae Tzone** şi răspunde plastic: „Eu sunt România mea!” Supus metaforelor, regretatul poet **Mircea Micu** ridică ştacheta întrebării către fascinantul său prieten **Fănuş Neagu**. Locurile natale sunt destinul asumat al lui **Albert Kovacs**. „Rădăcinile, Rădăcinile!” strigă **Alexandru Brad**, în timp ce **Constantin Pădureanu** vede pământul natal ca pe tărâmul aproape de cer. **Geo Călugăru** răspunde cu versuri din poemul său *Timpul*. Zice **Nicolae Rotaru**: „Ţara e un rai permis” **Ciprian Chirvasiu**, discipolul lui **ATD** strigă: ”Iertaţi-mă!” şi îşi elogiază maestrul pentru lecţiile despre patrie şi literatură la nivel înalt. Cărţii regăsirii i se adaugă la final bogate Repere bibliografice, impresionante, 341de cronici literare li studii asupra operelor cu care a înzestrat literatura română. *Cartea regăsirii. Viaţa la zi. IV* este o complexă şi atrăgătoare poveste a operelor critice şi eseurilor lui **Aurelian Titu Dumitrescu** din perioada sa de trudă spirituală recentă. Şi, în acelaşi timp, este o antologie cu mulţi autori, scriitori contemporani, pornită dintr-un suflet generos şi elitist, animat de acelaşi dor şi de aceeaşi dragoste pentru Patria şi Limba română precum marele său maestru **Nichita**.

Din cărţile primite la redacţie

Doina Bârcă, ***Poemele dorului***, Editura SemnE, Bucureşti, 2014, sub egida Fundaţiei literar-istorice „Stoika”, 106 p. Prezentată de către editorul **Romeo Tarhon**, de **Vintilă Anastasescu** şi nu în ultimul rând de **Florin Grigoriu**, placheta poetei teleormănene Doina Bârcă este întâi de toate, după cum însăşi autoarea mărturiseşte mai mult sau mai puţin direct, un dar de suflet pentru fiii Domniei Sale – Marius şi Cezar –, pentru nepoata Maria, pentru părinţii „care nu mai sunt” şi pentru Cervenia, satul atât de drag rămas undeva departe şi totuşi atât de aproape din moment ce revine cu atâta intensitate în amintiri încât generează versuri precum cele de la pagina 43: „Îmi zboară gândul fără voie/ la satul meu din Teleorman,/ cu uliţele drepte, strâmte,/ pe unde mă-ntorc an de an./ Cu farmecul fără de seamăn,/ Cervenia cu tot ce-i ea,/ mă-ntâmpină cu bunătate/ şi greu îmi ascund lacrima./ Închid ochii şi văd îndată/ casa copilăriei mele,/ înconjurată de salcâmii/ cu ramuri numai păsările.../ Se-aude scârţâind fântâna/ şi eu întorc capul dorind/ pe mama mea, ca altădată..../ să simt că-n braţe iar o strâng,/ dar nu e ea, nu e nici tata, doar dorul mereu neobosit/ care m-aduce iar şi iar/ în satul meu cu farmec sfânt. (*Cerveniei cu nostalgie*)

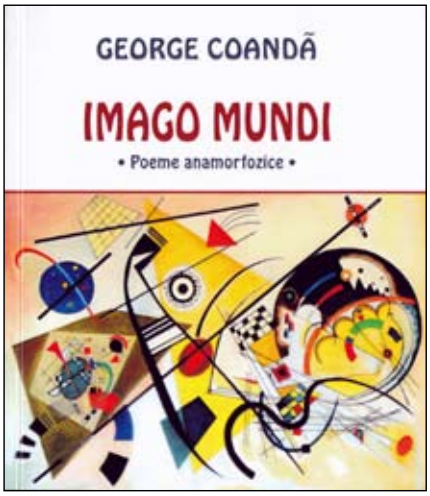
Sunt versuri nepretenţioase, dar calde, profund încărcate cu polenul sublim al nostalgiei, al dorului de pământul natal, de obârşii, de rădăcini, de fiinţele dragi, al unei amintiri faste cu rădăcini în copilăria lipsită de griji când, pierdută în lanurile fără sfârşit ale inconfundabilei câmpii teleormănene, privind „salcâmii cu ramuri numai păsările”, autoarea visa că are la picioare o lume.

Prof. univ. dr. **Valeriu Avram**, prof. dr. **Felicia-Elena Boşcodeală**, ***Maiorul aviator buzoian Ioan Peneş, cavalerul cerului***, Editgraph, Buzău, 2014, 236 p. cu ilustraţii. După cum lesne se deduce din titlu, lucrarea evocă personalitatea, viaţa şi activitatea maiorului aviator Ioan Peneş (1892–1935), artilerist la origine, erou al Primului război Mondial, prilej cu care fac o scurtă incursiune şi în atmosfera vremurilor în care s-a format şi a trăit acest

veritabil maestru al manşei, primul aviator român care a survolat Carpaţii (19 august/1 septembrie 1916), combatant în luptele aeriene atât contra forţelor germane, începând din 1916, cât şi a celor bolşevice, în 1919, astfel că nu întâmplător va fi distins cu Ordinul „Mihai Viteazul”. Mai mult decât atât, ca şi profesorul Valeriu Avram la ora de faţă, eroul acestei cărţi va combate şi cu condeiul, la un moment dat, criticând abuzurile unor şefi (unul era generalul Constantin Găvănescul) şi, pe de altă parte, slaba atenţie acordată de factorii în drept acestei fantastice şi decisive arme de mai târziu, pe atunci, desigur, în faza ei de copilărie, care a fost şi rămâne aviaţia, publicând între altele lucrarea *Salvaţi aviaţia română!* (1920), un strigăt de protest din păcate rămas mai degrabă fără ecou, astfel că nu ar trebui să ne mai mire de ce, în 1940, am pierdut atât de uşor teritoriile – o parte însemnată mai exact – dobândite cu atâtea jertfe la finele conflagraţiei la care a luat parte cu mare entuziasm şi spirit de sacrificiu aviatorul şi scriitorul militar buzoian.

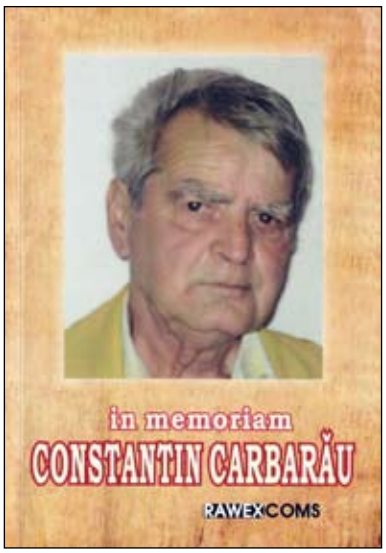
George Coandă, ***Imago Mundi***. *Poeme anamorfozice*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 162 p. O bijuterie lirică din toate punctele de vedere, adică și ca prezentare grafică, dar și în ce privește conținutul, este placheta poetului, colaboratorului și, nu în ultimul rând, membrului în Colegiul editorial al „ProARME”-lor George Coandă, în care este esențializat crezul creatorului de inefabil ajuns la deplina sa maturitate și, totodată, certitudine a rostului său printre noi. Iată una dintre poeziile mai consistente (sunt unele aidoma haiku-ului, chiar mai scurte) decupată din lirica anului 2013 (o primă parte fiind raportată la anul 1979), care, chiar dacă amintește, pe undeva, de Nichita Stănescu, îl particularizează în mod evident între toți ceilalți scriitori târgovișteni, dar nu numai: *Un rug de clipe infidele/ și pe marile bulevarde sicofante/ un cortegiu de poeți damnați/ Păi și la urma urmelor/ nu-i așa ba și de bună seamă/ poeții ca și automobiliștii/ nu sunt obligați să respecte/ legile inutilității umane/ Prin clipele infidele/ cortegiul lor însoțea/ (era un protest liber asumat)/ sicriul revoluțiilor trădate*. (Viziune în orizont «5»)

Magda Mirea, ***Ceva nu e***, versuri, Editura Brumar, Timișoara, 2014, 86 p. Tot o bijuterie lirică ne oferă și Magda Mirea, care, cu fiece plachetă (aceasta este a treia) se impune încet, dar sigur, în lumea selectă a poeților care te cuceresc de la primele versuri: *ca o umbră chinezească/ dragostea îmi trecu peste vârsta morții/ o presimțire creștea în lumină/ știu/ trupul tău/ podoabă de lup tânăr/ mușcase dintr-o altă mirare* (știu că nu). Ivite ca de la sine, cu un aer suspect de tineresc, de parcă ar veni de la o elevă de liceu, poeziile Magdei Mirea demonstrează încă o dată, dacă mai era nevoie, că posibilitățile de exprimare sunt, practic, infinite atunci când sursa de inspirație este o mare iubire, indiferent de (i)materialitatea obiectului în sine: *un obicei de primăvară/ mă trimite prin târguri/ unde mă risipesc căutând duminici// așa am aflat bărbatul// tăia felii din liniștea unui măr/ de parcă împărțea ziua și noaptea/ într-un trup de femeie// alături, într-o stampă,/ un orb atingea fluturii* (tratat de descompunere a fericirii).

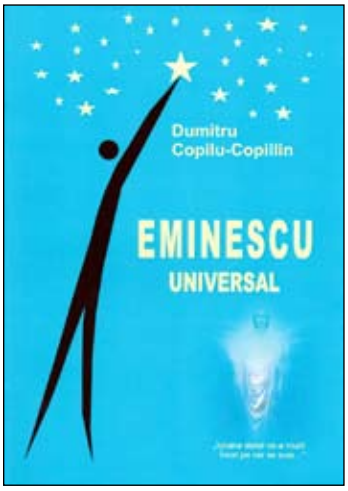
In memoriam Constantin Carbarău (1939–2012), volum îngrijit de **Constantin Bărbuță**, **Ștefan Crudu**, **Milica Dan**, **Vasile Grigorescu**, Editura RawexComs, București, 2014, 392 p. O carte ca un vis, aș putea zice, și aceasta numai când mă gândesc la faptul că mai alaltăieri, parcă, descântam un pahar de vorbă în compania „eroului” acestui emoționant proiect editorial apărut grație lui Ștefan Crudu (care mi l-a oferit cu dedicație) și celorlalți coautori. Emoționant din mai multe motive și în primul rând pentru că, iată, după ce noi, condeierii, nu mai suntem decât, eventual, între filele unei cărți, în cazul că am lăsat ceva palpabil pe lumea aceasta, se găsesc, totuși, camarazi care, dincolo de grijile cotidiene, nu numai că își aduc aminte de noi, dar depun tot ce depinde de ei pentru o „pomenire” cu adevărat onorantă, indiferent de tărâmul pe care se întâmplă să hălăduiască sufletul nostru. Apărut cu sprijinul Consiliului Local și Primăriei Bolintin Vale (primar Nicolae Sugurel) și al prof. univ. dr. Ioan Niculae Alecu, acest volum cinstește efectiv memoria celui ce a fost jurnalistul și scriitorul Constantin Carbarău, fondatorul revistei „Sud” (1996), plecat prea devreme dintre noi, la finele lui martie 2012, deși mai avea multe să ne ofere. În afară de autorii deja nominalizați, și-au amintit de el, în cuvinte încărcate de polenul unor întâmplări mai mult sau mai puțin memorabile, în mod cert însă demne de povestit, scriitorii, camarazii de redacție, prietenii, cunoscuții ș.a.m.d. Florentin Popescu, Ioan Niculae Alecu, Ion Dodu Bălan, Aurel Ivan Brezeanu, Adrian Bucurescu, Nicolae Constantinescu, Fl. Costinescu, Florică

Dan, Dumitru Dumitrică, Victoria Milescu, Ion Monafu, Gh. Neagu, Emil Păunescu, Victor Pencu, Th. G. Popescu, Mihai Stan, Liviu Ioan Stoiciu, Ion C. Ștefan, Raluca Tudor, Constantin Turturică, Neagu Udroiu, Sterian Vicol ș.a.

Florian Tucă, **Adrian Ciuche**, ***Spitalul cu cele mai multe statui***, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I", București, 2014, 70 p., cu ilustrații. Este vorba despre Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila" din București acesta cu statuile cele mai multe, autorii pornind de la premisa că „s-a scris destul de puțin și adesea nesemnificativ" despre acest subiect, ceea ce, la ora de față este inexact, întrucât tocmai a apărut un album foarte luxos, ne închipuim că și costisitor, cât nu face, adică, remarcat inclusiv la recenta ediție a Târgului de carte „Gaudeamus", la standul Editurii RAO, iar în urmă cu ceva ani, pe când lucram în redacția „Vieții militare", cu acest subiect a venit corespondentul Petre G. Nicolae (vezi articolul *Muzeul din spitalul militar*, în nr. 4/2005, p. 52–53), atunci remarcând efectiv valoroasa colecție de artă plastică din respectivul perimetru unde, pătrunzând de regulă cu necazuri și tot felul de alte probleme, poate că, majoritatea dintre noi le ignorăm total. În cazul de față însă, subiectul ca atare este doar un pretext, mai degrabă, pentru a face o mai largă descriere, cu accent pe latura istorică – generalul Florian Tucă fiind de altminteri istoric – a cunoscutului stabiliment sanitar. Astfel, este redată, într-o primă parte, o „retrospectivă referitoare la titulatura Spitalului…" (o titulatură cam lungă și complicată, fapt pentru care nu o mai reproducem), în partea a doua fiind descrise statuile din curtea spitalului respectiv, mai exact a personalităților nemurite în piatră și bronz, începând, desigur, cu generalul Carol Davila, „patronul" de fapt și de drept al instituției, bustul său fiind opera marelui Brâncuși, dezvelit în 1912 (dar sculptat în 1903), „singura lucrare de for public în aer liber din capitala României". Ca fapt divers, originalul acestei opere se află vizavi, la Muzeul Militar Național (aspect cunoscut, în ceea ce ne privește, de la profesorul Neculai Moghior), faptul fiind semnalat ca atare și în cartea celor doi autori, însă tot ca fapt divers arătăm ceea ce se vede cu ochiul liber și în fotografia reprodusă la p. 23 că, reamplasarea copiei pe soclul original din curtea spitalului, în 1990, de către lucrătorii de la Studioul de Arte Plastice al Armatei, a fost făcută greșit, nu știm dacă intenționat ori ba, cert este că aceasta a fost pusă la 180 de grade față de poziția inițială, fapt deductibil după inscripțiile rămase pe soclu la locul lor de la bun început. În fine, la partea a III-a (anexe), între altele, este redată și lista comandanților spitalului, începând cu colonelul Georg von Grunau (1831–1838) până în prezent, când, în premieră, dominația masculină a fost „tăiată" de o femeie: colonelul Florentina Ioniță-Radu (din 2013). O carte, apreciem, respectabilă.

Dumitru Copilu-Copilin, *Eminescu în circuitul universal. Traducerea și ecoul operei în 77 de limbi din peste 250 de țări*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014, 148 p. O carte ambițioasă, de mare travaliu, aș zice că fundamentală prin concepție, conținut și mod de materializare, genul de proiect la care, dacă te înhami, trudești toată viața. Structurată pe 18 capitole, cartea profesorului Copilu-Copilin, care indică surse de pe întreg mapamondul, acolo unde a fost receptată opera Poetului Național, în aproape toate limbile pământului, începând cu limba germană și terminând cu limbile japoneză, mongolă etc., demonstrează fără drept de apel universalitatea lui Eminescu, aprecierea lui la scară planetară, motiv de mare mândrie pentru neamul românesc și, nu ne îndoim, pentru toți detractorii, în schimb, de a lucra și mai abitir la demolarea lui, misiune tot mai zadarnică însă din moment ce geniul său se răspândește în lume, mai ales azi, în era digitală, încet dar sigur, adunând cu fiece rostogolire, aidoma bulgărelui de zăpadă, tot mai mulți „fani". Nu ne îndoim că această lucrare, în momentul finalizării ei conform proiectului gândit de autor, va fi una fundamentală pentru spiritualitatea românească, europeană și globală, în fond, direct proporțională cu valoarea subiectului atacat.

Marian Moșneagu, **Gabriel Octavian Nicolae**, ***Mircea, voievodul velelor***, Editura Ex Ponto, album omagial dedicat primei nave-școală românești, în speță bricul „Mircea", intrată în serviciul Marinei Române la 1882, ale cărei tradiții efectiv glorioase le duce azi nava barc, tot școală, și denumită tot „Mircea", atât de cunoscută pe mările și oceanele lumii intrată în serviciu la 17 mai 1939, la ora de față un veritabil „veteran al valurilor", cum precizează la un moment dat autorii. Apărut în condiții grafice de lux, pe hârtie cretată, full-color, cu ilustrații (de la fotografii la scrisori, scheme, cărți poștale, portrete etc.) reproduse din colecții și arhive de stat și particulare, cu explicații în română și engleză, albumul semnalat aici, dincolo de impactul emoțional garantat stârnit celor care au avut șansa de a efectua fie și doar un singur „voiaj", și acela de două-trei ceasuri, cu bricul „Mircea", precum subsemnatul, de mesajul propagandistic de înaltă calitate transmis, reprezintă dovada peremtorie că România nu doar că a fost și că merită ci, înainte de orice, că trebuie să consimtă la orice sacrificiu material pentru a-și menține poziția de putere nautică măcar la Marea Neagră dacă nu pe întreg oceanul planetar, cum se întâmpla în vremurile nu prea demult apuse, când traulerele, cargourile și

petrolierele sub pavilon românesc străbăteau lumea de la o extremă la alta.

Răsfoind o astfel de lucrare, imposibil să nu fii mândru, ca român, că țara ta, prin secolele de sacrificii și jertfă, nu doar că a obținut ieșirea la mare, ci că are o tradiție atât de însemnată în această meserie veche de când lumea, echivalentă cu nemărginirea, cu aspirația spre mari cuceriri, spre libertatea deplină, spre absolut. Felicitări din toată inima autorilor pentru o realizare de mare efect precum albumul semnalat aici.

Vasile Moldovan, ***Descăunarea***, roman, Editura Societăţii Scriitorilor Români, Bucureşti, 2014, 256 p. Preavizat de ani buni, în sfârşit, romanul marelui entuziast V. Moldovan, scriitor militar, colonel (r) la ora de faţă, a văzut lumina tiparului exact la 155 de ani de la... înscăunarea domnitorului Al.I. Cuza, personajul în jurul căruia gravitează întreaga acţiune, care începe însă cu zece ani mai devreme, deci nu în 1859, ci în 1849, o dată cu surghiunirea „căuzaşilor" revoluţiei paşoptiste. Bine documentat, axat în parte şi pe articolele

din „Observatorul militar" al timpului – săptămânalul apărut în 1859 ca inițiativă particulară, recunoscut drept înaintaş de către artizanii oficiosului armatei noastre de după 1989 –, romanul semnalat aici, scris cu indiscutabil sentiment de preţuire pentru voievodul Unirii principatelor, este unul destul de complex, bine ancorat în evenimentul istoric şi, tocmai de aceea, poate stârni curiozitatea oricărui cititor avid să facă o incursiune, fie şi cu mijloacele specifice unui scriitor afirmat mai degrabă ca poet şi jurnalist până acum, în trecutul nu prea îndepărtat al României.

Punctat de combinaţii moralizatoare, *Descăunarea* este, pe de altă parte, un roman prea cuminte, totuşi, prea limpede şi monocord comparativ cu vremurile efectiv tulburi în care, pe fundalul prăbuşirii iremediabile a Imperiului otoman – în vreme ce de la Răsărit se ridica tot mai ameninţătoare Rusia –, românii, prinşi între marile plăci tectonice ale unei Europe în curs de dezmeticire, luptau cum se pricepeau ei mai bine, pe toate fronturile posibile, dar mai ales pe cele din umbră, pentru supravieţuire. În concluzie, deci, cu excepția semnalată, romanul *Descăunarea* certifică statutul de scriitor militar, unul dintre cei mai importanți ai generației noastre, al colonelului de grăniceri Vasile Moldovan.

Dr. **Florian Tucă**, dr. **Eugen Siteanu**, **Laurenţiu Domnişoru**, **Marius Popescu-Călăraşi**, ***Cei opt mareşali ai României***, Editura Academiei oamenilor de ştiinţă din România, Bucureşti, 2014, 210 p., cu ilustraţii. O bine-venită lucrare despre drumul către bastonul de mareșal parcurs de șapte dintre cele mai importante personalități militare și politice românești ale secolului trecut (regii Carol I, Ferdinand I, Carol al II-lea și Mihai I, respectiv marii comandanți militari Alexandru Averescu, Constantin Prezan și Ion Antonescu) cărora li se adaugă regele Alexandru al Iugoslaviei. Dacă socotim corect însă, cei opt mareșali ai României sunt șapte, întrucât Carol I a fost feldmareșal al Germaniei și mareșal al Rusiei, abia începând cu Ferdinand I instituindu-se demnitatea de mareșal al României, dar cum Carol I a fost soldat cinstit al României, suntem de acord, fie și indirect, cu titlul cărții decis de autori. Astfel, plecând de la explicarea etimologiei noțiunii de „mareșal", continuând cu descrierea însemnelor specifice acestei demnități, cu descrierea împrejurărilor în care au fost dobândite acestea de către cei opt

importanți suverani, respectiv militari, luptele în care s-au afirmat, totodată fiind inserate fragmente documentare și biografice de certă valoare probantă, volumul, însoțit şi de o bine-venită iconografie, este unul cu adevărat valabil.

Cezar Pârlog, ***Flori, fete, fițe sau băieți. Exerciții și alte întâmplări***, Editura Tracus Arte, București, 2014, 192 p., proză scurtă. Un an benefic, memorabil, norocos ș.a.m.d. acest 2014 pentru colegul nostru de redacție Cezar Pârlog, fie și numai dacă ne gândim că doar ce a înșfăcat Marele Premiu „Marin Preda" și Premiul revistei „Luceafărul de dimineață" la concursul de proză scurtă din cadrul Festivalului Național de Literatură „Marin Preda" (Alexandria, Teleorman) ca, la scurtă vreme după aceea, la *Gaudeamus*-ul din noiembrie, de la București, să și debuteze în volum, și încă la o editură cu ștaif. Cum, în mare, prozele și, în genere, isprăvile sale literare ne sunt cunoscute, câteva fiind găzduite în premieră chiar de „ProARME", deocamdată ne rezumăm la a-l semnala, lăsând critica pe seama profesioniștilor, dar nici într-un caz a celor care țin partea autorilor așa-zis oportuniști, care-și imaginează că dacă dau în clar denumirea organului sexual feminin, să zicem, valoarea operei lor crește precum cotele apelor Dunării la Cernavodă pe finalul lunii martie, când

se întâmplă să dea dezgheţul. Pârlog trece totuși printr-o pasă bună, are metodă și chiar un stil al lui, în care imaginarul se pliază perfect pe decupajele furate în treacăt de pe taraba niciodată în pană de dialoguri suculente a cotidianului din mahalaua noastră, dovadă cele două schițe reproduse ceva mai înainte, la pagina sa din „ProARME", apoi *Molia și scriitorul*, de la p. 42 a cărții și pe care n-am mai avut loc să o includem aici, dar și încă altele câteva a căror enumerare ar fi oricum inutilă atâta vreme cât cartea, per ansamblul ei, abia așteaptă să fie citită. Așa că, dacă tot suntem la început, ne permitem să-i spunem camaradului Cezar să nu cumva să uite de proverbul aruncat pe piață de unii mai bătrâni și mai înțelepți ca noi, care sunt de părere că nu se face primăvară cu o singură floare. La cât mai multe flori, așadar! (***B. Didescu***)

Alte cărți și reviste primite la redacție:

Nicolae Boghian, *Parusia*, versuri, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2014, 64 p. (carte dăruită de poetul Liviu Zanfirescu).

Valentin Busuioc, *Orașul văzut prin oglindă*, versuri, Editura Tracus Arte, București, 2014, 90 p.

Nicolae Dan Fruntelată, *Zei, prieteni și umbre*, Editura RawexComs, București, 2014, 212 p., cu ilustrații.

Vasile Grigorescu, *Revista „Sud". Bibliografie 1996–2011*, Editura RawexComs, 2014, București, 246 p.

Ion Iancu Vale, *Singur în turn*, versuri și proză scurtă, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014, 256 p.

Emil Lungeanu, *Simple comentarii*, Editura Betta, București, 2014, 66 p.

Ion Mărculescu, *Gumelnița*, versuri, Editura Trei, București, 2014, 208 p.

Iulian Moreanu, *Năvala norilor*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014, 258 p.

Savian Mur, *Statuile delirului*, versuri, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015, 212 p.

Eugen Pelin (ediție îngrijită de), *Generalul Constantin Găvănescul. Repere biografice*, Editura Detectiv literar, București, 2014, 162 p., cu ilustrații color.

Carmen Georgeta Popescu, *Viața ca un joc*, Editura ZIP, București, 2014, versuri, debut, 98 p.

Mihai Stan (volum îngrijit de), *Școala prozatorilor târgovișteni. Receptarea critică a operei lui Mircea Horia Simionescu. Simpozion național*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014, 396 p.

Dan Zamfirescu, *O nouă viziune asupra istoriei culturii bulgare din secolele XIV–XVIII*, Editura Roza Vânturilor, București, 2013, 234 p.

„Bucureștiul literar și artistic", anul IV, nr. 12 (39), decembrie 2014, revistă lunară, fondată la 1 octombrie 2011 de Coman Șova și Florentin Popescu.

„Detectiv cultural", nr. 1/2014, *publicație trimestrială de atitudine prin cultură a Editurii Detectiv*, București, redactor-șef: dr. Marian Nencescu, format A4, 60 p.

„Litere", revistă lunară de cultură a Societății Scriitorilor Târgovișteni, anul XV, nr. 11–12 (176–177), noiembrie–decembrie 2014, director: Tudor Cristea, redactor-șef: Mihai Stan.

„Sud", nr. 11–12, serie nouă (164–165), anul XVIII, noiembrie-decembrie 2014, revistă editată de Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu (orașul Bolintin Vale, jud. Giurgiu), redactor-șef: Vasile Grigore.

Eveniment

Miercuri, 8 octombrie a.c., la sediul Primăriei oraşului Popeşti-Leordeni, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la luptele aeriene pentru apărarea Bucureştiului şi a zonei petroliere Ploieşti, Statul Major al Forţelor Aeriene, cu sprijinul Primăriei din localitate şi al Anei Maria Vizanti, a organizat o ceremonie militară dedicată Grupului 6 Vânătoare şi locotenent-comandorului **Dan-Valentin Vizanty** (1910–1992, *foto medalion*), comandantul acestuia, eveniment în cadrul căruia a fost dezvelită o placă comemorativă şi s-au depus coroane de flori. Invitat de doamna Ana Maria Vizanti (*în centrul imaginii de mai jos*), fiica eroului, am fost bucuros să iau parte la eveniment din două motive: în primul rând că aveam ocazia să-i dau onorul eroului care, la 10 iunie 1944, într-o sâmbătă, în fruntea unităţii sale de luptă, le-a administrat o lecţie usturătoare „teroriştilor" de la acea oră care altminteri, apropo de un alt mare as al aripilor româneşti – căpitanul Alexandru Şerbănescu –, ar fi avut impresia că România este sat fără câini şi, nu în ultimul rând, m-am bucurat imaginându-mi că, în sfârşit, autorităţile noastre militare chiar s-au trezit din letargie şi s-au apucat să cinstească la modul satisfăcător, măcar, marile figuri ale luptei de eliberare şi supravieţuire a românilor dintotdeauna şi, mai ales, ale celor din al Doilea Război Mondial, marii oropsiţi ai istoriei neamului. Într-adevăr, am remarcat în primul rând că Forţele Aeriene au fost la înălţime, şi încă într-o formaţie demnă de admirat, ca şi bravii veterani ai acestei arme, de altminteri, în frunte cu „fachirul" Ioan Dobran. Am fost oarecum trist să văd, totuşi, că „placa" în cauză, deşi strălucitoare la prima vedere, este una destul de ieftină şi modestă, inferioară cu mult „plăcii" de granit, în formă de carte, din Parcul Cişmigiu, dezvelită în urmă cu circa zece ani – nu mai spun în prezenţa căror oficialităţi, că-mi vine rău! – dedicată celor care, graţie curajului şi măiestriei în lupta aeriană dovedite de Vizanty şi ai lui în acea vară de foc s-au făcut, vorba inegalabilului Eminescu, alt mare erou al neamului românesc, „toţi o apă şi-un pământ". Suntem optimişti, totuşi, întrucât acea placă, vorba altui mare poet, „tot este mai mult ca nimic"-ul de până acum. Până una-alta, din acest colţ de pagină, ne facem şi noi datoria cum putem, aşa încât cei ce vor veni după noi să nu-i uite pe aceia care, cu aparate net inferioare celor aruncate în luptă de inamic, n-au pregetat să-şi rişte viaţa pentru libertatea cerului nostru. Glorie lor! (***D.G.***)

Ion Crăciun (21 august 1915–3 martie 2001). Fiu de țărani, originar din orașul Tecuci, stabilit în a doua parte a vieții în Târgoviște, pentru totdeauna, Ion Crăciun rămâne una dintre figurile memorabile ale fostei Cetăți de Scaun, mai întâi ca pictor, pe finalul vieții și ca poet, deși meseria sa de bază a fost milităria, aviația de vânătoare mai exact, prin mâinile sale, ca instructor de zbor (adjutant), trecând mulți piloți valoroși care au combătut mai apoi în al Doilea Război Mondial, cel mai faimos dintre aceștia fiind asul Alexandru Șerbănescu. Umilit de regimul comunist pentru că solicitase să plece pe Frontul de Est, pe urma elevilor săi, împotriva aviației bolșevice, va ajunge într-un final să lucreze în mina de cărbuni de la Șotânga, dar cu toate vicisitudinile vremii va rămâne un entuziast, găsindu-și refugiul în arta plastică îndeosebi, de la el rămânând o serie de uleiuri (pe carton) lesne identificabile prin tușa aparte, ușoară deși sigură, prin colorit și mai ales prin tematica predilectă exersată exasperant la anii senectuții, peisajele sale de iarnă și naturile statice cu flori, mai ales, făcându-l remarcat, admirat și chiar respectat în cercul select al intelectualilor fără ifose și, în genere, al târgoviștenilor din generația sa, precum avocatul-scriitor Theodor Nicolin, în „colecția” căruia am descoperit mare parte din imaginile reproduse aici. L-am cunoscut și prețuit mult pe Ion Crăciun, astfel că niciodată nu voi ezita să scriu câteva rânduri în memoria sa. (*B. Didescu*)

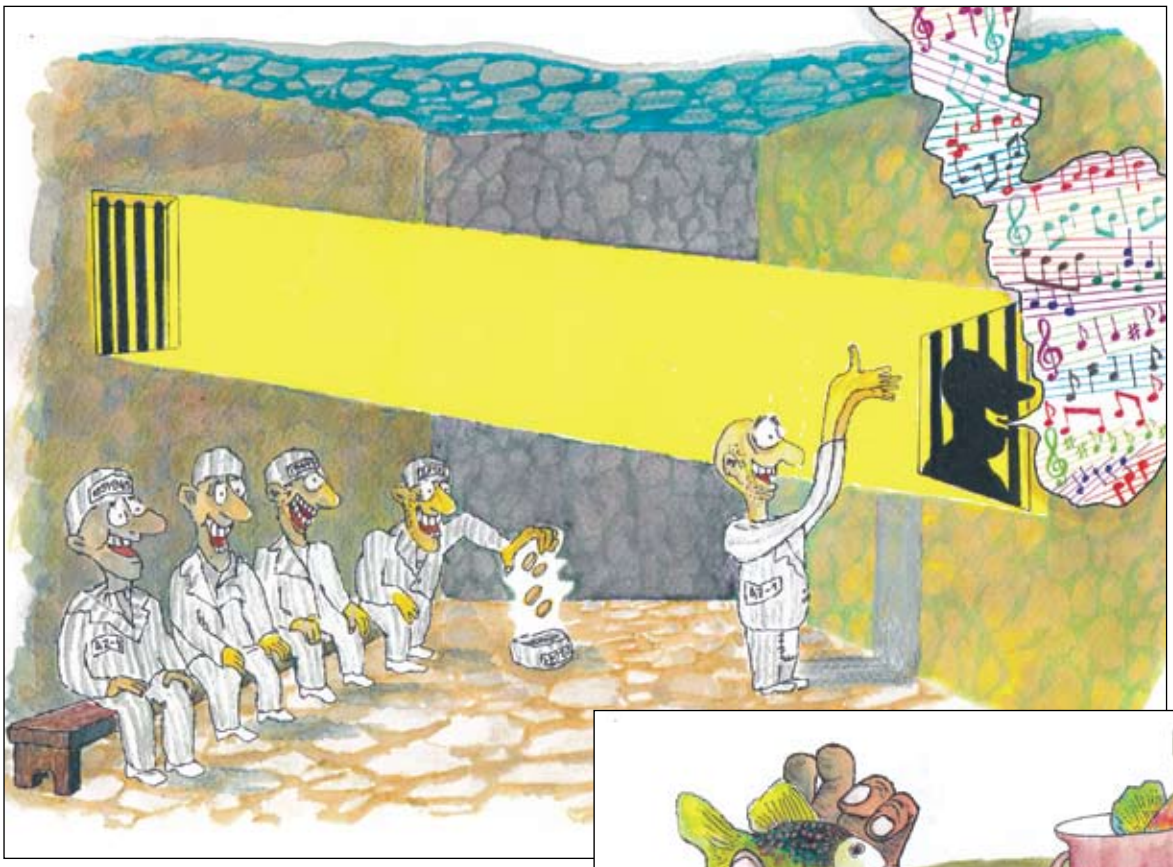

Trei lucrări semnate de *Octavian Covaci*, prezente în expoziția de grafică publicitară de la Sala „Orizont” din Capitală, în septembrie 2014.

